

Duende

Ελεύθερη συνεισφορά

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2016

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Editorial.....σελ. 3
Θέσεις για μια συζήτηση που άνοιξε.....σελ. 5
Συζήτηση με Λήθη και Conspiracy of Denialσελ. 10
Συζήτηση με Jungbluthσελ. 15
Συζήτηση με α/α για την επαναπροώθηση της D.I.Y. λογικής ...σελ. 24
Συζήτηση με Ήλιος Θανάτουσελ. 32
Μια ζωή Απόντες.....σελ. 37
Συζήτηση με Terrible Feelingsσελ. 44
Συζήτηση με Hak Nam Collectiveσελ. 48

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όσους στήριξαν αυτό το τεύχος με τη συνεισφορά τους: το nosfi (για το στήσιμο), τα παιδιά από Λήθη, C.O.D. και Ήλιος Θανάτου, το Hendrik, τη Manuela και τον Andy, καθώς και τις δύο μουσικές ομάδες από Θεσσαλονίκη και Κέρκυρα. Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στα distro και τους πάγκους που βοήθησαν στη διανομή του προηγούμενου τεύχους, καθώς και σε όσους είπαν πέντε λόγια συνεισφέροντας, έτσι, στη βελτίωση του. Τέλος, ένα ευχαριστώ και στο Λάκη, τη Ράνια και τη Σάντρα, γιατί αλλιώς ό,τι είναι γραμμένο εδώ μέσα θα ήταν λόγια του αέρα. Και φυσικά στη Μαρία (για όλα).

Για επικοινωνία: leperjesus@hotmail.com

Το fanzine (και διάφορα άλλα πράγματα περί μουσικής) μπορεί να βρεθεί ηλεκτρονικά στο παρακάτω blog: noizzzmaker.wordpress.com

Το τεύχος αυτό αφιερώνεται σε εκείνους κι εκείνες που καθημερινά διασχίζουν σύνορα, συγχρόνως με τις δυνάμεις καταστολής και διεκδικούν ένα καλύτερο αύριο.

EDITORIAL

Η αλήθεια είναι ότι πέρασε πολύς καιρός από την έκδοση του πρώτου τεύχους του Duende –σχεδόν 3 ολόκληρα χρόνια. 3 χρόνια που συμπύκνωσαν τόσες αντιφάσεις, διαδικασίες, κοινωνικές διεργασίες και γεγονότα, που αν κάποιος προσπαθήσει να τα βάλει κάτω, να τα παρατηρήσει και να τα αναλύσει, μάλλον θα συμπεράνει ότι έχει να κάνει με σχιζοειδείς κατοίκους μιας παράφρονος πολιτείας. Κι όμως, δεν αποτρελάθηκαν όλοι (ακόμη). Απλά είμαστε κοινωνικά όντα, κι ως τέτοια λειτουργούμε άλληλοτε ως έρμαιοι αντιφάσεων και ιδεολογιών, και άλληλοτε ως πρωταγωνιστές της ιστορίας.

3 χρόνια μέσα στα οποία είδαμε την πρώτη-φορά-αριστερά να εκπληρώνει άψογα το ρόλο της: δηλαδή να συνεχίζει την αναδιάρθρωση εις βάρος όλων μας. Όποιοι έτρεφαν αυταπάτες και πίστευαν ότι το κράτος, σαν θεσμός, είναι ένα ουδέτερο εργαλείο που στα χέρια των «σωστών ανθρώπων» θα λειτουργήσει υπέρ των αδύναμων, μάλλον τώρα έχουν ληυφάξει στα σπίτια τους. Ίσως σε λίγα χρόνια από τώρα ψάξουν κάποιον άλληλο σωτήρα.

3 χρόνια μέσα στα οποία είδαμε τη φόβη του αντιιμπεριαλισμού να εξαπλώνεται ακόμα περισσότερο μέσα στα κομμάτια ενός κινήματος που υποτίθεται ότι πρεσβεύει διεθνιστικές, κομμουνιστικές ιδέες. Κάποτε μας έφταιγε ο Clinton και το NATO, τώρα ο εχθρός ήρθε ακόμα πιο κοντά, βρίζουμε τη Merkel και την Ε.Ε. Να δούμε πότε, επιτέλους, θα αντιληφθούμε ότι ο εχθρός είναι δίπλα μας, καθημερινά: το αφεντικό που μας μειώνει μεροκάματα γιατί «δε βγαίνω, ρε παιδιά, δε βγαίνω», ο σεκιουριτάς στο λεωφορείο που θα σε κυνηγήσει γιατί δεν έχεις κόψει εισιτήριο, ο ρατσιστής γείτονας που θα βρῖσει τους μετανάστες που μόλις μετακόμισαν στο ισόγειο, ο επαγγελματίας συνδικαλιστής που θα προσπαθήσει να ληιάνει κάθε ανταγωνιστική κίνηση των από τα κάτω. Κι άλληλοι τόσοι.

3 χρόνια μέσα στα οποία είδαμε την αντιμουςουλμανική υστερία να ηγεμονεύει στο βασίλειο του θεάματος για άλλη μία φορά. Με αφορμή τις τελευταίες βομβιστικές επιθέσεις στις δυτικές μητροπόλεις (αλλά και στην Ισάμπουλη) το κράτος έκτακτης ανάγκης εμφανίζεται ως ο εγγυητής της ασφάλειας και της ομαλότητας. Ακόμα περισσότεροι έλεγχοι, ακόμα περισσότερη αστυνομία, ακόμα περισσότεροι «αντιτρομοκρατικοί» νόμοι. Κι εμείς ακόμα να θέσουμε το μόνο ουσιαστικό ερώτημα: ποιος οφείλεται, τελικά, από τις τυφλές βομβιστικές επιθέσεις; Ποιος βγαίνει κερδισμένος; Μόνο αν απαντήσουμε σε αυτά τα ερωτήματα θα μπορέσουμε να δούμε κι από που προέρχονται αυτές οι επιθέσεις.

3 χρόνια μέσα στα οποία είδαμε την κίνηση των μεταναστών να φέρνει σε κρίση θεσμούς, σχέσεις και συμπεριφορές. Μέσω μιας οργανωμένης και συνεχούς προσπάθειας, κράτος, Μ.Μ.Ε. και Μ.Κ.Ο. επιδίωξαν με κάθε τρόπο να θυματοποιήσουν τους μετανάστες και να τους παρουσιάσουν ως «καημένους» ανθρώπους που χρίζουν μόνο συμπόνοιας και λύπησης. Και όταν ξόφλησε, πια, η ανθρωπιστική ρητορική, όταν φάνηκε ότι η συγκέντρωση χιλιάδων μεταναστών σε ένα μέρος μάλλον προβλήματα θα δημιουργούσε, παρά θα λειτουργούσε εκτονωτικά, τότε το φιλόπρωτο κράτος ξαναθυμήθηκε τις «έκτακτες» πολιτικές διαχειρίσεις και ελέγχου του πληθυσμού: δηλαδή

κέντρα μετεγκατάστασης έξω από τον κοινωνικό ιστό. Στοιβαγμένοι μετανάστες σε αβίωτες συνθήκες, μακριά από τους ντόπιους κατοίκους των πόλεων, εκτοπισμένοι από κάθε πιθανή κοινωνική αναφορά.

Όλα, λοιπόν, σάπια στο βασίλειο της Δανιμαρκίας; Κι όμως, ακόμα και σε καιρούς γενικευμένης ήττας και καθημερινής μизέριας, υπάρχουν στιγμές, κινήσεις και χειρονομίες που προσπαθούν να προτείνουν μία διαφορετική προοπτική, μία προοπτική αγώνα, αντίστασης και δημιουργίας. Μιλάμε για αγώνες, γιατί μόνο μέσω αυτών δομούνται εκείνες οι σχέσεις που θα ανταγωνιστούν την εξατομίκευση, την ιδιώτευση και το διαχωρισμό. Ακριβώς όπως συμβαίνει με τις κινήσεις αλληλεγγύης στους μετανάστες, κινήσεις που τους βλέπουν ως ίσους και όχι ως κατώτερους, κινήσεις που συμβαίνουν έξω από στρατόπεδα συγκέντρωσης, hot spots και κέντρα μετεγκατάστασης. Μιλάμε για αντίσταση, γιατί μόνο μέσω αυτής ανακόπτεις κάθε επιθετική έκφραση της εξουσίας, όπως συνέβη με το κύμα αλληλεγγύης στους 5 φοιτητές που απειλήθηκαν με έκδοση στις ιταλικές αρχές λόγω συμμετοχής τους στην πρωτομαγιάτικη πορεία NO EXPO. Τέλος, μιλάμε για δημιουργία, γιατί σε έναν κόσμο που το μόνο που έχει να προτείνει είναι η «δημιουργική» καταστροφή (δηλαδή η υπαγωγή όλων και περισσότερων στιγμών στο κεφάλαιο), εμείς επιμένουμε να διεκδικούμε περισσότερες στιγμές ελευθερίας, αυτοέκφρασης και συλλογικοποίησης. Επιμένουμε να συναντιόμαστε ισότιμα σε αυτοοργανωμένους χώρους, μακριά από διαμεσολαβητές και «ειδικούς» (κάθε λογής). Επιμένουμε να παίζουμε τη μουσική μας, να εκφράζουμε τη δημιουργικότητα μας και να οργανώνουμε τις επιθυμίες μας με τους όρους που **εμείς** θέλουμε, κι όχι με τους όρους που επιβάλλει το θέαμα.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, δηλαδή την ανταγωνιστική προς το κέρδος και εμπόρευμα, θέλει να κινείται αυτό το τεύχος. Γι' αυτόν το λόγο αναζητήσαμε συγκροτήματα, συλλογικότητες και ανθρώπους που ίσως έχουν παρόμοιες σκέψεις, συζητήσαμε μαζί τους και προσπαθήσαμε να βρούμε κάποια κοινά σημεία. Όχι για να τιμεντάρουμε τις απόψεις μας, αλλά και να τις κληνίσουμε αν χρειαστεί, να τις θέσουμε υπό κριτική. Γι' αυτό και κάποιος μπορεί να βρει ακόμα και αντικρουόμενες απόψεις στις παρακάτω σελίδες. Με όλες τις αντιφάσεις, λοιπόν, που μπορεί να κουβαλάει αυτό το τεύχος, ο στόχος του είναι συγκεκριμένος: να εμπλουτίσει, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, τα περιεχόμενα του D.I.Y. χώρου. Αυτό και μόνο.

Duende 'zine, Ιούνιος 2016

Υ.Γ. Πολλοί μπορεί να απορήσουν με το «μακάβριο» εξώφυλλο. Τι έγινε, το γυρίσαμε στο βλάσφημο black metal ξαφνικά; Ή μήπως κολλήσαμε κι εμείς από τη θανατολαγνεία των τελευταίων (πολλών) ημερών; Καμία σχέση, απλά πρόκειται για ένα αφισάκι των Λήθη που μας άρεσε πολύ. Βέβαια, σε μία δεύτερη ανάγνωση, ίσως υποσυνείδητα να συνδέεται και με τα «ιερόσυλα» (για κάποιους...) περιεχόμενα του κειμένου που ακολουθεί. Ή ίσως να επιλέξαμε τους σκελετούς γιατί αυτά που υποστηρίζουμε στις παρακάτω σελίδες περισσότερο θυμίζουν πεθαμένους που νεκραναστήθηκαν. Ή μήπως «βγάζουμε τους σκελετούς απ' την ντουλίπα»; Ο χρόνος θα δείξει...

θέσεις για μια συζήτηση που άνοιξε (ή σημειώσεις περί D.I.Y., εναλλακτισμού και άλλων ευτελών πραγμάτων)

(I)

Η αφορμή για να γραφτεί αυτό το κείμενο είναι διάφορες γνώμες που αλλεύτηκαν από φυσικές ή ψηφιακές συζητήσεις, άρθρα σε άλλα fanzines ή κείμενα συλλογικοτήτων, καθώς και κάποιες αφίσες αυτοοργανωμένων συναυλιών που (μετά από χρόνια, είναι η αλήθεια) κάτω χαμηλά είχαν την εξής ένδειξη: είσοδος 1 ευρώ. Πιστεύουμε ότι, κατά κάποιον υποτυπώδη τρόπο, η συζήτηση περί D.I.Y., αντιεμπνευματικότητας και αντιτίμου έχει ανοίξει (ξανά), κάτι το οποίο μόνο καλό μπορεί να κάνει, μιας και το χειρότερο που θα μπορούσε να υπάρχει είναι μία κατάσταση του τύπου: «D.I.Y. είναι αυτό, αυτό κι εκείνο, όχι επειδή έτσι έχουμε αποφασίσει σαν συλλογικότητες/άτομα, αλλά επειδή έτσι έχει παγιωθεί η κατάσταση τα τελευταία χρόνια, έτσι τα μάθαμε απ' τους παλιότερους, έτσι τα συνεχίζουμε χωρίς ίχνος κριτικής, απολογισμού και συνδιαμόρφωσης». Με λίγα λόγια, να λειτουργούμε στα πλαίσια της ιδεολογίας.

(II)

Το μεγαλύτερο σφάλμα που γίνεται σε αυτήν τη συζήτηση είναι η λάθος βάση στην οποία αυτή διεξάγεται, και με αυτό εννοώ το να θέτεις ως αφετηρία του συλλογισμού σου τα «κακώς κείμενα» του D.I.Y. χώρου. Για κάποιον κάτι τέτοιο αποτελεί η ώρα που ξεκινά και τελειώνει μία αυτοοργανωμένη συναυλία, για κάποιον άλλο το μόνιμα άδειο κουτί της ελεύθερης συνεισφοράς στην είσοδο, για τον παραδίπλα το ότι ο ήχος του live δεν είναι ποιοτικός, για τον τάδε ότι μερικές μπάντες αντί να παίζουν λένε κάτι ακαταλαβίστικα περί αλληλεγγύης στους μετανάστες, ενώ για το δείνα ότι κάποιες άλλες μπάντες δεν έχουν μιλήσει ποτέ στο κοινό για κανένα θέμα. Πράγματα, δηλαδή, που πηγάζουν άμεσα από τον απόλυτο διαχωρισμό, τις (συνακόλουθες) αντιφάσεις και την καθιέρωση υποτυπώδων ρόλων μεταξύ μπάντας, διοργανωτή και κοινού.

(III)

Δεν αρνούμαστε τις προβληματικές που έχουν εμφανιστεί μέσα στον D.I.Y. χώρο. Αλλά αρνούμαστε να υιοθετήσουμε μία λογική τύπου «πονάει κεφάλι-κόψει κεφάλι». Και αρνούμαστε να επιτρέψουμε στον πρακτικισμό να πάρει τα νηία της σκέψης μας. Αν κάποιος επέλεξε να εκφραστεί αντιεμπνευματικά επειδή έτσι βόλευε, δεν έβρισκε εταιρεία/χορηγούς, δεν μπόρεσε να κλείσει live σε κάποιο μαγαζί, ήταν η πιο φτηνή λύση, γούσταρε το φτηνό αλκοόλ, τότε ναι, ας ψάξει να βρει πρακτικούς, ευκαιριακούς τρόπους να τα διορθώσει όλα αυτά. Προβλήματα που απορρέουν από τη δική του παραμορφωμένη οπτική για το τι ακριβώς σημαίνει να εκφράζεσαι αντιεμπνευματικά. Οι υπόλοιποι ας θέσουμε, επιτέλους, τις βάσεις για να αναπτυχθούν σωστά τα σκεπτικά. Ας δούμε, τελικά, τι στο διάολο θέλει ο καθένας μας από αυτούς τους αυτοοργανωμένους χώρους, τι στο διάολο εννοεί ο καθένας μας λέγοντας D.I.Y.

(IV)

Ευτυχώς, κανείς ποτέ δεν έγραψε τις δέκα εντολές του D.I.Y. Ποτέ δεν υπήρξαν κάποιες «αρχές» που να παρέδωσαν τη Βίβλο του underground, άσχετα με το τι λέει ο καθένας. Υπήρξαν, και συνεχίζουν να υπάρχουν, ζωντανά υποκείμενα, ζωντανά κινήματα που πράττουν. Αυτοί κι αυτές είναι που κάθε φορά διαμορφώνουν τα χαρακτηριστικά του D.I.Y. χώρου, με τις δυνάμεις και τις αδυναμίες τους, με ατέλειες και πωγυρίσματα, με φαντασία και επιμονή. Και πάντα συλλογικά. Όποιος αναζητά αποδιοπομπαίους τράγους για την κατάσταση γύρω μας, ας κοιτάξει στον καθρέφτη. Γιατί οι καταστάσεις δε διαμορφώνονται μόνο από τις παρουσίες, αλλά και από τις απουσίες.

(V)

Το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι αν κάποια μπάντα παίζει στα μαγαζιά ή όχι. Δεν είναι αν θα έχουμε κουτί στην είσοδο ή εισιτήριο. Ούτε αν θυσιάζουμε τα «τεχνικά» μιας συναυλίας (ποιότητα ήχου, εξοπλισμός κλπ.) προς χάρη κάποιων «ιερών αντιεμπνευματικών κανόνων». Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε (και που με τη σειρά του θα δώσει και την απάντηση στο ερώτημα «τι εννοούμε όταν λέμε D.I.Y.») είναι αν θέλουμε ένα μουσικό κίνημα εναλλακτικό στη μουσική βιομηχανία ή ανταγωνιστικό.

(VI)

Ο εναλλακτισμός είναι πηγή, αλλά και συνέπεια, ψευδαισθήσεων. Σε κάθε τομέα, από το lifestyle μέχρι την πολιτική δημόσια σφαίρα. Νομίζεις ότι πας κόντρα στο ρεύμα, ενώ απλά κινείσαι στις παρυφές του. Νομίζεις ότι έχεις δημιουργήσει το δικό σου ασφαλή μικρόκοσμο, ενώ την ίδια στιγμή είσαι 100% ενσωματωμένος στην κυρίαρχη πραγματικότητα. Το ίδιο και στο μουσικό underground: μπορούμε να βαυκαλιζόμαστε με ιδέες περί punk, αλητείας και αυτοοργάνωσης, ενώ παράλληλα αναπαράγουμε μεταξύ μας αυτές ακριβώς τις σχέσεις που θέλουμε να καταστρέψουμε. Σαν μουσικοί έχουμε μάθει να πηγαίνουμε στο εκάστοτε στέκι, να παίζουμε και να φεύγουμε σαν κύριοι. Αλλά δηλώνουμε και punk! Σαν διοργανωτές έχουμε μάθει να βάζουμε ένα κουτί στην είσοδο και μετά μόκο, δε μιλάμε σε κανένα, κι αν περάσει το κατώφλι της κατάληψης μας κανένας άγνωστος χωρίς το κατάλληλο dress code (ραφτά, μαύρα ρούχα, κράνος κολλημένο στον αγκώνα) τον κοιτάμε και περίεργα. Αλλά δηλώνουμε και θιασώτες της αυτοοργάνωσης! Σαν κοινό έχουμε μάθει να είμαστε στείροι χειροκροτητές και να κρίζουμε όταν μία μπάντα μιλάει, αντί να τραγουδάει. Αλλά δηλώνουμε και αντιεξουσιαστές! Όλα αυτά απλά φανερώνουν την αδυναμία να καταλάβουμε ότι οι όροι με τους οποίους διεξάγεται μία συναυλία υπερκαθορίζουν το μήνυμά της μπάντας, όσο «επαναστατικό» κι αν είναι αυτό.

(VII)

Σ' αυτήν τη χώρα υπάρχουν αρκετοί που ονειρεύονται (και προσπαθούν, είναι η αλήθεια) να στήσουν ακριβώς αυτό, μία εναλλακτική, υπόγεια σκηνή. Να μαζευόμαστε στα υπόγεια μας, να απλώνουμε τα distro μας, και να ακούμε τις αγαπημένες μας μπάντες με συνοδεία φτηνής μπύρας (ή και το αντίστροφο, να πίνουμε την αγαπημένη μας μπύρα με τη συνοδεία κάποιας φτηνής μπάντας). Καθ' όλα σεβαστό. Κάπου πρέπει να παίξουν κι αυτές οι μπάντες που δεν έκατσε το κονέ με το μαγαζί. Κάπου πρέπει να διασκεδάσει κι ο αναρχικός που δεν έχει λεφτά για το μπαρ. Πετάρει και κανά δυο τσιτάτα για αυτοοργάνωση κι έγινε η δουλειά! Δεν υπάρχει απαραίτητα κάτι κακό σε αυτό, αντιθέτως είναι μία τίμια προσπάθεια υποκατάστασης εμπορευματικών χώρων με πιο ανθρώπινους όρους. Χωρίς αφεντικά, αλλά με διοργανωτές που μέσα τους καμιά φορά νιώθουν σαν υπάλληλοι. Χωρίς έμμισθους μουσικούς, αλλά με μπάντες που συχνά πουλάνε rockstar-λίκι. Χωρίς αντίτιμο στην είσοδο, αλλά με αντίτιμο στο αλκοόλ. Και τι να κάνουμε, ρε μεγάλε, θα ρίξουμε τον καπιταλισμό μέσα από ένα live;

(VIII)

Αφοπλιστικό ερώτημα. Και όντως, δεν είναι απαραίτητο όλοι να θέλουμε να ρίξουμε τον καπιταλισμό. Κάποιοι, απλούστατα, θέλουν να ακούνε underground μουσική, σε underground χώρους, κάτω από ποιοτικές συνθήκες. Γίνεται; Παιδιά, φυσικά και γίνεται, και δεν είναι κατακριτέο κάτι τέτοιο. Αντιθέτως, αυτά τα άτομα θα πρέπει να σταθούν γερά στα πόδια τους, να μαζέψουν τις δυνάμεις τους και να υπερασπιστούν τα θέλω τους. Που σημαίνει: να βγάλουν το καταραμένο κουτί ελεύθερης συνεισφοράς από την είσοδο και να το αντικαταστήσουν με άτομα που θα τσεκάρουν εισιτήρια. Με αυτόν τον τρόπο ίσως επιτέλους θα παρακολουθούμε το live άτομα που πραγματικά είναι εκεί για τη μουσική, κι όχι το socializing, που σημαίνει live κάτω από ανθρώπινες συνθήκες. Επίσης έτσι ο χώρος θα έχει μία σημαντική οικονομική συνεισφορά που είναι απαραίτητη είτε για τη συντήρηση του νηπιτικού εξοπλισμού, είτε για τα μεταφορικά κάποιας μπάντας, είτε για οτιδήποτε άλλο. Ένα δεύτερο βήμα είναι να αυξηθεί και η τιμή στις μπύρες. Δεν υπάρχει κάποιος ιερός κανόνας που ορίζει πόσο πρέπει να πουλάμε τις μπύρες. Αν θέλουμε ποιοτικά μηχανήματα για ποιοτικές συναυλίες, κάτι τέτοιο είναι ιδιαίτερα βοηθητικό. Ένα βήμα παραπέρα θα μπορούσε να είναι και η ύπαρξη άμισθων σεκιουριτάδων (πιθανώς οι πιο γυμνασμένοι/μπρατσωμένοι της εκάστοτε ομάδας), όχι μόνο για την προστασία του νηπιτικού εξοπλισμού, αλλά και για να σταματάνε ηλίθιους τσαμπουκάδες που ξεκινάνε για ασήμαντους λόγους.

(IX)

Μπορεί να φαίνεται ότι τα παραπάνω λέγονται με μία δόση ειρωνείας, αλλά είναι πραγματικές επιλογές που θα πρέπει να σκεφτούνε πολύ σοβαρά αυτοί που σιχτιρίζουν τη στιγμή που η πολιτική μπήκε στο punk. Ίσως η ρήξη αυτή πρέπει, επιτέλους, να γίνει. Αν κάποιος νιώθουν ότι η μουσική καπελώνεται από πολιτικά προτάγματα, αν κάποιος νιώθουν ότι ασφυκτιούν μέσα στα στενά όρια που παρέλαβαν από τους παλιότερους, πρέπει να κάνουν το μεγάλο βήμα και να χτίσουν τη σκηνή που επιθυμούν. Κι αν θέλουν να ξεμπερδεύουν ακόμα περισσότερο με τα ανούσια πολιτικά μανιφέστα, μπορούν να παρατήσουν τις καταλήψεις και τα στέκια (που, όσο να 'ναι, χαρακτηρίζονται λιγότερο ή περισσότερο από κάποιο πολιτικό πρόσημο) και να αφοσιωθούν σε νέες, καθαρά μουσικές υποδομές και χώρους. Κανείς δε θα τους κατηγορήσει για κάποιου είδους «προδοσία», αντιθέτως πιστεύω ότι υπάρχουν πολλές μπάντες και ένα σεβαστό κομμάτι κόσμου που εκφράζονται από μία τέτοια επιλογή. Απλά, τουλάχιστον, ας έχουν τη στοιχειώδη αξιοπρέπεια να παραδεχθούν ότι τα χειρήματα αυτά δεν είναι εχθρικά προς τη mainstream διασκέδαση, αλλά μία εναλλακτική, φτηνότερη έκδοση της. Εξάλλου έτσι δε γίνεται και στο φωτισμένο εξωτερικό; Εμείς, δηλαδή, εξυπνότεροι είμαστε και το παίζουμε
α ν τ ι ε μ π ο ρ ε υ μ α τ ι κ ο ί ;

(X)

Στον αντίποδα, πάντα θα υπάρχουν κάποιος που κοιτάνε τη μουσική βιομηχανία (κι όχι μόνο αυτή) από ανταγωνιστική σκοπιά. Που δε βολεύονται με το να στήνουν απλά τις φάσεις τους, γιατί διακρίνουν πόσο περιοριστικό είναι αυτό. Που δε θέλουν να μοιράζονται κανένα κοινό με την κυριαρχία, γιατί γνωρίζουν πόσο εύκολη είναι η ενσωμάτωση. Φαντασιόπληκτοι που νομίζουν ότι θα ρίξουν τον καπιταλισμό; Όχι, απλά γνωρίζουν ότι μέσα σε έναν κόσμο γεμάτο με σχέσεις εξουσίας τα πάντα είναι πολιτικά. Από τον τρόπο που εκφράζεις τη δημιουργικότητα σου μέχρι το πως συμπεριφέρεσαι στον άνθρωπο που αγαπάς. Και κάθε πτυχή της ζωής μας, κάθε κοινωνική σχέση στην οποία εμπλεκόμαστε είναι άλλο ένα μετερίζι απ' το οποίο δίνουμε μάχη. Όποιος το αγνοεί αυτό είναι καταδικασμένος να ετεροκαθορίζεται και να κινείται σε προδιαγεγραμμένες διαδρομές.

Μια τέτοια θέση μάχης είναι και η υπεράσπιση του αντιεμπορευματικού, αλλά πάνω απ' όλα πολιτικού, χαρακτήρα των δομών μας. Δεν έχουμε αυταπάτες περί «οάσεων» μέσα στον καπιταλισμό, ούτε θεωρούμε την «τέχνη» σαν κάτι το διαχωρισμένο από την κοινωνική σφαίρα που κρίζει ειδικής μεταχείρισης. Αλλά όπως καθημερινά αντιπαλεύουμε κάθε σχέση εξουσίας, με τον ίδιο τρόπο θέλουμε τα εγχειρήματά μας (συναυλίες, εκδηλώσεις, προβολές, δομές κοινωνικής αναπαραγωγής, εκδόσεις βιβλίων/περιοδικών, θεατρικές παραστάσεις, συλλογικές κουζίνες κ.ά.) να δηλώνουν τη ρητή εχθρότητα μας απέναντι στο εμπόρευμα, το κέρδος και τις καταναλωτικές σχέσεις γενικότερα. Κι όποιος το αντιλαμβάνεται αυτό σαν «λατρεία του τζάμπα» είναι απλώς τυχοδιώκτης. Καμία λατρεία για κανέναν και για τίποτα, απλά όπως συλλογικά θέλουμε να δημιουργούμε αυτές τις στιγμές συνάντησης και ισότιμης συμμετοχής, συλλογικά θέλουμε να μοιραζόμαστε και το κόστος των επιλογών μας. Τα φράγκα, ως γνωστόν, δεν περισσεύουν σε κανένα. Αυτό που περισσεύει (με εκκωφαντικό τρόπο) είναι η έλλειψη περιεχομένων, η έλλειψη λόγου, η απουσία θέσεων. Έχουν περάσει σχεδόν 40 (!) χρόνια απ' όταν οι Crass, ρητορικά, αναρωτήθηκαν: *"Do they think guitars and microphones are just fucking toys?"*, κι η απάντηση μάλλον χάθηκε κάπου στο pit. Αυτό που λείπει από την εγχώρια σκηνή δεν είναι μπάντες που επιλέγουν να παίξουν χωρίς εισιτήριο, αλλά μπάντες που να μην αρκούνται μόνο σε αυτό. Το D.I.Y. δεν ξεκινά στο κουτί ελεύθερης συνεισφοράς κι ούτε τελειώνει στη φτηνή μπύρα. D.I.Y. σημαίνει να αναγνωρίζεις (και να πολεμάς) κάθε ιδιότητα του εμπορεύματος, είτε αυτό λέγεται χρηματική ανταλλαγή, είτε λέγεται διαχωρισμός, είτε λέγεται συντήρηση σχέσεων πομπού-δέκτη. Κοινώς, το θέμα δεν είναι ποσοτικό, είναι ποιοτικό.

(XII)

Ρητορικά ερωτήματα: πόσος καιρός έχει περάσει από την τελευταία φορά που αυτοοργανωμένες μπάντες βρέθηκαν να μιλήσουν και βγάλουν λόγο μαζί προς τα έξω; Επισκεφτόμαστε το τάδε στέκι και τη δείνα κατάληψη μόνο για να παίξουμε/ακούσουμε μουσική ή ψαχνόμαστε για το τι άλλο υπάρχει εκεί πέρα; Μας ταιριάζει, τελικά, να παίζουμε και σε κανά μαγαζί, αρκεί να μην υπάρχει αντίτιμο στην είσοδο; Μας ενδιαφέρει να εμπλέκουμε όλο και περισσότερους ανθρώπους στα εγχειρήματά μας, να δίνουμε όλο και μεγαλύτερη συλλογική διάσταση σε, ίσως, προσωπικές λόξεις;

(XIII)

Δέκατη τρίτη θέση και τελευταία. Ούτως ή άλλως αυτή η συζήτηση δε θα τελειώσει ποτέ (ελπίζουμε), κι ούτε ο σκοπός αυτού του κειμένου είναι να αποτελέσει κάποιο D.I.Y. μανιφέστο. Σκοπός του είναι να συνεισφέρει σε μία συζήτηση που πρέπει να ανοίξει κι άλλο, από όλο τον κόσμο που νιώθει μες στην καρδιά του την αυτοοργανωμένη σκηνή. Αυτός ο κόσμος είναι που με τις πράξεις του θα προσδώσει και τα χαρακτηριστικά της εν λόγω σκηνής. Τα λόγια, δυστυχώς, έρχονται και φεύγουν, όπως και οι φαντασιώσεις μας. Να έχουμε πάντα στην άκρη του μυαλού μας κάτι που είχε ειπωθεί παλιότερα: είμαστε αυτό που κάνουμε. Δεν είμαστε ούτε αυτό που θέλουμε να είμαστε, ούτε αυτό που νομίζουμε ότι είμαστε.

Ζούνε κι αναπνέουνε και οι 2 σε αυτήν την κωλοχώρα. Παίζουν και οι 2 crust. Και οι 2 βγάλανε δύο υπέροχα ντεμπούτα το 2013. Το 2014 όργωσαν τη Βόρεια Ευρώπη και δυσφήμησαν ακόμα περισσότερο την Ελλάδα στο εξωτερικό. Σε λίγο καιρό θα μοιραστούν ένα split LP. Πλέον μοιράζονται και κάτι άλλο: αυτήν την κοινή συνέντευξη στο Duende.

Σαν μπάντα έχετε επιλέξει τον D.I.Y. τρόπο έκφρασης. Τόσο καιρό που στηρίζετε τέτοιους χώρους, ποια θα σημειώνατε σαν τα βασικά θετικά και αρνητικά του σημεία; Π.χ. ιδεοληψίες που πρέπει να αποτινάξουμε χωρίς δεύτερη σκέψη, προτάσεις βελτίωσης κλπ.

Λήθη: Το D.I.Y. μάλλον είναι ένας όρος αρκετά ασαφής αφού ο καθένας τον στρεσάρει όπως γουστάρει. Άμα μιλάς για D.I.Y. πλέον μπορεί να σε βρει κάποιος και να σου ζητάει δύο χιλιάδικα για να στήσει το live του στη πλατεία και να μη παίξει σε μαγαζί με είσοδο.

Εμείς έχουμε επιλέξει να κινούμαστε σε ένα μουσικό χώρο που έχει ως αφηγηρίες κάποιες ιδέες όπως η αλληλεγγύη και οι οριζόντιες δομές και χωρίς ιδιαίτερες λογικές ακροβασίες καταλήξαμε και 'μεις σε αντιεμπορικές πρακτικές όπως π.χ. η ελεύθερη διακίνηση της μουσικής (διαδίκτυο/πούλο στα copyrights/κλπ.) ή η απουσία χορηγών στην αφίσα του live. Αυτό που βλέπουμε είναι ένα ποικιλόμορφο δίκτυο από καταλήψεις και στέκια που βρίσκεται σε μια διαρκή ζύμωση και εξέλιξη, δίνει πάτημα για

ελεύθερη και αδιαμεσολάβητη έκφραση, στηρίζει τους σκοπούς και τους αγώνες με τους οποίους ταυτίζεται και προσπαθεί να εκμηδενίσει τις αντιφάσεις του, που αναγκαστικά θα προκύπτουν σε όσους προσπαθούν να προσεγγίσουν μικρές «ουτοπίες» σε συνθήκες πραγματικού κόσμου.

Περιθώρια βελτίωσης πάντα υπάρχουν. Θα θέλαμε να ακούσουμε κι άλλες μουσικές στους χώρους μας. Καλό θα 'ταν κάποιοι χώροι να τρέξουν περισσότερο το θέμα μηχανημάτων/ηχοληψίας. Θα θέλαμε και μερίδα του «κοινού» να σταματήσει να ταυτίζει την ελεύθερη συνεισφορά με το τζάμπα μας και αρχίσουμε να ξεφεύγουμε και λίγο από την λογική του αντιτίμου. Μία συνταγή για όλους δεν υπάρχει, κάθε χώρος κάνει τις επιλογές του αλλά με λίγη συνεννόηση, αλληλεγγύη και μερικά ρίσκα εξελίσσεται η φάση.

Επίσης καλό είναι να μην παρεξηγούμε και καταστάσεις. Όπως για παράδειγμα η καραμέλα που παίζει με τον αποκλεισμό μπαντών από καταλήψεις επειδή παίζουν σε μαγαζιά, κάτι που από μόνο του ίσως να ακούγεται κάπως μονοδιάστατο. Ας αρχίσουν

όμως να καταλαβαίνουν και κάποιες μπάντες που θέλουν ίσως να συνδυάσουν βιοπορισμό και έκφραση, ότι είναι καιρός να σταματήσουν να παραμυθιάζονται. Λες και έβγαλε κανένας λεφτά εδώ κάτω παίζοντας metal/punk/hardcore/crust/grind-ιλες. Τα ροκσταριλίκια ξεφτίσανε πλέον και άμα δεν λες κουβέντα για μεροκάματο στα μαγαζιά που παίζεις, δίνεις κώλο για καλό σαπόρτ και έχεις την αυτοπροβολή σου για εικόνισμα, να μη μου 'ρχεσαι μετά να παίζεις σε ένα χώρο που, ανάμεσα σε άλλα, απαρτίζεται από και στηρίζει ανθρώπους που παλεύουν για τα εργασιακά τους δικαιώματα. Γιατί στη τελική όποιος κοροϊδεύει, κοροϊδεύει τα μούτρα του...

Conspiracy of Denial: Επειδή οι περισσότεροι/ες από μας συμμετέχουμε ή συμμετείχαμε σε αυτοοργανωμένους χώρους και καταλήψεις, το ζήτημα περί D.I.Y. ή όχι δεν μπήκε ποτέ στο τραπέζι. Ήταν για μας κατά κάποιο τρόπο αυτονόητο, μιας που οι περισσότεροι/ες έτσι έχουμε μάθει και έτσι μας αρέσει. Σίγουρα δεν είναι όλα τέλεια στην αυτοοργάνωση και το να κινείσαι με τις αξίες της είναι πολλές φορές κουραστικό και ψυχοφθόρο, παρ' όλα αυτά θεωρώ πως μπορούμε να κάνουμε τα πάντα αδιαμεσολάβητα, αντιεραρχικά, χωρίς διακρίσεις και με σεβασμό ο ένας για τον άλλον.

Γενικά κάποιος θα μπορούσε να σας χαρακτηρίσει ως πρωτοεμφανιζόμενη μπάντα. Αυτά τα χρόνια ποιες στιγμές θα ξεχωρίζατε σαν «ορόσημα» στην πορεία σας; Ενώ οι στιγμές που βιώσατε και σας διαμόρφωσαν σαν συγκρότημα, είτε είναι κάποια συγκεκριμένη συναυλία, ένα σκηνικό, η σύνθεση κάποιου τραγουδιού, οτιδήποτε.

Λήθη: Τη συνεχή τριβή στο υπόγειο του Sticky Fingerz, όλα τα live που συμμετείχαμε είτε ως μπάντα είτε ως διοργανωτές, την «αλεισούρα» του βαν/αμαξιού, το φοβερό live στα Προκάτ35 με τους Σαλονικιούς+Γιαννιώτες, τις φοβερές φιλοξενίες από Σαλονικιούς+Γιαννιώτες όποτε ανεβαίναμε στα μέρη τους, Policemen/ Pigs/ Assassinators (Αστυφύλακες/ Γουρουνία/ Ασασίνοι), μπόλικο ιδρώτα κατά τα δύο τρίτα, Flugel ή αλλιώς το τουράκι με τους Conspiracy, τις μπορντό μπλούζες, όλα τα «κάτσε δύο λεπτά να ηρεμήσουμε», το φώτη τον κουβέλη, το ότι είμαστε οι λήθη...

Conspiracy of Denial: Οι ωραίες στιγμές και καταστάσεις είναι ίσως και το μεγαλύτερο κίνητρο για να συνεχίσει να υπάρχει και να δημιουργεί μια μπάντα. Σε συνδυασμό με την όρεξη και την έμπνευση να γράψεις μουσική, πάντα στο μυαλό μένει ως ξεχωριστή εμπειρία η κάθε συναυλία, η κάθε ηχογράφηση, η κάθε εκδρομή σε κάποια πόλη, η συναναστροφή με ανθρώπους που έχουνε ίδια ενδιαφέροντα και ανησυχίες. Είναι δύσκολο να ξεχωρίσεις κάποιες στιγμές. Σίγουρα συναυλίες που «έγραψαν» μέσα μας και μπορείς να τις θεωρήσεις ορόσημα είναι το πρώτο μας λάιβ με αυτήν την σύνθεση που είμαστε στον Τύρναβο στο Arm your Desires fest, όπου ήταν και το πρώτο μεγάλο φεστιβάλ που παίζαμε, επίσης το λάιβ που παίζαμε στη Βίλλα Αμαλίας για τα γενέθλια της ιστορικής κατάληψης που σημαίνει πολλά για τον καθέναν από μας, καθώς και οι εξορμήσεις μας στο εξωτερικό στην Τουρκία μαζί με τους Jagernaut και φυσικά η περιοδεία μας με τους καλούς μας φίλους Λήθη... Έχουμε περάσει πολλά μαζί σαν μπάντα και σαν άνθρωποι και όλες οι εμπειρίες και τα σκηνικά είναι μοναδικά.

Ενώ οι δύο μπάντες μοιράζεστε αρκετά κοινά, νιώθω ότι έχετε μία σημαντική διαφορά, τόσο στους στίχους όσο και στο συναίσθημα που αποπνέει η μουσική σας. Οι Λήθη μου βγάζουν μία απόλυτη παραιτήση, απογοήτευση για τον άνθρωπο και σβήσιμο κάθε ελπίδας, ενώ οι Conspiracy ποντάρουν στο ρομαντισμό του αγώνα ακόμα κι όταν έχουν πέσει στα πατώματα. Είναι έτσι, και αν ναι, ποια προσωπικά βιώματα σας έκαναν να υιοθετήσετε αυτήν την οπτική για την πραγματικότητα;

Λήθη: Άμα αυτό σου βγάζουν οι μουσικές μας δεν νομίζω ότι έχει κάποιο νόημα να συμφωνήσουμε ή να

διαφωνήσουμε. Πάντως όλοι μας θα συμφωνούσαμε ότι λιγότερο ή περισσότερο μας εκφράζουν τόσο οι στίχοι όσο και το συναίσθημα που αποπνέει η μουσική των Conspirac-αίων. Δεν υπάρχει μία οδός σε αυτά τα πράγματα.

Μία μικρή επισήμανση, όμως, δεν νομίζουμε πως το σβήσιμο κάθε ελπίδας οδηγεί κατ' ανάγκη σε μία παραίτηση, απόλυτη ή όχι. Η ελπίδα μοιάζει περισσότερο με δόλωμα και η απώλειά της, πέρα από ένα αντανάκλαστικό ένστικτο επιβίωσης που μπορεί να φέρει στην επιφάνεια, μπορεί να σημαίνει πολλά περισσότερα. Όπως είπε κάποιος: «Ό,τι κάνεις στη ζωή, απαλλαγμένο από την ελπίδα της επιτυχίας και το φόβο της αποτυχίας, θα είναι ό,τι πιο αγνό και ελεύθερο μπορείς να καταφέρεις». Δεν θέλουμε να εκφυλίσουμε την κατάσταση σε ένα ανούσιο δίπολο του στυλ «ελπίδα ή φόβος», η αλήθεια, όμως, ίσως να βρίσκεται όχι κάπου στη μέση, αλλά απαλλαγμένη από τέτοιες θεωρήσεις. Όλοι λίγο πολύ μεγαλώσαμε μέσα σε παραμύθια περί πολιτισμού και ανθρωπιάς, αλλά αυτά γκρεμίζονται ένα-ένα καθώς απογυμνώνεται το πραγματικό πρόσωπο της ανθρώπινης φύσης και κυρίως της ανθρώπινης βλακείας.

Conspiracy of Denial: Αφού είναι γκρίνιες, μωρέ, τι να λέμε τώρα...!

Τι ζηλεύετε/αντιπαθείτε η μία μπάντα στην άλλη;

Λήθη: Δεν υπάρχουν αυτά, οι Conspiracy κάνουν τη φάση τους, εμείς κάνουμε τη φάση μας και που και που συμπορευόμαστε, αυτό είναι όλο. Οι ζήλιες και οι αντιπάθειες είναι για «μικρούς» ανθρώπους. Κάποιοι από τους Conspiracy of Denial είναι μικροί άνθρωποι...

Conspiracy of Denial: Το μπορντό μπλουζάκι του Μιχάλη, ίσως και την πετσετούλα του (πουφφ) και στις δύο περιπτώσεις... Τα «σκοτάδια» που άκουγε στο βαν ο Αντρέας... και οι ...freegan διατροφικές προτιμήσεις του Ντίνου.

Την άνοιξη του 2014 περιοδεύσατε μαζί στη Βόρεια Ευρώπη. Τι εμπειρίες αποκομίσατε από αυτήν τη φάση;

Λήθη: Κυρίως περάσαμε καλά. Σαν εκδρομή που οι μαθητές κρεμάσαν τους δασκάλους τους. Γνωρίσαμε πολύ και καλό κόσμο, κάναμε πολλές βόλτες, παίξαμε δυνατά live, υποστήξαμε κάποια ζόρικα hangovers και η όλη φάση κύλησε αβίαστα αφού όπως φάνηκε υπάρχει χημεία μεταξύ των μπαντών. Αλλιώς δεν θα το παίρναμε και απόφαση να βγάλουμε και σπλιτ παρέα.

Κάναμε και κάποιες καλές επιλογές στο πλάνιγκ στέηντζ αφού κρατήσαμε τις αποστάσεις μεταξύ των προορισμών όσο το δυνατόν μικρότερες για να χουμε χρόνο για βόλτες, άραγμα, εξόδους και μπόλικη κουβέντα με τους locals. Μπανίσαμε δομές και πρακτικές που ίσως να θέλαμε να δοκιμάσουμε και στους χώρους μας, όπως (ανα)καταλήψεις χώρων για μια και μόνο ημέρα και για μια και μόνο εκδήλωση, ενώ προβληματιστήκαμε παράλληλα με κάποια ίχνη αφομοίωσης όπως οι προσυμφωνημένες - μεταξύ καταληψιών και κράτους- εκκινώσεις κατειλημμένων χώρων, οι λεγόμενες καταλήψεις / projects οι οποίες είτε παραχωρούνται από το κράτος είτε αγοράζονται ως έσχατη λύση από τον κόσμο του κινήματος, οι υποχρεωτικές εισοδοί στα διάφορα D.I.Y. venues, όπως και άλλα που αρχίζουμε να παρατηρούμε και στα μέρη μας σιγά-σιγά. Συγκινηθήκαμε με το πόσο απαλλαγμένη από σύνορα είναι αυτή η φάση που κόσμος που δεν τον ξέρεις θα τρέξει ένα λάιβ για πάρτη σου και γνωρίζετε, γίνεστε φίλοι, κρατάτε επαφή, και περνάτε καλά με αφετηρία απλά και μόνο κάποιες κοινές ιδέες που έχετε στη κούτρα σας (βλέπε «ρομαντισμός του αγώνα»). Τέλος ως μπάντα σίγουρα το τουρ μας έδωσε περισσότερο, γνωστοποίησε στους εαυτούς μας ορισμένες από τις αντοχές μας, και μας χάρισε στιγμές που μας έκαναν να συνεχίσουμε και έπειτα αυτό που κάνουμε με μεγαλύτερο πάθος, όρεξη και δύναμη. Γενικώς είναι μια εμπειρία ζωής που θα μας μείνει.

Conspiracy of Denial: Τις καλύτερες... Η περιοδεία αυτή ήταν από τις ωραιότερες εμπειρίες που είχαμε με την μπάντα για πολλούς λόγους. Είτε γιατί έδωσε πολύ ωραία η επαφή μας με τους Λήθη, είτε γιατί γνωρίσαμε τρομερά άτομα και καταστάσεις, είτε γιατί συναντήσαμε παλιούς μας φίλους και φίλες. Νομίζω πως όλη μας η διαδρομή τότε μας άφησε τα σημάδια της, από την ανακατάληψη του κοινωνικού κέντρου στο Γκεντ (Βέλγιο) και τους τρομερούς

Λεκτανμινολ, Γιακ και Ανακκ που συναντήσαμε στο σκοτεινό και υγρό κελάρι της εκκενωμένης, μέχρι τότε, κατάληψης, στο καμένο σουρεαλιστικό κατειλημμένο «χωριό» σε μια εθνική της Ολλανδίας, στου/ις συντρόφους/ισσες στο Στορτε στο Αμβούργο και τη νύχτα αλληλεγγύης, στους φίλους μας στη Βρέμη και στο τρομερό εξωτερικό συναυλιάδικο που παίζαμε υπό βροχή και απολαύσαμε άπειρα, στη συνάντηση της «ελληνικής κοινότητας» (χαχα!!) του Βερολίνου στην ιστορική Κόπι, στην ατμοσφαιρική βραδιά στο Ανόβερο, στα γραφικά σοκάκια της Λεβέν στο Βέλγιο. Σε κάθε σημείο του χάρτη που σταθήκαμε αλλά και στην ίδια την πορεία, οι εμπειρίες και οι άνθρωποι που γνωρίσαμε άφησαν πάνω μας κι από ένα μικρό σημαδάκι...

Γενικά τα τελευταία χρόνια βλέπουμε όλο και περισσότερες ελληνικές μπάντες να βγαίνουν στο εξωτερικό για συναυλίες (βλέπε **Despite Everything, Dirty Wombs, My Turn κ.ά.), κάτι το οποίο παλιότερα δε συνηθιζόταν. Επίσης γνώμη μου είναι ότι υπάρχει και μία γενικότερη άνθηση στον underground ήχο, μία θέληση για πειραματισμό με νέους ήχους, μια προσπάθεια για όλο και πιο προσεγμένες κυκλοφορίες, σοβαρότητα (όχι σοβαροφάνεια) στις live εμφανίσεις κλπ. Νιώθετε με τον ίδιο τρόπο για αυτό το πράγμα; Ότι, δηλαδή, υπάρχει μια μαγιά συγκροτημάτων εδώ και (χοντρικά) 5-6 χρόνια που σηματοδότησε μια νέα εποχή για τον underground ήχο;**

Λήθη: Καταρχάς να πούμε ότι έχουμε μπόλικο σεβασμό για τις μπάντες και τον κόσμο που έτρεχαν τη σκηνή αυτή πριν από το χρονικό πλαίσιο που θέτεις. Δηλαδή μπάντες που έκαναν τη καύλα τους με

περιορισμένα μέσα και ανέχτηκαν συμβιβασμούς μέσα στα πέτρινα χρόνια των 80's και των 90's. Ανθρώπους που τρέχαν no profit labels μέσω χάρτινης αλληλογραφίας, που θέσαν τα θεμέλια γενικότερα για αυτό που χτίστηκε τα τελευταία χρόνια. Στα 00's η αλήθεια είναι ότι διαισθανόμαστε -εξ αποστάσεως- ένα μικρό μούδιασμα (περιορισμένοι ήχοι όπως λες κι εσύ ή τέλος πάντων ήχοι που με τα τωρινά δεδομένα δεν μας κολλάνε στα αυτιά, η βασιλεία του CD-R, ελάχιστες περιοδείες κλπ.), αλλά αυτό πιθανώς να είναι και μία εσφαλμένη δική μας εντύπωση καθώς στην πραγματικότητα οι περισσότεροι από εμάς δεν ήμασταν και τόσο ενεργοί στις τάξεις της σκηνής αυτήν τη δεκαετία. Θέλουμε να πούμε ότι οι άνθρωποι που βίωσαν στο πετσί τους εκείνα τα χρόνια του ελληνικού πανκ, σίγουρα θα έχουν κάτι το διαφορετικό για να σου πουν, κάτι πιο “πραγματικό”, μια δική τους άνθηση για να σου περιγράψουν. Αν σκεφτείς ότι το υπόγειο στο οποίο συγκροτηθήκαμε ως μπάντα στήθηκε πριν από περίπου δεκαπέντε χρόνια, και θεμελιώθηκε ως δομή κατά τα επόμενα έτη μέσα από την αυτοδιαχείριση των συμμετεχόντων του, αυτο-οργανωμένα λάιβ για την οικονομική υποστήριξη του και πολλές ακόμη ανάλογες δράσεις, θα αντιληφθείς μάλλον ότι στην πραγματικότητα κάθε χρονιά που περνάει από το ελληνικό πανκ είναι το ίδιο σημαντική για την εξέλιξή του. Χωρίς τους αμέσως προηγούμενους πολλά συγκροτήματα ενδεχομένως να μην είχαν δημιουργηθεί, να μην είχαν την δυνατότητα να περιοδεύουν κάθε τρεις και λίγο, να ηχογραφούν, να βρίσκουν σχετικά εύκολα την βοήθεια για να κυκλοφορήσουν δίσκους κλπ. Πιστεύουμε τέλος ότι η μεγάλη ροή ξενόφερτων D.I.Y. συγκροτημάτων που επισκέφθηκε τα μέρη μας τα τελευταία χρόνια επενέργησε θετικά στην ελληνική σκηνή, καθώς η ανταλλαγή εμπειριών εντός αυτής και η οποιαδήποτε ζύμωση προκύπτει με αυτόν τον τρόπο είναι το Άλφα και το Ωμέγα για την λειτουργία της.

Αναμφισβήτητα η τρέχουσα περίοδος θα μείνει στην καρδιά μας κυρίως λόγω των ατόμων με τα οποία είχαμε την τύχη να έρθουμε σε επαφή, να στήσουμε σκηνικά, να παίζουμε μουσική και να πάρουμε τους δρόμους μαζί, και φυσικά λόγω των δομών και των “χώρων” των οποίων αποτελέσαμε κι εμείς ένα κύτταρο, μέρη που ουσιαστικά στάθηκαν σαν ένα σχολείο για εμάς. Η μαγιά, λοιπόν, κάπως έτσι

συντίθεται, και μάλλον ήταν πάντα παρούσα, παραλλαγμένη φυσικά ανάλογα με το χρονικό πλαίσιο.

Conspiracy of Denial: Χμ, ναι θα μπορούσα να πω πως ισχύει, αν και θεωρώ πως πρέπει κανείς να συνυπολογίσει δυο-τρεις παράγοντες για να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα. Ο παράγοντας ηλικίας, είτε της μπάντας είτε των μελών της, και σε συνδυασμό βέβαια με το είδος της μουσικής που παίζει ο καθένας, θεωρώ πως παίζει πολύ μεγάλο ρόλο σχετικά με τις προσδοκίες που έχει η κάθε μπάντα όταν βγαίνει προς τα έξω. Όταν έπαιζα με Κατιούσα για παράδειγμα, ποσώς δεν μας ένοιαζε η ποιότητα του ήχου μας, αλλά ήμασταν μικροί και παίζαμε πανν! Και εννοείται ούτε την οικονομική ευχέρεια είχαμε για να έχουμε μεγάλες απαιτήσεις. Σε κάθε περίπτωση πάντως οι εποχές αλλάζουν και πλέον είναι πιο εύκολο να βρεις τον τρόπο να βγάλεις καλό ήχο, υπάρχουν άλλωστε και πεπατημένες και μεγάλη διάθεση για να τις μοιραστούμε, καθώς επίσης και περισσότερη εμπειρία. Κάτι εξίσου σημαντικό, βέβαια, είναι και η επαφή με το εξωτερικό και το πώς κάνουν τα πράγματα εκεί. Όχι ότι είμαι φαν της απόλυτα αφεγάδιαστης εικόνας μιας μπάντας, αντιθέτως στηρίζω την πηγαία έκφραση και παρουσία και με πιάνει και μια μικρή αλλεργία ώρες-ώρες με τους διαχωρισμούς κοινού και «ερμηνευτή», αναγνωρίζω όμως πως όταν μια μπάντα είναι δεμένη και τη νοιάζει ο ήχος της το αποτέλεσμα είναι απολαυστικό...

Είστε από τις μπάντες με έντονο το πολιτικό στοιχείο στους στίχους σας, το artwork σας, ακόμα και σε προσωπικά κείμενα στα ένθετα των δίσκων σας. Τώρα που είμαστε ένα βήμα πριν την επανάσταση με το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. στην εξουσία πώς αυτό θα επηρεάσει την οπτική σας στα πράγματα; Η ελπίδα τελικά ήρθε;

Λήθη: Είναι πολύ βολικό που μπορούμε να απαντήσουμε σε αυτή την ερώτηση κατόπιν εορτής. Κάποιοι μπορεί όντως να φάγαν το παραμύθι και να ξεθάψαν τη φορεσιά νίκης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κάποιοι μπορεί να το είδαν απλά σαν βελτίωση από τους μπετόβλακες της Νέας Δημοκρατίας, κάποιοι μπορεί να αντιλήφθηκαν ότι δεν έχει και ιδιαίτερη σημασία

ποιός είναι στην εξουσία. Ακόμα πιο απολαυστικοί, κάποιοι βγήκαν στους δρόμους και καθαρίζαν αφρού λερώσαν το βρακί τους μη και δεν μείνουμε Ευρώπη. Τουλάχιστον μέσα από το σουρεαλισμό των ημερών υπήρξαν συζητήσεις και ενδιαφέρον και ίσως να κατάλαβαν μερικοί ακόμα πως το υπάρχον πολιτικό-οικονομικό σύστημα είναι το πρόβλημα και πως είμαστε άοπλοι και με τη πλάτη στο τοίχο δεκαετίες τώρα. Ακούγεται λίγο, αλλά ίσως να 'ναι ένα μικρό βήμα για κάποιους, ποτέ δεν ξέρεις. Κατά τ' άλλα, όχι, τίποτα δεν άλλαξε...

Conspiracy of Denial: Κοροϊδεύεις, έτσι;;; Θα ξεκινήσω με ένα λαϊκό άσμα: «Χάος, καμιά ελπίδα». Και θα συνεχίσω με: «Ίδια είναι τα αφεντικά, δεξιά και αριστερά», «Όσο υπάρχει κράτος και κεφάλαιο...» κλπ...

Οι περισσότεροι από εσάς εμπλέκεστε και σε άλλες εγχώριες μπάντες. Πείτε μας ποιες είναι και τι μας προτείνετε να ακούσουμε από αυτές!

Λήθη: Λοιπόν, ο ακραίος πιτσιρικάς στο μπάσο παίζει στους Dirty Wombs. Ο γέρο-μπαμπουίνος στα τύμπανα παίζει στους Dala Sun και έχει και πλούσιο βιογραφικό: Guinea Pig, Caterpillar, Revolting Breed, I Want You Dead, Utmost Contempt, Satya Graha, Drowned In Conservatives + κάτι guest φωνητικά στους Bohemian Grove. Ο μιχάλοφ στη κιθάρα παίζει σε Fields Of Locust και Dead On Parole και παλιότερα επίσης I Want You Dead. Τέλος ο old-timer στη κιθάρα (σε κάποια live, φανελάκι/τρίχα anyone?) παίζει σε Dala Sun και Η.α.β.κ.α. Οι προτάσεις περιττεύουν, από μία άντε δύο κυκλοφορίες κάθε μπάντα άμα υπάρχουν (εξαιρούνται οι Dirty Wombs αλλά εκεί τα ακούμε όλα!)... Ευχαριστούμε για το χώρο ντουντ! Ολ Δε ΜΠεστ!

Conspiracy of Denial: Λοιπόσον, έχουμε τον Ιάσων (κιθάρα/φωνή) με τη νεοσύστατη μπαντάρα από πρωτοκλασάτα αστέρια της σιηνής, Lifewreck, και βεβαίως-βεβαίως το διαμάντι μας Γιώργο Φίδι (ντραμς), ο οποίος φτιάχνει, και παίζει, σε μπάντες πιο συχνά από ό,τι αλλάζει πετσετούλα μετά την πρόβα, εδώ η λίστα είναι μεγάλη και δυνατή: Serpent Noir, Molisma, Delete the Mass, Gardelics, κ.ά.

JUNGBLUTH

*Οι Γερμανοί **Jungbluth** ξεπήδησαν από τις στάχτες των ηρώων **Alpinist** συνεχίζοντας, θα μπορούσαμε να πούμε, το μουσικό τους όραμα. Ο νέος τους δίσκος, "Lovecult", και η πολύ συγκεκριμένη θεματική του μας κέντρισαν το ενδιαφέρον. Επικοινωνήσαμε με το **Hendrik** για τα περαιτέρω.*

Πρώτα απ' όλα να πω ότι θεωρώ την ομώνυμη κασέτα σας, αλλά και τον πρώτο δίσκο των **Alpinist, από τα καλύτερα crust δείγματα των τελευταίων ετών. Γιατί διαλύθηκαν οι **Alpinist**, πώς αποτιμάτε την πορεία τους και πόσο εύκολη ήταν η μετάβαση στους **Jungbluth**;**

Hey! Ευχαριστούμε για τα καλά σου λόγια και για τη φιλοξενία στο fanzine. Το 2012, όταν αποφασίσαμε να κάνουμε ένα διάλειμμα με τους **Alpinist**, συνειδητοποιήσαμε ότι απλά είχαμε κάνει υπερβολικά πολλά, ήμασταν σε περιοδεία για πάρα πολύ καιρό και ουσιαστικά δεν είχαμε τον απαιτούμενο χρόνο για να συζητήσουμε για εμάς, σαν άτομα μέσα στο συγκρότημα, και για τις σχέσεις μεταξύ μας. Το πράγμα απλά δεν λειτουργήσε τελικά, και προσπαθήσαμε να μην το κάνουμε μεγάλο θέμα, προσπαθήσαμε να παίζουμε συναυλίες ως συνήθως... Αλλά ήρθε η στιγμή που απλά δεν

μπορούσαμε να το κρύψουμε. Ήταν η πιο σκληρή απόφαση που έπρεπε να πάρουμε σαν συγκρότημα. Ειδικά αν αντιληφθείς ότι υπήρξαμε σαν συγκρότημα σχεδόν 5 χρόνια, περάσαμε τόσο πολύ χρόνο στο βαν, βιώσαμε τα πιο ωραία πράγματα μαζί. Μετά από αυτήν την απόφαση δεν μπορούσαμε απλά να καθόμαστε σπίτι μας με σταυρωμένα τα χέρια. Ξεινήσαμε τους **Jungbluth** μπας και έφτιαχναν τα πράγματα, προβάραμε πολύ και γράψαμε και ηχογραφήσαμε το ομότιτλο demo μέσα στον ίδιο μήνα. Στην αρχή ήταν περιεργα και ακόμα και τώρα μιλάμε για μία διαφορετική μπάντα, αλλά όσα περισσότερα τραγούδια γράψαμε, τόση περισσότερη ενέργεια βρίσκαμε.

Το όνομα σας δηλώνει πολλά από μόνο του. Πώς το σκεφτήκατε;

Δεν υπήρξε κάποια συγκεκριμένη στιγμή που κάποιος από εμάς βρήκε το όνομα. Παρ' όλα αυτά είχαμε κάποιες πρόχειρες και βασικές ιδέες για το πώς θέλαμε να ονομαστεί η μπάντα. Η ιστορία του Karl Jungbluth αποτελεί ένα συναρπαστικό παράδειγμα ενός ανθρώπου που παλεύει για έναν καλύτερο κόσμο ενάντια στις ιδέες που πρέσβευε η ναζιστική Γερμανία. Με την υιοθέτηση αυτού του συγκεκριμένου ονόματος δεν είχαμε μόνο τη δικιά του ιστορία στο μυαλό μας. Είχαμε την ιδέα για ένα συγκρότημα με ένα δυνατό πολιτικό αίτημα. Έχει να κάνει με το να παίρνεις θέση και να συνειδητοποιείς όλα τα σκατά που συμβαίνουν σήμερα στην κοινωνία. Ειδικά σαν συγκρότημα έχεις τη δυνατότητα να μιλάς για τα άσχημα πράγματα.

Μάλλον είμαι από τους λίγους που τους αρέσει η γερμανική γλώσσα. Εσείς τραγουδάτε και στα αγγλικά και στα γερμανικά. Με ποιον τρόπο επιλέγετε κάθε φορά σε ποια γλώσσα θα εκφραστείτε; Προσωπικά δίνω μεγάλη σημασία στην ακουστική μιας λέξης και στη βαρύτητα που αυτή αποπνέει.

Αυτή είναι σίγουρα μία σημαντική πλευρά. Υπάρχουν μερικές λέξεις που απλά ακούγονται σωστά αν τις τραγουδήσεις στα γερμανικά/αγγλικά. Καθώς τα αγγλικά δεν είναι η μητρική μας γλώσσα, απλά νιώθουμε πιο άνετα να τραγουδάμε τους περισσότερους στίχους στα γερμανικά. Αλλά ναι, τελικά είναι και πρακτικό ζήτημα: οι περισσότεροι στίχοι προέρχονται από συγκεκριμένες αράδες/λέξεις/φράσεις που κάποιος από εμάς σκαρφίτζεται κάποια στιγμή, και σε πολλές περιπτώσεις αυτές είναι στα γερμανικά, οπότε θα ήταν περίεργο να τις μετατρέψουμε σε κάτι άλλο πριν τις χρησιμοποιήσουμε.

Πιστεύω ότι στο “Part ache” κινηθήκατε σε πιο πειραματικούς hardcore δρόμους σε σχέση με το ντεμπούτο σας, ενώ διέκρινα και κάποιες post-metal επιρροές. Περίμενα κάτι παρόμοιο και στο “Lovecult”, αλλά με έκπληξη είδα ότι απομακρυνθήκατε ακόμα περισσότερο από το παρελθόν σας, προσφέροντας άμεσα, συναισθηματικά punk κομμάτια. Πόσο ανοιχτοί είστε στο να επεκτείνετε τους μουσικούς ορίζοντες των Jungbluth; Ιδιαίτερα στο “Lovecult” διατάσατε καθόλου όταν βλέπατε προς τα που θα πάει ο δίσκος;

Βασικά μας πήρε ενάμιση χρόνο απ' όταν κυκλοφόρησε το “Part ache” για να γράψουμε το πρώτο τραγούδι του “Lovecult”. Απλά δεν ξέραμε που θέλαμε να το πάμε ηχητικά. Το να παίζουμε (παλιά) τραγούδια live επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο γράφαμε καινούρια κομμάτια. Αναμφίβολα ο νέος δίσκος είναι ένας δίσκος που θέλαμε να παίζουμε live κάθε φορά που προβάραμε. Αυτός ήταν ο κύριος στόχος μας. Υποθέτω ότι δεν είμαστε η μπάντα που θες να ακούς αποκλειστικά στο στερεοφωνικό σου. Τουλάχιστον έτσι ελπίζω, χεχε. Πέρα απ' το live χαρακτήρα του δίσκου, προσπαθήσαμε να εγκαταλείψουμε τα τυπικά hardcore/crust κλισέ που ήταν στη μόδα εκείνη τη στιγμή. Υπάρχουν τόσες μπάντες εκεί έξω που ακούγονται το ίδιο και δεν κάνουν καμία προσπάθεια να δημιουργήσουν κάτι προσωπικό, κάτι έντονο. Το να πηγαίνω σε συναυλίες άρχισε να μοιάζει με την κυριακάτικη λειτουργία που πάντα απέφευγα. Περίπου. Δεν θέλω να πω ότι καταφέραμε να δημιουργήσουμε κάτι μοναδικό και δυνατό, αλλά όλοι είχαμε την ίδια ιδέα στο μυαλό μας.

Ένα από τα πρώτα πράγματα που εκτίμησα σε σας είναι ότι δε διστάζετε να μιλάτε, πέρα από το να τραγουδάτε. Με αυτό εννοώ τις επεξηγήσεις των στίχων στους δίσκους σας, γραπτές σας δηλώσεις σχετικά με την πολιτική θέση του συγκροτήματος σας, αλλά και το ότι μιλάτε στο κοινό κατά τη διάρκεια ενός live. Πρώτα απ' όλα συμφωνείτε ότι εδώ και χρόνια πάσχουμε από το γεγονός ότι υπάρχουν δεκάδες καλές D.I.Y. μπάντες, αλλά λίγες που μιλάνε για το τι πιστεύουν; Δεύτερον, εδώ στην Ελλάδα όταν κάποια μπάντα αρχίζει να μιλάει στο κοινό για διάφορα θέματα (π.χ. ενάντια σε macho συμπεριφορές) πολλά άτομα αρχίζουν να ουρλιάζουν «παίξε punk, ρεεε!» (πράγμα που συνέβη και σε σας στο live σας στο Στέκι στο Βιολογικό) με αποτέλεσμα η μπάντα να μην μπορεί να εξωτερικεύσει τις σκέψεις της. Συναντάτε κι αλλού τέτοιες συμπεριφορές και αν ναι, πώς τις αντιμετωπίζετε; Πόσο σημαντικό είναι για εσάς να συνδέσετε με τους ανθρώπους που ήρθαν να σας ακούσουν;

Για να είμαι ειλικρινής δεν ξέρω αν παλιότερα ήταν διαφορετικά, αλλά εμείς έχουμε απλά την ανάγκη να κάνουμε ακριβώς αυτό και να μιλάμε για πράγματα που μας απασχολούν. Χωρίς να έχει σημασία αν

πρόκειται για κάποιο τραγούδι μας ή για κάποια εμπειρία. Για μερικούς πάνκηδες ακόμα μετράει μόνο η μουσική. Αν δεν είναι δυνατή ή αν κάποιος τολμήσει να μιλήσει για κάτι «βαρετό» κάποιοι απλά σε γράφουν. Για εμάς, το να μη χρησιμοποιούμε το μικρόφωνο έχει μια βαθιά επίδραση στο πώς ο κόσμος παρακολουθεί τη συναυλία. Δε θέλουμε να τους δώσουμε κάποιο μάθημα, απλά είναι ωραίο να βλέπεις ότι υπάρχουν άνθρωποι που σε ακούνε. Και μπορώ να σε βεβαιώσω ότι αυτό δε γίνεται μόνο στην Ελλάδα. :)

Μ' αρέσει το γεγονός ότι οι επεξηγήσεις των στίχων σας φανερώνουν μία οπτική που θεωρεί ότι τα προσωπικά ζητήματα είναι και πολιτικά. Δεν κάνετε κατήχηση, αλλά μιλάτε πρώτα απ' όλα για τις ζωές σας και τα συναισθήματά σας. Πόσο εύκολη είναι αυτή η διαδικασία;

Βασικά περνάμε πολύ χρόνο για να βρούμε αυτήν την ισορροπία ή τη λεπτή γραμμή του να μιλάς για πράγματα που σε αφορούν χωρίς αυτό να καταλήγει σε κατήχηση ή απλή επεξήγηση. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο παράδειγμα που δεν ξεχνώ ποτέ και συνδέεται στενά με τη στιγμή που έγινα vegan πριν μερικά χρόνια: άκουγα πολλούς ανθρώπους να μου λένε πόσο κακή είναι η βιομηχανία του κρέατος, είχα δει βιντεάκια με τις πιο απάνθρωπες μαλακίες, αλλά τελικά αυτό που με επηρέασε ήταν το ότι ο συγγραφέας μου ήταν vegan κι εγώ ήθελα απλά να μαγειρεύουμε μαζί. Δε μου έκανε καθόλου κατήχηση, απλά είχαμε ωραίες συζητήσεις για τα οφέλη αυτού του πράγματος, και σε τελική ανάλυση απλά θέλαμε να περνάμε χρόνο μαζί. Οπότε ναι, δεν ξέρω αν άμεσα μπορείς να το μετατρέψεις αυτό και στη διαδικασία συγγραφής στίχων, αλλά ίσως είναι μια διαίσθηση μιας ιδέας που για μένα βρίσκεται πίσω απ' τη σκέψη του να μιλάω με ανθρώπους ή να έχω κάτι να πω.

Το “Lovecult” θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και concept δίσκος, αφού όλα του τα τραγούδια σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το ζήτημα της αγάπης, των σχέσεων κλπ. Κάποιοι θα μπορούσαν να σας κατηγορήσουν ότι σε χαλεπούς καιρούς

υπαικεύεστε και μιλάτε για χαζορομαντικές μαλακίες. Τι απαντάτε; Προσωπικά θεωρώ ότι μία από τις συνέπειες της κρίσης (για να μιλήσουμε για την Ελλάδα) είναι ότι κατέδειξε με εκκωφαντικό τρόπο το πόσο μόνοι είναι οι άνθρωποι, πόσο έχουν διαρρηχτεί οι συλλογικοί, αλλά και προσωπικοί, δεσμοί. Κι αυτό μπορούμε να τα δούμε από τις πωλήσεις αντικαταθλιπτικών που όλο και αυξάνονται, τη σεξιστική βία ανάμεσα σε ζευγάρια, την επιλογή όλο και περισσότερων ανθρώπων να «ζούνε» μπροστά από μία οθόνη υπολογιστή κλπ.

Ε ΟΚ, μάλλον θα τους απαντούσα ότι αν θες να το αναλύσεις σε τέτοιο σημείο, τότε όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας μπορούν να εντοπιστούν στην έλλειψη αγάπης, συμπόνιας και σύνεσης. Παρ' όλα αυτά αυτό είναι αρκετά εσωτεριστικό και δεν ήταν στους στόχους μας. Αλλά γενικά και μουσικά μιλώντας, μας αρέσει να δουλεύουμε πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα για να συγκεντρώνουμε στοιχεία και να υπάρχει ένα υποτυπώδες νήμα μεταξύ των τραγουδιών. Είχε απόλυτο νόημα το να βρούμε ένα θέμα που να μας έχει επηρεάσει όλους χωρίς να γινόμαστε εγωκεντρικοί.

Οι Jungbluth είναι ένα ξεχωριστό κεφάλαιο στις ζωές σας ή απλά άλλο ένα μέρος της γενικότερης οπτικής σας απέναντι στην καθημερινή ζωή; Πιο απλά, πέρα από την μπάντα εμπλέκεστε σε άλλα πολιτικά/κοινωνικά εγχειρήματα;

Νομίζω ότι δε θα 'κανα μια τέτοια διάκριση, μεταξύ φυσιολογικής ζωής και της μπάντας. Φυσικά και δεν είμαστε διαφορετικοί άνθρωποι στο συγκρότημα, καθώς δε μιλάμε για ένα καλλιτεχνικό project ή κάτι παρόμοιο (που δεν είναι απαραίτητα κάτι κακό). Οπότε θα έλεγα ότι οι Jungbluth έχουν κάνει τόσα λάθη όσα εμείς οι ίδιοι. Και όλοι μας ασχολούμαστε με πολλά πράγματα, και μερικά απ' αυτά επίσης ανήκουν σ' αυτό το D.I.Y./υποπολιτισμικό πεδίο. Υπάρχει ένα καινούριο εργαστήριο ποδηλάτων για πρόσφυγες, και κάποιοι από μας συμμετέχουμε σ' αυτό. Κάθε δεύτερο μήνα οργανώνουμε vegan brunch, τέτοια πράγματα...

Μέσα στο βινύλιο του "Lovecult" μπορεί κανείς να διαβάσει το εξής κείμενο:

Lovecult: Ο μύθος της αληθινής αγάπης και της στενής συντροφικότητας έχει γίνει η πυξίδα της εποχής μας. Στον αντίποδα της ποικιλομορφίας των τρόπων ζωής, ο ατομικισμός έχει γίνει μια παγκόσμια, ομοιόμορφη έννοια. Ο δρόμος για την προσωπική ευτυχία, μύθος της αγάπης με ευκολία πληρεί κάθε κριτήριο μιας ψευδο-θρησκείας, με την έννοια ότι η ισχυρότερη δύναμη λατρείας και υποβολής υπόσχεται να φέρει τη λύτρωση. Η τραγωδία αυτής της «πίστης της αγάπης» (lovecult) δεν έγκειται μόνο στις έμφυτες προσδοκίες της· είναι κάτι που ξεκινά πολύ νωρίτερα, στη μακρά αναζήτηση μιας τέτοιας εμπειρίας της αγάπης.

Τα media κεραυνοβολούν το κοινό τους με μηνύματα αγάπης όλη την ώρα και δεν παρουσιάζουν την αγάπη σαν μια καθημερινή συντροφικότητα ή κοινότητα μέσα στη ζωή, αλλά μάλλον σαν μια αναμέτρηση. Ο κόσμος έχει μετατραπεί σε μια εμπορική σκηνή για υποψήφιους εραστές. Ο νικητής κερδίζει και τη μοναδική, αληθινή αγάπη.

Φυσικά αυτό το δόγμα της αγάπης δεν προσφέρεται δωρεάν, αλλά έρχεται χέρι-χέρι με πολλούς, εμπορικούς τόκους. Αυτό το αναγκαίο στάδιο αυτοβελτίωσης, με σκοπό την απόκτηση ανταγωνιστικών ικανοτήτων, έχει μετατραπεί σε μία τεράστια αγορά. Το σώμα μετατρέπεται στο πιο σημαντικό κεφάλαιο σε αυτόν τον αγώνα (και, φυσικά, πρέπει να χτιστεί).

Απ' τη μια μεριά, η αγάπη θα πρέπει να είναι μία υπερφυσική και υπεράνθρωπη εμπειρία. Από την άλλη, αυτή η ευτυχία θα πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένη ώστε, οδεύοντας προς την τέλεια ευτυχία, να ψάχνεις βοήθεια από φιλικούς και έμπειρους επαγγελματίες.

Οι παράπλευρες απώλειες αυτού του υποκατάστατου θρησκείας είναι το αποτέλεσμα αυτών που επιλέγουν να μείνουν μόνοι ή αυτών που έχουν μία διαφορετική οπτική για το πώς πρέπει να είναι μία σχέση. Η ζωή τους αντιμετωπίζεται σαν κάτι το ελλειμματικό. Είναι ύποπτοι. Κάτι πρέπει να πηγαίνει στραβά με την πάρτη τους. Αν κάποιος αποτύχει να βρει το τέλειο ταίρι, αυτό εκλαμβάνεται σαν προσωπική ήττα.

Η αγάπη παίζει το ρόλο του υποκατάστατου της θρησκείας. Υποκρίνεται ότι μπορεί να απαντήσει όλα τα μεγάλα ανθρώπινα ερωτήματα και ότι εκπληρώνει όλους τους συναισθηματικούς πόθους. Είναι η ιδεολογία που βρίζεται πίσω από το ιδανικό ζευγάρι. Και σε μία κοινωνία επικεντρωμένη στο ζευγάρι, υπάρχει μόνο ένα status που μετράει: να είσαι το άλλο μισό ενός ζευγαριού.

Αυτός ο δίσκος δεν έχει να κάνει μόνο με την αγάπη, αλλά βασίζεται και στην διαρκή κεφαλαιοποίηση όλο και περισσότερων τμημάτων της καθημερινής μας ζωής. Αν ξεκινήσουμε να πληρώνουμε για τα ίδια μας τα αισθήματα, αν οι σχέσεις με το ίδιο μας το σώμα και με τους ανθρώπους γύρω μας μετατρέπονται σε ένα τελειοποιημένο πρότυπο από κάτι που αγοράζεται, τότε μπορούμε να το πούμε αυτό αγάπη;

Αν μη τι άλλο ενδιαφέρον το concept του νέου δίσκου των Γερμανών, κάτι ασυνήθιστο για τις punk/hardcore παραδόσεις. Πάνω στο κείμενο αυτό θα θέλαμε κι εμείς να πούμε 2-3 λόγια:

Η αγάπη, ο έρωτας είναι ένα συναίσθημα που όντως έχει και αυτό μπει στο στίβο του ανταγωνισμού, έχει κεφαλαιοποιηθεί.¹ Δεν είναι μόνο το ότι η απόδειξη αγάπης και νοιαξίματος αναγκαστικά εκφράζεται μέσα από οικονομικές συναλλαγές (όσο πιο ακριβό το δώρο, τόσο πιο μεγάλος ο έρωτας) ή ότι πάνω σε αυτά τα συναισθήματα έχουν χτιστεί ολόκληρες βιομηχανίες (ταινίες, περιοδικά, διαφημίσεις κλπ.). Το σημαντικότερο είναι ότι η ίδια αυτή η πράξη έχει μετατραπεί σε ένα ατελείωτο «πάρε-δώσε», σε έναν ιδιότυπο ανταγωνισμό προσφοράς και ζήτησης. Οι μετοχές του/της καθενός/μιάς ανεβαίνουν ανάλογα με το τι είναι διατεθειμένος/η να προσφέρει. Κάθε ένδειξη τρυφεράδας κρύβει από πίσω μια έννοια προκαταβολής που σκοπό έχει να εξοφληθεί στο μέλλον στο πολλαπλάσιο: σου δείχνω την αγάπη μου όχι γιατί το νιώθω, όχι γιατί το αξίζεις, αλλά γιατί **εγώ** το αξίζω, και περιμένω μία ανάλογη συμπεριφορά από εσένα στο μέλλον. Σε αυτήν την αρένα κερδισμένος/η θα βγει αυτός/ή με τα πιο δυνατά νεύρα, τη μεγαλύτερη υπομονή ή την πιο γερή κράση, ή και ο έρωτας είναι μία κούρσα αντιμαχόμενων πλειυρών.

Ίσως να μην υπάρχει καλύτερη στιχουργική αποτύπωση όλων των παραπάνω από το τραγούδι "Ερωτικό" του hardcore συγκροτήματος Αθίγγανοι του Σύμπαντος που κυκλοφόρησε το 2001 σε split LP με τους Αυστριακούς Knallkopf:

Ηδονική απόλαυση το ερωτικό παιχνίδι,
επαφή των ψυχών και των σωμάτων,
απαλή επιδερμίδα, ζεστή σάρκα
που για μια στιγμή χορεύουν στο ρυθμό των αθανάτων.

Το φιλί σου, πνοή, ζεστασιά μες τη καρδιά,
μου δίνει δύναμη και έμπνευση να ζω,
να συνεχίσω να αγωνίζομαι,
να παραμείνω πρόσωπο περήφανο και ελεύθερο.

Στιγμές που νιώθω πως χάνομαι, βουλιάζω
στο παγωμένο τέλμα της φρικτής πραγματικότητας,
η αγκαλιά σου είναι ολόκληρος ο κόσμος
μικρογραφία της δημιουργίας.

Το ξέρω ότι είμαστε εφήμεροι,
γεμάτοι αδυναμίες και ασυγχώρητα πάθη,
εγώ όμως προσπαθώ να αλλάξω,
κι εσύ να καταλάβεις τα δικά σου λάθη.

Το ξέρω πως μπορώ να σ' εμπιστευόμαι
να ενώνομαι μαζί σου χωρίς αλυσίδες,
το νιώθω πως με θέλεις και με σέβεσαι,
μ' αρέσει όπως με κοιτάς στα μάτια.

¹ Η αγάπη δεν είναι το μόνο συναίσθημα με υψηλές μετοχές στο χρηματιστήριο αγορών. Το ίδιο μπορούμε να πούμε για τη θλίψη (βλέπε όλη την αυτοκρατορία που έχει στηθεί πάνω σε ψυχολόγους, αντικαταθλιπτικά κλπ.), την οργή (που ξοδεύεται «αβίαστα» στα γυμναστήρια) κ.ά.

Πρέπει να μάθω αυτήν την ευτυχία να αξίζω,
να την κρατάω στα χέρια μου χωρίς να την συνθλίβω,
να σπάω τα δεσμά του εγώ και της ύλης,
να ανοίγομαι χωρίςτσιγκουνιές,
να πάψω να κάνω τις σχέσεις μου πόλεμο,
με θύμα θύτη, νικητή και νικημένο,
να πάψω να ερωτεύομαι τον εαυτό μου στους άλλους
σαν νάρκισσος που φιλά το είδωλο του.

Θέλω να ενώνομαι μαζί σου χωρίς αλυσίδες,
σαν πρόσωπο περήφανο και ελεύθερο,
να διαλύσω επιτέλους τη μιζέρια
που η κοινωνία χτίζει μέσα μου.

Παράλληλα με τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό του ζευγαριού, εκτυλίσσεται κι ένας δεύτερος, αυτός του ζευγαριού με τον εξωτερικό του περίγυρο. Αυτό συμβαίνει όταν ο θεσμός του ζευγαριού νοείται από τα μέλη του ως μια φυγή από την πραγματικότητα, ένα περικλειστο, αυτόρκες σύστημα που απειλείται από κάθε τι ξένο. Κάθε τι εξωτερικό στη σχέση αντιμετωπίζεται ως έμμεση απειλή, ως κάτι που θα διαταράξει την (επίπλαστη) ηρεμία των 2 ανταγωνιστών-«συν»αγωνιστών. Ουσιαστικά τα υποκείμενα ως τέτοια διαλύονται και θυσιάζονται στο βωμό του «ενός και αδιαίρετου»... Και αυτή είναι η στιγμή που ο ανταγωνισμός μεταφέρεται, αναπόφευκτα, στο εσωτερικό του ζευγαριού. Γιατί όταν όλος ο κόσμος του καθενός/καθεμιάς επενδύεται στην ασφάλεια και σιγουριά του συντρόφου του/της, τότε καταρρέει κάθε τι κοινωνικό (φίλοι/απόψεις/αρνήσεις). Ακόμα και στις περιπτώσεις των «φιλικών ζευγαριών» που περιφέρουν τις μοναξίες τους, δεν μπορεί να κρυφτεί κάτω απ' το χαλίκι η τραγικότητα του να χρησιμοποιείς την καταφυγή στην αποκλειστικότητα σαν απόδραση από ένα μοναχικό, άνυδρο κόσμο. Όταν, πλέον, επιτευχθεί η εξουδετέρωση κάθε δυνητικής εξωτερικής απειλής (μέχρι τη στιγμή που θα εμφανιστεί η επόμενη), το ζευγάρι μπορεί απρόσκοπτα να αφιερωθεί στη σφυρηλάτηση της σχέσης του: δηλαδή τον απόλυτο και ολοκληρωτικό έλεγχο του ενός πάνω στην άλλη, τη διαιώνιση μιας σχέσης που βασίζεται περισσότερο σε ενοχές, ανασφάλειες και φόβους, παρά στον έρωτα, το σεβασμό και την εμπιστοσύνη. Η συναισθηματική εξάρτηση μετατρέπει τη σχέση σε δεσμό, την επιθυμία σε περιορισμό και την εμπειρία σε ρουτίνα. Μέχρις ότου το ζευγάρι αποφασίσει να ανανεώσει την ασφυξία του μεταμορφώνοντας τους δύο πόλους σε «οικογένεια», μια σανίδα σωτηρίας που ακόμα και σήμερα φαίνεται ελκυστική σε πολλούς. Αλλά για την οικογένεια θα μιλήσουμε μια άλλη φορά...

Αλλά γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί όλος αυτός ο ανταγωνισμός, η κτητικότητα, ο φόβος της απώλειας; Πάνω σε αυτά τα ερωτήματα προσπαθούν να απαντήσουν και οι Jungbluth (βλέπε παραπάνω κείμενο), και δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε μαζί τους σε πολλή. Προφανώς και η ανασφάλεια θα αναδειχθεί στον κύριο διαμεσοληβητή των ανθρώπινων σχέσεων, όταν απ' τη μέρα που γεννιόμαστε βομβαρδιζόμαστε από υποσχέσεις ολοκλήρωσης του εαυτού μας μέσω του έρωτα, από μηνύματα αγάπης που στοχεύουν στο να πειστείς ότι η ζωή σου στερείται νοήματος εκτός κι αν βρεις τον/την τέλειο/α. Ένα μόνιμο άγχος κυριεύει τη ζωή σου, ένα άγχος που καθλιεργείται από τις προσδοκίες της οικογένειας («άντε, και μ' ένα καλό παλικάρι!», η μόνιμη ευχή στα

ΜΑΡΙΑ - ΗΕΚΤΑ - ΜΙΔΝΑΧΤ ΣΥΜΜΕΡ LOVE - ΙΟΥΝ. '90

γιορτινά τραπέζια), από τις συμβουλές-με-το-αζημίωτο φίλων και γνωστών («καλά, πώς είσαι έτσι; Πώς να γυρίσει κάποιος να σε κοιτάξει έτσι;»), από ταινίες της μαζικής κουλτούρας (με μόνιμο νόημα το πόσο cool και φυσιολογικό είναι το να βγάζεις τα κόμπλεξ σου πάνω στον άνθρωπο που αγαπάς) και από τις γενικότερες κοινωνικές σχέσεις που ορίζονται με τους νόμους του κεφαλαίου και της αγοράς. Όταν όλη η ζωή έχει μετατραπεί σε ένα απέραντο εργοτάξιο, όταν καμία πτυχή του κοινωνικού δεν μπορεί να αυτονομηθεί από έννοιες όπως «κέρδος», «χασούρα», «ανταγωνισμός», τότε αναγκαστικά και τα συναισθήματα είναι προϊόν προς πώληση.

Ωστόσο η ήττα του ερωτισμού σαν μια διαδικασία φροντίδας και επαφής δε συντελέστηκε μόνο με την τοποθέτηση του στη μέγγενη του ζευγαριού ή την εμπορευματοποίηση του, αλλά και με την ανάδειξη του σεξ ως αποκλειστικό και κεντρικό σημείο ενδιαφέροντος από τα υποκείμενα, πολλές φορές και στο όνομα μιας κάποιας ελευθεριακής ιδεολογίας. Δεν αρνούμαστε ότι η σεξουαλική απελευθέρωση που συντελέστηκε στα 60's-70's ενάντια στο σκοταδισμό μιας συντηρητικής κοινωνίας γεμάτη taboo δεν βοήθησε στην (επανα)διεκδίκηση των σωμάτων και των επιθυμιών μας. Παρ' όλα αυτά, αυτό που θα έπρεπε να νοείται ως μία αμφίδρομη διαδικασία ηδονής και ευχαρίστησης, κατέληξε (όχι τυχαία, με την απαραίτητη αφομοίωση εικόνων, συμβόλων κλπ. από τον κόσμο του θεάματος) να περιοριστεί στα ακίνδυνα όρια της προσωπικής απόλαυσης. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι από την εποχή της μυστικοποίησης των σεξουαλικών αναπαραστάσεων, προσγειωθήκαμε ανώμαλα στην περίοδο της έκρηξης τους, της απενοχοποίησης των υποκειμένων, μόνο που αυτό ερμηνεύθηκε λανθασμένα ως νοσηματοδότηση του σεξ σαν το μοναδικό πεδίο όλων των σωματικών συναντήσεων. Η σεξουαλική πράξη, απογυμνωμένη από ένα περιεχόμενο που μοιράζονται οι φορείς της,

από μια ελπίδα για το πως θέλουν να ζήσουν, από τα κοινά όνειρα, τις συμφωνίες κλπ., προσπαθεί η ίδια να καλύψει το περιεχόμενο των σχέσεων. Γίνεται η ίδια το περιεχόμενο της σχέσης. Δεν είναι τυχαίο (και ηυπηρό) ότι οποιαδήποτε έκφραση αγάπης και επικοινωνίας (μια αγκαλιά, ένα φιλή) έχει καταληφθεί από τα υπονοούμενα του σεξ. Η ήττα του έρωτα συντελέστηκε με την αναγωγή του σε ένα απλό αντανakηαστικό, σε μία εκτόνωση ενός ανικανοποίητου σώματος.

Με τα παραπάνω δεν εννοούμε ότι ο έρωτας είναι εκ φύσεως «επαναστατικός» ή ότι το κεφάλαιο επένδυσε στην απομόνωση του σεξ από τα συναισθήματα (μια χαρά κεφαλαιοποιείται και ο έρωτας –βλέπε Άγιο Βαλεντίνο κλπ.). Αλλά την ίδια στιγμή δεν αρνούμαστε και τις απελευθερωτικές προοπτικές που αυτός έχει. Ναι, οι Conflict φανέρωναν μία αθώα αφέλεια όταν τραγουδούσαν τους παρακάτω στίχους:

So if you ever think that life is just not worth living,
if you doubt that you have anything left at all, worthy of truly giving,
when life's not making any sense and you're filled with anger and resent,
remember love can conquer all, it is the start of state hates final fall.

Ωστόσο για εμάς έχει μια κάποια σημασία ο τρόπος με τον οποίον προσεγγίζουν το ζήτημα (και μια αυταξία που ένα σκληροπυρηνικό anarcho-punk συγκρότημα επιλέγει να εκφραστεί μ' αυτόν τον τρόπο). Ουσιαστικά δε διαφέρει και πολύ από το νόημα που δίνουν οι Αθίγγανοι του Σύμπαντος στο "Ερωτικό": ο έρωτας σαν αντίδραση στη μizέρια μιας κοινωνίας που το μόνο που διδάσκει είναι η απομόνωση, η εξατομίκευση και η εκμετάλλευση. Ναι, από αυτήν την άποψη ο έρωτας μπορεί να γίνει ανατρεπτικός. Γιατί σ' έναν κόσμο θεσμισμένων οργασμών και τυποποιημένων συνευρέσεων, ένα χάδι μας υψώνει πάνω απ' τις αδυναμίες και τις ενοχές μας.

Εδώ και κάμποσο καιρό, στο μακρινό νησί της Κέρκυρας, δραστηριοποιείται η ομάδα α/α για την επαναπροώθηση της D.I.Y. λογικής. Κρίναμε ότι μια συζήτηση μαζί τους ήταν απαραίτητη, γιατί μας ενδιαφέρει η ανάδειξη τέτοιων κινήσεων και η επικοινωνία μαζί τους. Αν μη τι άλλο, η παρακάτω συζήτηση αναδεικνύει αρκετά σημαντικά σκεπτικά για τις D.I.Y. λογικές.

Λοιπόν, καταρχήν να πω ότι κωλοχάρηκα όταν έμαθα για τη φάση σας, γιατί διαβάζοντας κάποια κείμενά σας αναγνώρισα πολλά κοινά σημεία με το δικό μου σκεπτικό για το τι σημαίνει να εκφράζεσαι αντιεμπορευματικά, αυτοοργανωμένα κλπ. Ας αρχίσουμε, λοιπόν, με ένα μικρό ιστορικό της ομάδας σας, τους λόγους για τους οποίους αποφασίσατε να συλλογικοποιήσετε τις ιδέες που είχατε ο/η καθένας/καθεμιά περί έκφρασης και δημιουργίας, δυσκολίες που τυχόν παρουσιάστηκαν ή ό,τι άλλο θεωρείτε σημαντικό.

Ως συλλογικότητα υπάρχουμε περίπου ενάμιση χρόνο. Οι συντροφικές μας σχέσεις, όμως, πηγαινούν πίσω στο χρόνο, στον καιρό που λειτουργούσε η κατάληψη Δράκα στην Κέρκυρα, αλλά ακόμα και στο παρόν, στην αναρχική ομάδα Cumulonimbus. Τότε, λοιπόν, μια ομάδα συντρόφων νιώσαμε την ανάγκη να διοργανώσουμε μια συναυλία που θα διέφερε από τις τετριμμένες που γίνονται στο νησί, συνήθως στο πλαίσιο είτε της καλοκαιρινής περιόδου ενός “μεγάλου ονόματος” είτε μιας “ακαδημαϊκής επίδειξης” στο πανεπιστήμιο ή κάποιο εναλλακτικό μαγαζί. Ειδικότερα, η συναυλία που θέλαμε να διοργανώσουμε θα πραγματοποιούταν πρώτα από όλα για τη δική μας ψυχαγωγία και διασκέδαση, με τους όρους και τα χαρακτηριστικά που θα θέταμε εμείς οι ίδιοι. Μακριά, δηλαδή, από τους χορηγούς, τα εισιτήρια, τις άδειες, τη λογική της κατανάλωσης και το lifestyle.

Η αρχική ιδέα, όμως, με τον καιρό εξελίχθηκε. Η ανάγκη μας για πραγμάτωση αυτοοργανωμένων συναυλιών δεν ήταν ούτε πρόσκαιρη, ούτε εφήμερη. Για το λόγο αυτό, το αρχικό πλάνο της “μίας και μοναδικής” συναυλίας τους πρώτους μήνες του καλοκαιριού πήρε μια παύση, ενώ ταυτόχρονα εκκίνησαν συζητήσεις για τη δημιουργία μιας πιο σταθερής δομής-συνέλευσης που θα καταπιάνεται σε βάθος χρόνου με το ζήτημα της αδιαμεσολάβητης έκφρασης. Κάπως έτσι, και προτού αυτή η δομή-συνέλευση ανοίξει

κοινωνικά, συντάξαμε ένα αρχικό κείμενο, βασικά σημεία του οποίου υπήρξαν τα εξής: δεν είμαστε ουρανοκατέβητοι, αλλά κομμάτι του ευρύτερου αναρχικού-αντιεξουσιαστικού κινήματος, οι ιδεολογικές εμμονές και οι αναμφισβήτητες πρακτικές δεν μας αφορούν, αποστρεφόμεστε τον πολιτισμό του κέρδους, των μεσαζόντων και του θεάματος, επιδιώκουμε τη στήριξη και διεύρυνση των υποδομών του ήδη υπάρχοντος τοπικού αναρχικού-αντιεξουσιαστικού κινήματος και, τέλος, μας ενώνει η επιθυμία για την υπέρβαση των αντιφάσεων μας και τη δοκιμή των ιδεών μας στην πράξη.

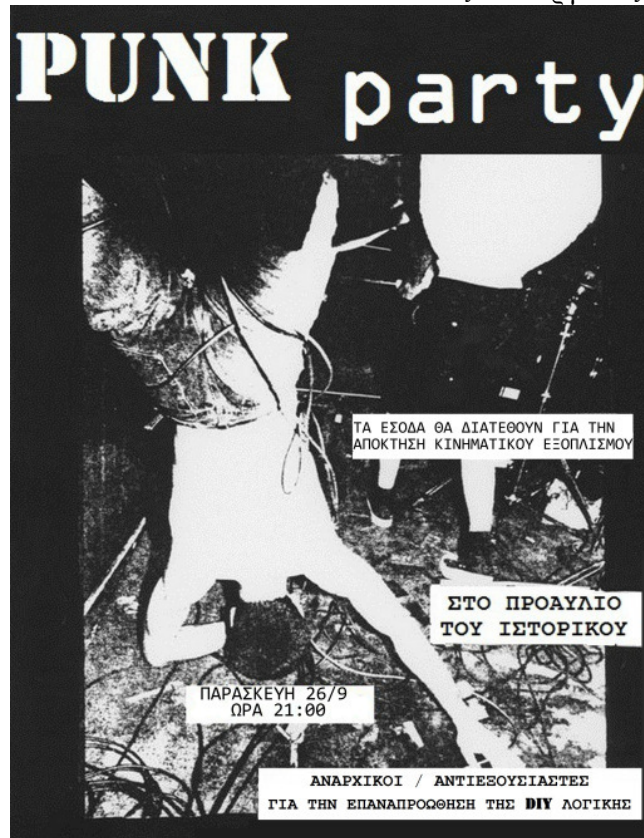
Η πρώτη συναυλία μας διοργανώθηκε αμέσως μετά τη συμφωνία αυτού του κειμένου, με 2 τοπικές μπάντες (η μία υπάρχει ακόμα και όλα της τα μέλη συμμετέχουν στη συλλογικότητα) και άλλη μια από Θεσσαλονίκη. Στη συνέχεια η συνέλευση “άνοιξε” και νέα άτομα την πλαισίωσαν, κάτι που συμβαίνει ακόμα και σήμερα καθώς αποτελούμε ανοιχτή διαδικασία που στεγάζεται στο αναρχικό στέκι του νησιού. Τους επόμενους μήνες πραγματοποιήθηκαν προβολές ντοκιμαντέρ, η διοργάνωση των 5ων γενεθλίων της κατάληψης Ελαία με συναυλία και εκδήλωση-συζήτηση για το D.I.Y. (τα οποία, εν τέλει, ακυρώθηκαν εν όψει των κινητοποιήσεων αλληλεγγύης στον Ν.Ρωμανό), η συνδιοργάνωση των 6ων γενεθλίων της κατάληψης τον επόμενο χρόνο, η προβολή-παρουσίαση του κίνηματογραφικού εγχειρήματος ΛΥΣΣΑ. Έκτοτε διάφορες μεταβολές στη σύνθεση της συνέλευσης έχουν πραγματοποιηθεί, αντίστοιχα όμως και διάφορες καινούριες στοχεύσεις. Τελευταία μας απασχολούν η δημιουργία αυτοοργανωμένου studio, μια δύσκολα υλοποιήσιμη πλην, όμως, ισόποσα απαραίτητη υποδομή, και η διανομή D.I.Y. μουσικής στο νησί με τη μορφή distro.

Για τον όρο «D.I.Y.» κατά καιρούς έχουν υπάρξει διάφορες κριτικές. Είναι όντως αλήθεια ότι αυτός ο τίτλος συχνά έχει στεγιάσει πάμπολλα μη-απελευθερωτικά πράγματα, από free press περιοδικά γεμάτα διαφημίσεις και

χορηγούς μέχρι tips για το σπίτι στην εκπομπή της Τζένης Μπαλατσινού (στόλισε μόνος σου το χριστουγεννιάτικο δέντρο με προϊόντα που σου προτείνουμε!). Επίσης κάποιος θα μπορούσε να πει ότι αυτός ο όρος «ξεχειλώσει» τόσο πολύ πια που δε σημαίνει τίποτα, ή μπορεί να συγκαταλέγει τα πάντα. Εσείς τι γνώμη έχετε για όλα αυτά; Προσωπικά πιστεύω ότι οι λέξεις αποκτούν τη σημασία που τους δίνουμε, και το να παλέψεις για την πολιτική, αντιεμπορευματική έννοια του D.I.Y. είναι μία μάχη που δεν έχει τελειώσει.

Είναι γεγονός ότι σε μια εποχή όπου απορροπαντικά χαρακτηρίζονται «επαναστατικά» και οι ουρές των συσσιτίων προβάλλονται ως «αλληλεγγύη», το νοηματικό περιεχόμενο των λέξεων έχει –όχι απλώς ξεχειλώσει– αλλά αλλοιωθεί κιόλας. Ο όρος D.I.Y. δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Για εμάς δεν σημαίνει τίποτα παραπάνω από αυτό που λέει: κάν' το μόνος σου. Οι τρόποι και οι λόγοι με/για τους οποίους προσεγγίζεις το D.I.Y. είναι αυτοί που μετρώνε. Έτσι, ενδέχεται το «φάσμα» εξέτασης-προσέγγισης του D.I.Y. να ειρηνεύει από κενές περιεχομένου (ή, τουλάχιστον, ανατρεπτικού περιεχομένου) χρήσεις του όρου έως σαφώς πολιτικοποιημένες τάσεις που αποσκοπούν σε κάτι ευρύτερο, μα προσδιορισμένο. Για παράδειγμα, υπάρχουν μπάντες που προσδιορίζουν τον εαυτό τους D.I.Y. διότι δεν αναθέτουν σε manager τη διοργάνωση των συναυλιών-περιοδειών τους, αλλά το αναλαμβάνουν οι ίδιες. Ή, ακόμα, επειδή προσωρινά δεν έχουν υπογράψει σε κάποια δισκογραφική εταιρία. Οι περιπτώσεις αυτές, τυπικά, αποτελούν παραδείγματα που το «κάνουν μόνοι τους».

Για εμάς, ωστόσο, το D.I.Y. δεν είναι ούτε κάτι τυχαίο, ούτε κάτι προσωρινό. Δεν πρόκειται καν για αυτοσκοπό. Είναι το μέσο για τη διοργάνωση πραγμάτων που αφορούν τη διασκέδαση και την ψυχαγωγία μας, σύμφωνα με τις δικές μας ανάγκες και προτιμήσεις. Ανάγκη για έκφραση δίχως μεσάζοντες, δίχως τον αποκλεισμό του εισιτηρίου, δίχως το οποιοδήποτε ατομικό οικονομικό όφελος, δίχως την εκμετάλλευση κανενός. Και, ταυτόχρονα, αποτελεί τη δική μας αντιπρόταση στην πράξη ενάντια σε όλες τις κοινωνικές διεργασίες που γεννούν και αναπαράγουν όλα τα προηγούμενα. Η αντιπρόταση για έναν άλλον τρόπο συνολικότερης κοινωνικής οργάνωσης, όπου ο ανταγωνισμός δίνει τη θέση του στην αλληλεγγύη και το κέρδος στην αμοιβαιότητα. Δεν παλεύουμε, ουσιαστικά, για την παγίωση μίας-και-μοναδικής-σωστής ερμηνείας του D.I.Y., αλλά για την πολιτική του υιοθέτηση ώστε όχι μόνο να υπάρχει χειροπιαστή συνάφεια μεταξύ λόγου και πράξης, αλλά και για να ανταγωνιστεί

επάξια τον πολιτισμό του Θεάματος, της εκμετάλλευσης, του lifestyle, της «καλλιτεχνικής ανωτερότητας» και αδιαφορίας, της κοινωνικής απάθειας.

Απ' ό,τι ξέρω έχετε επιλέξει να στεγάσετε τις δραστηριότητές σας στην κατάληψη Ελαια. Για μένα κάτι τέτοιο είναι πολύ σημαντικό και διαφέρει ριζικά από το να στήσεις ένα αυτοοργανωμένο συναυλιάδικο. Σημαίνει ότι προσπαθείς να συνδεθείς και με άλλα υποκείμενα που μπορεί να μην ακούνε punk π.χ., ότι αφουγκράζεσαι και είσαι μέρος των αγώνων που συμβαίνουν, ότι στον ίδιο χώρο που θα ακούσεις μουσική μπορεί να κάνεις και

μία βιβλιοπαρουσίαση, μία πολιτική συνέλευση κλπ. Εσείς σαν ομάδα τι σχέση έχετε με την κατάληψη;

Καθόλου τυχαία, οι συνελεύσεις, οι διάφορες συναυλίες, εκδηλώσεις, προβολές και καφενεία που διοργανώνουμε στεγάζονται στην κατάληψη Ελαιά και στο αναρχικό στέκι. Αρκετά από τα μέλη της συλλογικότητάς μας, εξάλλου, συμμετέχουν είτε στα δύο αυτά εγχειρήματα είτε σε κάποια άλλη αντιεξουσιαστική δομή του νησιού. Αντιλαμβανόμαστε την ύπαρξή μας ως ενεργό μέρος του τοπικού κινηματικού χώρου, ενώ στόχος μας είναι και η στήριξή του. Για παράδειγμα, στις συναυλίες μας πέρα από τα δικά μας κείμενα, υπάρχει και ο λόγος των υπόλοιπων συνελεύσεων. Όπως και πάγκοι με βιβλία, κινηματικών εκδόσεων, όπως και πανό αναφορικά με κάποιο ζήτημα της επικαιρότητας. Αντίστοιχα, ο ηχητικός εξοπλισμός που θέλουμε να αποκτήσουμε, δε θα προορίζεται για αποκλειστικά δική μας χρήση· όταν μελλοντικά μια άλλη “συγγενική” συνέλευση το χρειαστεί θα τον έχει. Σε ό,τι αφορά την κατάληψη, μάλιστα, έχουμε συνδιοργανώσει μαζί τις εκδηλώσεις για τα 2 τελευταία της γενέθλια, είτε στο συναυλιακό είτε και στο πολιτικό κομμάτι.

Είναι πολύ σημαντικό για εμάς να συναντιούνται πολυεπίπεδα στον ίδιο τόπο διαφορετικές παράμετροι της αυτοοργάνωσης: από την πρωταρχική κατάληψη χώρου για να στεγαστούν ιδέες, επιθυμίες και δράσεις, έως την έμπρακτη κάλυψη βασικών υλικών αναγκών μέσω της καλλιέργειας της γης (στην κατάληψη λειτουργεί και «αγροκολλεκτίβα»). Και από τα μαθήματα αυτομόρφωσης και συλλογικής διάχυσης της γνώσης (στην κατάληψη πραγματοποιούνται μαθήματα ισπανικών και κιθάρας), μέχρι τη διοργάνωση των δικών μας «ψυχαγωγικών», πολιτικών συναυλιών. Έτσι ο τόπος αυτός στηρίζεται, ζωντανεύει, και νέα άτομα μπορούν πιο εύκολα να έρθουν σε επαφή μαζί του. Άλλωστε, αυτή ακριβώς η σύνδεση ανάμεσα σε υποκείμενα που φαινομενικά δεν έχουν κοινές αφετηρίες είναι που αποτελεί το δικό μας στοιχείο. Από τον καλοπροαίρετο γείτονα που θα χαρεί βλέποντας ένα προσεγμένο μπιστόνι και θα έρθει πιο κοντά στις πρακτικές μας –χωρίς καν απαραίτητα να έχει επίγνωση όρων όπως «αυτοθέσμιση», «αντι-ιεραρχία» κλπ.-, μέχρι τον

καλοπροαίρετο πάνθη που θα καταλάβει πως μια συναυλία δεν είναι μόνο χορός και νότες, αλλά ένα ολόκληρο σκεπτικό αναδύεται πίσω τους.

Ωραίο νησί η Κέρκυρα, αλλά μακρινό! Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες D.I.Y. μπάντες προέρχονται από Αθήνα, Πάτρα και Θεσσαλονίκη, πώς αντιμετωπίζετε το σιόπελο των μεταφορικών; Οι ίδιες οι μπάντες τι στάση κρατάνε για αυτό το ζήτημα; Π.χ. έχουν υπάρξει περιπτώσεις συγκροτημάτων που θέλουν να έρθουν παρά το ότι μπορεί να μπουν μέσα, ή είναι όλοι σε μία φάση «χωρίς πληρωμένες βενζίνες δεν ερχόμαστε»;

Η απόσταση σίγουρα αποτελεί ένα σημαντικό “βαρίδιο” στη συχνότητα των διοργανώσεών μας. Πέρα από το (μεγάλο) κεφάλαιο του κόστους, υπάρχει και το πρόβλημα της διάρκειας του ταξιδιού. Στο παρελθόν έχουν υπάρξει περιπτώσεις που συγκροτήματα χρειάστηκε να φύγουν πολύ πιο σύντομα από ό,τι θα θέλαμε για να προλάβουν τις υποχρεώσεις τους, ή ακόμα περιπτώσεις που απέρριψαν πρότασή μας γιατί απλά θα ήταν αδύνατο να προλάβουν. Όπως φυσικά και επειδή δεν υπήρχε τρόπος να καλυφθεί το ποσό των μεταφορικών εξόδων. Για παράδειγμα, τα μετ’ επιστροφής εισιτήρια 5 ατόμων για το Σέρρες-Κέρκυρα με ΚΤΕΛ καθιστούν το τελικό (οικονομικό πάντα) αποτέλεσμα μια μάλλον ζοφερή ιστορία. Σε αυτό το κομμάτι, πάντως, η εμπειρία μας με μπάντες δείχνει γενικά ότι υπάρχει κατανόηση. Από την πλευρά μας, τουλάχιστον, προσπαθούμε να καλύπτουμε -αν όχι ολόκληρο- μεγάλο μέρος των μεταφορικών εξόδων. Αναγνωρίζουμε το υψηλό κόστος, γι’ αυτό και δεν πρόκειται να πούμε σε κάποιον “ή έρχεσαι τσάμπα ή δεν έρχεσαι”. Από εκεί και πέρα, συνήθως ανάλογα και με τα έσοδα της διοργάνωσης γίνονται (ή όχι) προσθήκες. Εξυπακουέται, ακόμα, πως πέρα από την κάλυψη των μεταφορικών πάντα φροντίζουμε για τη φιλοξενία και τη διατροφή των καλεσμένων. Στο σημείο αυτό, κάτι σημαντικό που θα θέλαμε να προσθέσουμε είναι πως σαν συλλογικότητα προσπαθούμε να δημιουργήσουμε τις σχέσεις ειλικρίνειας που ξεπερνούν την τυπική γνωριμία με τους καλεσμένους μας (μπάντες, θεατρικές ομάδες κλπ.). Για το λόγο αυτό, άλλωστε, βασική μας επιδίωξη είναι η άφιξή τους στο νησί όσο το

δυνατόν νωρίτερα με σκοπό μια πραγματική γνωριμία και ανταλλαγή απόψεων πάνω στα ζητήματα που καταπιανόμαστε. Μελλοντικά, μάλιστα, θέλουμε να προχωρήσουμε και στη δημιουργία ενός σχετιού ερωτηματολογίου σχετικά με το D.I.Y., το πώς στήνουμε τις εκδηλώσεις μας, τους όρους που θέτουμε κ.ά., το οποίο η εκάστοτε ομάδα ή μπάντα θα απαντάει (αν φυσικά το επιθυμεί) με σκοπό τη δημιουργία ενός ντοκιμαντέρ. Μια ιδέα που όμως βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο.

Ό,τι διοργανώνετε χαρακτηρίζεται από την επιλογή σας να το κάνετε με ελεύθερη συνεισφορά. Κάποιοι αυτό το ονομάζουν «κουλτούρα του τζάμπα», δικαιολογώντας την άποψή τους λέγοντας ότι οικονομικά κάτι τέτοιο δεν είναι βιώσιμο, ο κόσμος δεν το σέβεται και σε εκμεταλλεύεται και τελικά καταλήγεις να μην μπορείς να συντηρείς τις ίδιες σου τις δομές. Θα 'θελα να ακούσω την άποψή σας περί αυτού.

Μεγάλη κουβέντα αυτή και οπωσδήποτε διαρκής και πάντα επιτακτική στο εσωτερικό μας. Πράγματι, μέχρι στιγμής ό,τι έχουμε διοργανώσει πραγματοποιείται στη βάση της ελεύθερης συνεισφοράς. Επιπλέον, έτσι λειτουργούν τόσο το αναρχικό στέκι όσο και η κατάληψη Ελαιά. Αλλά και όσες φορές έχουμε στήσει party οικονομικής ενίσχυσης στο πανεπιστήμιο, λειτούργησε χωρίς κάποιο υποχρεωτικό αντίτιμο, αν και όχι αυτονόητα αλλά κατόπιν εσωτερικής συζήτησης. Η αλήθεια είναι, όμως, ότι το αποτέλεσμα δεν είναι πάντα ευνοϊκό. Πολλές φορές μια διοργάνωση «βγαίνει» από τη συνεισφορά συγκεκριμένων και συνειδητοποιημένων ατόμων, επομένως ένα ενδεχομένως «ελκυστικό» τελικό ποσό στην πραγματικότητα να είναι πλασματικό. Κάθε φορά συναντάμε στάσεις από όλο το εύρος: από εκείνους που θα αφήσουν 30 cent για 2 μπύρες, μέχρι εκείνους που θα δώσουν 5 ευρώ για μία. Στην πορεία, προκειμένου να επικοινωνήσουμε

την ελεύθερη συνεισφορά με μεγαλύτερη σαφήνεια, αλλά και για να την υπερασπιστούμε πρωτίστως απέναντι στον εαυτό μας, συντάξαμε ένα κείμενο που διαχωρίζει την κουλτούρα του «τσάμπα» με το συνειδητό της ελεύθερης συνεισφοράς. Πλέον σε κάθε εκδήλωση αυτό το κείμενο υπάρχει σε περίοπτη θέση. Παρόλα αυτά, όμως, η ελεύθερη συνεισφορά δεν αποτελεί κάτι το απαράβατο. Για να είμαστε ειλικρινείς, είναι μια συνεχής ζύμωση μεταξύ μας κατά την οποία εξετάζουμε την κάθε περίπτωση ξεχωριστά (χώρος-έξοδα-σκοπός της κάθε εκδήλωσης).

Κάτι που θα θέλαμε να θίξουμε επίσης είναι το ζήτημα της άδειας για τη χρησιμοποίηση ενός δημόσιου χώρου. Δυστυχώς στο νησί δεν υπάρχουν οι χώροι εκείνοι που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν μία καλοκαιρινή εκδήλωση παρέχοντας τα βασικά: αυτονομία ρεύματος (το να μην εξαρτόμαστε δηλαδή από τις ορέξεις του εκάστοτε δημοτικού συμβουλίου, πρωτανικής αρχής κλπ., για το αν με το έτσι θέλω μας κατεβάσουν ένα διακόπτη) και μια επαρκή απόσταση από κατοικίες προς αποφυγή ενοχλήσεων από μπάτσους και «καλοπροαίρετους γείτονες». Αν σε όλο αυτό συνυπολογίσουμε και ότι αρκετοί χώροι υπάγονται σε αρχαιολογίες, μουσεία (Κέρκυρα γαρ...) η προσπάθεια για διοργάνωση οποιασδήποτε καλοκαιρινής δραστηριότητας καθίσταται εκ των προτέρων δύσκολη. Έτσι, η εξασφάλιση άδειας (από το δήμο ή το πανεπιστήμιο) είναι ένας υπό συζήτηση τρόπος να διασφαλίσουμε ότι δεν θα διακοπεί στη μέση μια εκδήλωση, με αρκετά μεταφορικά έξοδα και ακριβό ηχητικό εξοπλισμό.

Τέλος, να σε ευχαριστήσουμε για το χώρο που μας έδωσες να πούμε δυο λόγια για το πώς αντιλαμβανόμαστε το D.I.Y., τις προεπιτάσεις και τη σύνδεσή του με το ανταγωνιστικό κίνημα, ενώ σίγουρα αποδείχτηκε μια πολύ καλή αφορμή για βαθύτερη ζύμωση στο εσωτερικό μας. Συντροφικά, και καλή συνέχεια.

Από αυτό το τεύχος δε θα μπορούσε να λείπει και η παρουσίαση μιας συλλογής που κυκλοφόρησε πριν λίγους μήνες. Μιας συλλογής που αδιαμφισβήτητα θέλει να βροντοφωνάξει ένα συγκεκριμένο πράγμα. Ότι δεν είναι αποτέλεσμα τυχαιοτήτων, αλλά συγκεκριμένων προσπαθειών και οπτικών: αποδεικνύει τις υπαρκτές σχέσεις D.I.Y. συγκροτημάτων-αυτοοργανωμένων δομών (Προκάτ 35)-πολιτικών δομών (Ταμείο Οικονομικής Υποστήριξης Διωκόμενων Αγωνιστών/στριών Πάτρας). Δε θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερο παράδειγμα που να δείχνει την αλληλεπίδραση αυτών των τριών, από μία τέτοια συλλογή: 10 εγχώρια συγκροτήματα από διάφορες πόλεις ενώθηκαν για τη δημιουργία μίας συλλογής (με ολοκαίνουρια, ακυκλοφόρητα κομμάτια) της οποίας τα έσοδα θα πάνε στη στήριξη της προαναφερθείσας πολιτικής δομής. Αξίζει να αναφερθεί ότι το αντίτιμο είναι ενδεικτικό κι έχει οριστεί στα 7 ευρώ. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι η παρουσίαση της όλης προσπάθειας γίνεται με τους καλύτερους όρους: επεξηγηματικά κείμενα από το κάθε εγχείρημα, μικρά κείμενα συγκροτημάτων, στίχοι με ανάλογο θεματική. Θα παραθέσουμε ένα μικρό απόσπασμα του Ταμείου Οικονομικής Υποστήριξης Διωκόμενων Αγωνιστών/στριών Πάτρας που βρίσκεται μέσα στο ένθετο του δίσκου:

Πρωταρχικά σκοπεύουμε να αποκτήσουμε τη δυνατότητα κάλυψης των δικαστικών εξόδων, των εγγυήσεων και των προστίμων (όχι όμως τις αμοιβές των δικηγόρων) που επιφέρουν οι διώξεις αγωνιστών/στριών στην Πάτρα. Σύντομα ίσως καταφέρουμε να διευρύνουμε πέρα από αυτήν την πόλη την ακτίνα δράσης μας σε διωκόμενους ή φυλακισμένους αγωνιστές, σύμφωνα πάντα με τις δυνατότητες μας και τις προτεραιότητες που έχουμε θέσει ως ταμείο και πάντα σε μία επικοινωνία με αντίστοιχα εγχειρήματα άλλων πόλεων. Το ταμείο στηρίζει διωκόμενους/ες που προκύπτουν μετά από εκκενώσεις-επεμβάσεις σε καταλήψεις ή αυτοοργανωμένους χώρους, συλληθηθέντες από διαδηλώσεις, συγκρουσιακά γεγονότα και γενικότερα οποιαδήποτε κίνηση-δράση έχει ως προσανατολισμό την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση και προκύπτει μέσα από οριζόντιες μη ιεραρχικές δομές.

Γίνεται λοιπόν ξεκάθαρο ότι το ταμείο δε σκοπεύει αποκλειστικά στη στήριξη αναρχικών και αντιεξουσιαστών αλλά αφορά ευρύτερα ριζοσπαστικά κομμάτια που συμμετέχουν σε πολύμορφους κοινωνικούς/ταξικούς αγώνες χωρίς η πολιτική ταύτιση με τους εκάστοτε διωκόμενους να είναι απαραίτητη προϋπόθεση. Η αθωότητα ή η ενοχή του διωκόμενου στα πλαίσια του αστικού δικαίου, το οποίο και δεν αναγνωρίζουμε, για εμάς είναι αδιάφορο. Παρόλα αυτά το ταμείο δε θα στηρίζει σε καμία περίπτωση κρατούμενους ή διωκόμενους που καταδικάζουν, συκοφαντούν ή εκθρεύονται πρακτικές και διαδικασίες που συμβάλλουν στον αγώνα για την ατομική και κοινωνική απελευθέρωση ή έρχονται σε αντίθεση με τις θέσεις και τους στόχους του ταμείου.

Κάποιοι ίσως θυμούνται ότι πριν κάποια χρόνια (το 2012 συγκεκριμένα) είχε βγει άλλη μία συλλογή με ανάλογο σκοπό, το "War for freedom". Κατά κάποιον τρόπο, ίσως το "35" να πιάνει το νήμα ακριβώς από εκεί που το άφησαν τα συγκροτήματα εκείνης της γενιάς (είναι ενδεικτικό ότι τα περισσότερα από αυτά έχουν πια διαλυθεί). Επίσης (και πηγαίνοντας, έτσι, στο καθαρά μουσικό μέρος) είναι ενδεικτικό το πόσο πολύ διαφέρουν οι δύο συλλογές μεταξύ τους από άποψη περιεχομένου, αφού μιλάμε για δύο σχεδόν εντελώς διαφορετικές φάσεις της εγχώριας underground σκηνής. Δεν είναι τυχαίο ότι το

"War of freedom" αποτελείται αποκλειστικά από hardcore/crust/grind κομμάτια. Αντίθετα, το "35" αποτυπώνει την ποικιλία που υπάρχει αυτήν τη στιγμή που μιλάμε στον underground ήχο. Αυτό είναι μία κατάκτηση, κατά τη γνώμη μου, το να είσαι σύγχρονος του καιρού σου, το να επεκτείνεις τα πεδία έκφρασης. Όπως κατάκτηση είναι και το ότι οι περισσότερες από τις μπάντες που εμφανίζονται στο "35" δεν είναι πυροτεχνήματα, αλλά εδώ και χρόνια προσπαθούν έμπρακτα να στηρίξουν αυτήν τη σκηνή με συναυλίες, ολόκληρες περιοδείες (μέσα κι έξω από τη χώρα) και κυκλοφορίες δίσκων. Αυτή η δισκοσυλλογή είναι μία απόδειξη, μία απόδειξη της ζωντανής κίνησης που υπάρχει τα τελευταία χρόνια στον αυτοοργανωμένο ήχο. Και σαν τέτοια οφείλει να έχει συνέχεια, να έχει στήριξη και να αλληλεπιδράσει και με άλλες τέτοιες κινήσεις. Κλείνοντας, δεν μπορούμε παρά να αφιερώσουμε λίγες γραμμές για κάθε συγκρότημα που εμφανίζεται στο "35":

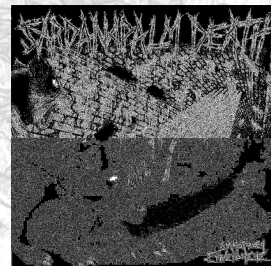
Dirty Wombs: Πατρινά (μέχρι πριν λίγους μήνες, τουλάχιστον) αγόρια που όμως για κάποιο λόγο νομίζουν ότι κατάγονται από την Ιαπωνία. Ίσως έβλεπαν πολλά anime μικροί, δεν ξέρω τι φταίει. Ή ίσως απλά κάποια στιγμή άκουσαν riff των Death Side και των G.I.S.M. και κατάλαβαν ότι η ουσία δε βρίσκεται στους Sex Pistols, αλλά στο μπαστάρδεμα της ορμής του punk και των επικών μελωδιών του heavy metal. Κάτι τέτοιο λαμβάνει και ο ακροατής από το (τεράστιο) "Bastard sons", τραγούδι που μου άρεσε περισσότερο από αυτά που υπάρχουν στο τελευταίο τους EP. Όσοι γοητευθούν από τον ήχο τους, ασ συνεχίσουν με την κασέτα του 2012 (μακράν η αγαπημένη μου κυκλοφορία τους), τα split με Gutter και Unfit Earth και, φυσικά, το full-length "Opposite flow".

CFS: τους CFS δεν τους ήξερα. Κατάγονται από Αμαλιάδα και έχουν κυκλοφορήσει ένα EP, το "Enough is enough". Παίζουν κλασικό neo-crust, στα χνάρια των From Ashes Rise κλπ.

Terror Detonator: η μοναδική thrash metal μπάντα της συλλογής. Όσοι έχουν νοσταλγήσει τις crossover 80's εποχές μπορούν να τσεκάρουν το ομώνυμο album τους και (ακόμα καλύτερα) το "Awake the victims" EP. Ωστόσο δεν μπορώ να μη σημειώσω ότι βρήκα άστοχη τη στιχουργική που επιλέξαν, παρ' όλο που φαίνεται ότι προσπάθησαν με κάποιον τρόπο να συνδεθούν με το γενικό στόχο της συλλογής αυτής.

Sardanapalm Death: απ' τις παλιότερες μπάντες της συλλογής που έχουν αφήσει το στίγμα τους τόσα χρόνια με το ιδιόμορφο deathcore τους. Το "Οργουελική πραγματικότητα" είναι από τα καλύτερα κομμάτια της συλλογής και groove-άρει με ωραίο τρόπο. Από το 2007 μέχρι σήμερα έχουν κυκλοφορήσει ένα demo και δύο δίσκους (μάλιστα ο τελευταίος κυκλοφόρησε μόλις τώρα).

Fields of Locust: η πρώτη πλευρά επιμένει μεταλλικά και κλείνει με το καλύτερο κομμάτι του δίσκου, το επιβλητικό "The plague" των Πατρινών Fields of Locust. Το συγκρότημα κάνει την έκπληξη και ξεκινά με ένα απίστευτο d-beat riff (τόσο, μα τόσο ΜΗ τετριμμένο) πριν χαθεί σε ασήκωτα, Neuros-ικά μονοπάτια. Sludge πρώτης ποιότητας, κυρίες και κύριοι! Για όσους δε γνωρίζουν το συγκρότημα, να τους πληροφορήσουμε για τις δύο πολύ καλές κυκλοφορίες τους, το ντεμπούτο "Subtopia" του 2011 και το split με Mass Culture.

Dala Sun: πόσες φορές έχετε ακούσει τα τελευταία χρόνια να μιλάνε για τη stoner rock σκηνή της χώρας μας, για πηλάντες και για χίλιους μοδεράτορες; Για κάποιο λόγο, σε τέτοιου είδους αφιερώματα και ανασκοπήσεις, ενώ θα βρείτε κάθε απίθανη stoner rock μπάντα από κάθε γωνιά της Ελλάδας, δε θα βρείτε πουθενά το όνομα των Dala Sun, παρ' όλο που εδώ και πάνω από 5 χρόνια (με ένα μικρό διάλειμμα) ροκάρουν ανελλιπά (όποιος τους έχει δει live, γνωρίζει). Ο λόγος δεν είναι τυχαίος, βέβαια. Οι Dala Sun έχουν επιλέξει απ' την αρχή της πορείας τους να κινούνται σε μία εντελώς ανταγωνιστική τροχιά, μακριά από μαγαζιά, star-ιλίκια και διαμεσολαβητές του θεάματος. Το "Time consumer" είναι αντάξιο του παρελθόντος τους, και όποιος γουστάρει κι άλλο να ακούσει τα "Sala Dun" και "Gegenschein".

ΠΡΩΤΟΜΑΘΙΑΤΙΚΟ ΚΟΜΠΣΕΡΤΟ
κατάληψη ανεπίσημη 22:00

ΛΗΘΗ ΣΑΡΚΑ ΣΤΟ ΖΩΟ*
ΒΕΙΕΣ ΜΕΡΕΣ ΣΚΟΤΟΔΙΜΗ*

Σάρκα στο Ζώο: το όνομα τους μου είχε κεντρίσει την περιέργεια. Για κάποιο λόγο τους περιέγραφαν σαν post-punk, αλλά αν ακούσετε το "The human device" θα καταλάβετε ότι έχουν περισσότερα κοινά με τον alternative/noise rock ήχο των 90's (π.χ. Therapy?), παρά με τους Joy Division. Στην μπάντα συμμετέχουν και μέλη από Dala Sun και Straightjacket Fit.

Λήθη: οι Λήθη, με τον ομώνυμο δίσκο του 2013, γρήγορα βρέθηκαν στην εμπροσθοφυλακή του ντόπιου crust ήχου. Σκοτεινός, πηχτός ήχος, σε κυκλώνει από παντού. Στη συλλογή αυτή τα παιδιά δείχνουν να ξεφεύγουν εντελώς, αφού το "Στην Ιθάκη των άλλων" κινείται σε εντελώς black metal μονοπάτια, αφήνοντας μας μαλάκες. Το πιο αξιόλογο στοιχείο, πάντως, δεν είναι άλλο από τους στίχους του κομματιού, που δεν μπορούμε παρά να τους μεταφέρουμε αυτούσιους:

Πίσω μου ερείπια στις φλόγες της φτώχειας τυλιγμένα
Τζούρες βιαστικές από μία ελπίδα που κοστίζει
Τσέπες γεμάτες θάνατο στα αμπάρια κερδοσκοπων

Πνίγηκαν τ' άστρα στην καταχνιά της καταιγίδας
σε μονοπάτια δύσβατα μέσα από τις ρωγμές της ανθρωπιάς σας

Μέσα από λάσπη, σύρμα και αλάτι
Θήραμα του φόβου των ανθρώπων
Απέλιδες ανάσες βορά στην υποβρύχια σιωπή
Άδεια τα κουφάρια από ψυχές,
ξεβρασμένα στις ακτές ενός επίπλαστου ονείρου

Λίγη σάρκα για το σπέρμα χιλιάδων βιαστών
ή χεριά φτηνά και πληγιασμένα απ' τα δεσμά της εκμετάλλευσης
Στρατόπεδα συγκέντρωσης για όσο κρέας περισσεύει
Κάθε ανάσα μου λαθραία στην Ιθάκη κάποιων άλλων
Στην Ιθάκη κάποιων άλλων

Βήματα άσκοπα και αβέβια κάτω από μάτια αφιλόξενα
στις αρτηρίες της χρεοκοπημένης βαβυλώνας σας
Αδιάφορα με προσπερνάς
Δεν με κοιτάς ποτέ στα μάτια
Γιατί ίσως,
κάτω από το πετσί που μου φορτώσαν οι οθόνες σας,
ίσως να δεις ότι σου μοιάζω

Είναι από τις σπάνιες στιγμές που λίγοι στίχοι μπορούν τόσο εύστοχα να αποτυπώσουν μία συνταρακτική κοινωνική πραγματικότητα.

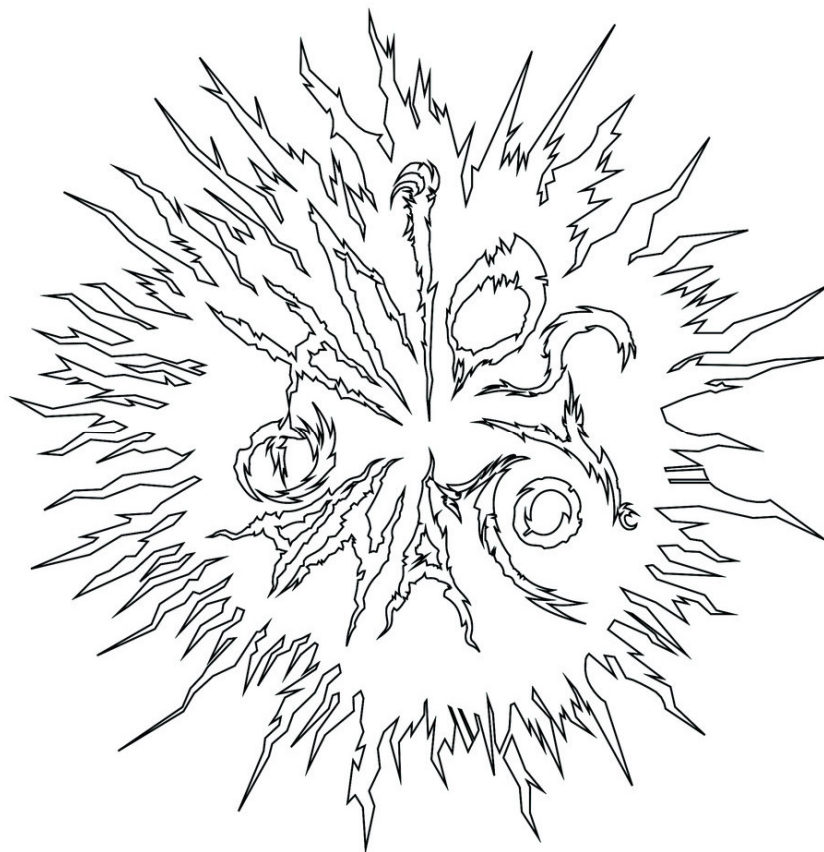

Mass Culture: βαρύ sludge παίζουν και οι Mass Culture, δεν είναι τυχαίο ότι μοιράστηκαν ένα split το 2015 με τους Fields of Locust (κι έχουν βγάλει κι ένα EP). Αρκετά μονοθητικό στυλ, αλλά ακούγονται ευχάριστα.

Zvarna: παλιόφρες και οι Γιαννιώτες Zvarna, δύσκολο να μην τους έχει πετύχει κανείς σε κανένα live. Κι εδώ παραμένουν πιστοί στο βάρβαρο crust/grind που υπηρετούν εδώ και 8 χρόνια. Όποιος θέλει να τους ψάξει περισσότερο να αναζητήσει τα split με Ξέρα και Jagernaut.

ΗΛΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

*Κάποιες φορές αρκεί ένα όνομα, ένα εξώφυλλο για να σε τραβήξει μία μπάντα. Ένα τέτοιο βαρύγδουπο όνομα όπως το **Ήλιος Θανάτου** δεν μπορούσε να μας αφήσει ασυγκίνητους. Μέχρι να τους δούμε από κοντά κι εμείς οι βόρειοι, ακούμαστε σε μία πρώτη γνωριμία.*

.Ξέρω ότι στο παρελθόν έχετε μπλεχτεί και με άλλες μπάντες του underground χώρου. Αν θέλετε δώστε μας μερικές πληροφορίες για αυτές ή και για τυχόν άλλα συγκροτήματα που συμμετέχετε τώρα.

Όσον αφορά το παρελθόν μας, οι τρεις από τους τέσσερεις υπήρξαμε σε ένα μουσικό σχήμα, τους Schwartz and Anger, δηλαδή Γιώργος-κιθάρα, Αλέξης-φωνή, Μάρκος-τύμπανα. Ο Αντρέας (μπάσο) και ο Μάρκος (τύμπανα) βρίσκονται στο σχήμα Boktorva B.H.Q., επίσης ο τελευταίος βρίσκεται σε ένα σχήμα τους Youth Crusher. Ο Μάρκος είναι η τελευταία προσθήκη στην μπάντα, αφού η

ηχογράφηση του EP έγινε με το Ζάχο στα τύμπανα (Despite Everything).

Στο EP που μόλις βγάλατε αναγνώρισα μερικές αρκετά ιδιόμορφες (για το είδος) συγχορδίες που θύμισαν black metal σχετικά πρόσφατων χρόνων. Τι γουστάρετε γενικά να ακούτε σαν μπάντα;

Οι μουσικές προτιμήσεις ποικίλουν. Σίγουρα υπάρχουν συγκροτήματα που ακούμε όλοι όπως ελληνικό hardcore/punk, crust, επίσης black, death και thrash metal.

Οι στίχοι σας είναι φευγάτοι με μία κλίση προς τη βλασφημία. Έχετε αποφασίσει ότι σας ενδιαφέρει το συγκεκριμένο θεματικό concept ή απλά έτυχε και τα δύο τραγούδια του EP να είναι έτσι; Τι σιχαινόσατε στην ελληνική πραγματικότητα και σας ωθεί να εκφράζεστε δημιουργικά (πέρα από την εικόνα του Τσίπρα αγκαλιά με τον Καμμένο και τους αριστερούς από κάτω να χειροκροτάνε);

Οι στίχοι μας είναι μαρτυρίες από γεγονότα της σκληρής καθημερινότητας που μας περιβάλλει. Το θεματικό στοιχείο των στίχων είναι αποτέλεσμα σαφώς μιας επιλογής με μία, ας πούμε, λογοτεχνική οπτική των πραγμάτων, άναρχα δομημένη και αντιστασιακή ως προς το περιεχόμενο της. Στην ελληνική πραγματικότητα δεν υπάρχει τίποτα για να θαυμάσουμε, επομένως όλα εκείνα που μισούμε κινούνται πάντοτε στη σφαίρα του φασιστικού, οικονομικού ή πολιτικού, αριστερού ή δεξιού, άσπρου ή μαύρου.

Το mastering του δίσκου έγινε από τον Brad Boatright (From Ashes Rise). Πέρα από σας, τα τελευταία χρόνια τον έχουν εμπιστευτεί κι άλλα εγχώρια συγκροτήματα, όπως οι Sarabante και οι Dirty Wombs. Αν συνοπολογίσει κανείς και τις άπειρες μπάντες από το εξωτερικό που έχουν συνεργαστεί μαζί του (μεταξύ άλλων Tragedy, Hellshock, Masakari και Nux Vomica), κάποιος θα μπορούσε να πει ότι ο συγκεκριμένος άνθρωπος έχει γίνει γκουρού για το συγκεκριμένο ήχο, ένας Kurt Ballou του crust. Μερικοί θα μπορούσαν να μιλήσουν ακόμα και για «μόδα» ή για μια απλά «βαριά υπογραφή» στα liner notes ενός δίσκου. Εσείς γιατί τον επιλέξατε και πώς σας φάνηκε η δουλειά του;

Στην πραγματικότητα δεν γνωρίζαμε κάποιον συγκεκριμένα, έτσι αναζητήσαμε από φίλους και μας σύστησαν τον Brad. Θεωρούμε ότι έχει κάνει και καλύτερες δουλειές.

Μέχρι τώρα έχετε παίξει σε διάφορους αυτοδιαχειριζόμενους χώρους και για καλούς σκοπούς. Εξηγείστε μας τι το ξεχωριστό βρίσκετε σε αυτές τις φάσεις και σας τραβάει.

Μας εκφράζει αυτός ο τρόπος ζωής γιατί σε αυτούς τους χώρους μεγαλώσαμε και νιώθουμε άνθρωποι μεταξύ ανθρώπων με κοινά ενδιαφέροντα που μας συνδέουν.

Το όνομα σας είναι βαρύγδουπο, έχει κάτι από την ακουστική αίγλη ονομάτων όπως Ανατέλλων Τρόμος, Τελευταίος Αιώνας κλπ. Το κλέψατε από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Παντελή Πρεβελάκη ή απλά κατασκευάστηκε κάποια μέρα στα μυαλά σας;

Μεταξύ πολλών ονομάτων και μετά από πολύ καιρό σκέψης καταλήξαμε στο Ήλιος Θανάτου. Ο Πρεβελάκης είναι ένα γεγονός συμπτωματικό.

Μετά το EP, τι; Ετοιμάζετε νέα πράγματα (ηχογραφήσεις, συναυλίες); Γιατί δεν ανεβαίνετε Σαλονίκη να παίξετε ένα live και αρκείστε μόνο στην Αθήνα και την Πάτρα;

Είμαστε σε περίοδο ηχογράφησης νέου album που ευελπιστούμε να κυκλοφορήσει το φθινόπωρο-χειμώνα. Στη Θεσσαλονίκη δεν έχουμε καταφέρει να έρθουμε, κυρίως για οικονομικούς λόγους και περιορισμένου χρόνου λόγω εργασίας.

Η καλύτερη ελληνική μπάντα που δεν υπάρχει πια

Όπως αναφέρεται στην αρχή της συζήτησης, κάποια μέλη των Ήλιος Θανάτου έπαιζαν παλιότερα στο συγκρότημα **Schwartz and Anger**, κι αν δεν τους ξέρετε τότε πρέπει να μάθετε ότι πρόκειται: πρώτον, για την καλύτερη μπάντα που δεν ξέρετε, και δεύτερον για την καλύτερη ελληνική μπάντα που δεν υπάρχει πια. Στο συγκρότημα αυτό μπλέχτηκαν μέλη από διάφορες μπάντες και ο ένας και μοναδικός δίσκος τους κυκλοφόρησε το 2008 με το μυστηριώδη τίτλο "ena/36". Πάμε να δούμε, λοιπόν, βήμα-βήμα, γιατί θεωρούμε αυτό το album ΑΔΙΑΝΟΗΤΑ ποιοτικό (και παραγνωρισμένο, αφού σπάνια πλέον ακούμε να αναφέρεται το όνομα τους):

Η αισθητική: οι τύποι σε ψαρώνουν απ' την πρώτη στιγμή, αφού το CD βρίσκεται μέσα σ' ένα πανέμορφο digipack που ξεδιπλώνεται σε σχήμα ανάποδου σταυρού και φανερώνει έναν εσταυρωμένο παλιουκωμένο στο σταυρό του (κι εμείς ψαρώναμε με τα εξώφυλλα των Samael να πούμε...). Μέσα θα βρει κανείς όχι απλά το βιβλιαράκι με τους στίχους, αλλά και ξεχωριστά καρτελάκια με κείμενα κλπ., ενώ υπάρχουν ακόμα και τσιγαρόχαρτα (!). Και όλα αυτά στην τιμή των... 0 ευρώ, αφού τα παιδιά επέλεξαν να διαθέσουν το CD χωρίς αντίτιμο.

Η στιχουργική: πάρε να 'χεις κατεβατά! Οι Schwartz and Anger μάλλον δε γνωρίζουν τι πάει να πει «ομοιοκαταληξία» ή «μέτρο», ή το πιο πιθανό είναι να χέστηκαν για όλα αυτά! Δε διστάζουν να εκφράζουν τις σκέψεις τους αναλυτικότερα, ης και διαβάσεις κείμενο, και μετά να τις ντύνουν με μουσική από πάνω. ΟΚ, σε στιγμές μας κάνουν τη χάρη και ακούμε καμιά ρίμα, αλλά γενικά είναι εντυπωσιακό το πώς επιλέγουν να χρησιμοποιούν και να συνδέουν λέξεις και προτάσεις.

Η πολιτική: ένα από τα στοιχεία που κάνουν τους Schwartz and Anger να ξεχωρίζουν είναι η ξεκάθαρη πολιτική τους στάση. Το "ena/36" αποτελεί στο σύνολο του μία ενιαία πρόταση που δεν ντρέπεται για τα περιεχόμενα του, αντίθετα τα αναδεικνύει. Όπως αναφέραμε και πριν, το CD δεν έχει αντίτιμο, μία κίνηση που από μόνη της παράγει αρκετά νοήματα για το πώς προσεγγίζει το συγκρότημα το ζήτημα του εμπορεύματος και του κέρδους. Προχωρώντας, δε θα σταθούμε τόσο στους στίχους, όσο στα κείμενα που υπάρχουν μες στο CD. Πόσο συχνά συναντάμε συγκροτήματα που θέλουν να εξωτερικεύσουν τις σκέψεις τους **και** με αυτόν τον τρόπο; Δυστυχώς όχι πολλά... Αυτό ακριβώς εκτίμησα σε αυτήν τη μπάντα, δηλαδή την προσπάθειά τους να **μιλήσουν**, πέρα από το να τραγουδήσουν, να βάλουν 5-6 σημεία κάτω και να τα επικοινωνήσουν, να δείξουν ότι η μουσική τους πρόταση έχει ένα περιεχόμενο. Νομίζω αυτό είναι και το στοιχείο που ξεχωρίζει συνολικά στο "ena/36", η καθαρά πολιτική του τοποθέτηση. Τέλος, δεν μπορώ να μη σημειώσω και την πανέξυπνη χρήση του sample των Choking Victim, στο οποίο με ένα μικρό «κόψε-ράψε» κατάφεραν να αντιστρέψουν εντελώς το νόημα των λεγόμενων του κ.Parenti και να κάνουν μία κριτική στην αυτοδιαχείριση εν έτει... 2008, δηλαδή πολύ πριν έρθει στα μέρη μας η μόδα των αγορών χωρίς μεσάζοντες, των «επαναστατικών» κολεκτίβων κλπ.

Η μουσική: εδώ γίνεται το έλα να δεις. Ουσιαστικά μιλάμε για ΕΝΑ κομμάτι που χωρίζεται σε 3 μέρη (άνω των 10 λεπτών το καθένα). Σ' αυτά τα 36 λεπτά, σπάνια θα ακούσετε riff να επαναλαμβάνεται. Σπάνια θα ακούσετε τον (απίστευτο) drummer να κρατάει σταθερό beat για πάνω από μισό λεπτό. Αντίθετα, αυτό που θα ακούσετε είναι ένα τρελαμένο μίγμα crust, grind, hardcore και extreme metal, με 4 (τουλάχιστον τόσες κατάλλαβα εγώ) διαφορετικές φωνές και δύο κιθάρες που δε διστάζουν να χάσουν και δισολίες τύπου Maiden! Διάφορα sample, σύντομα μελωδικά post-rock διαλείμματα και εισαγωγές με πιάνο κάνουν το σύνολο ακόμα πιο ξεχωριστό. Βασικά μιλάμε για κάτι που στην Ελλάδα, προσωπικά, δεν έχω ξανασυναντήσει. Οι επιρροές τους φαίνεται να είναι τόσες πολλές και διαφορετικές που στο τέλος το αποτέλεσμα που βγαίνει είναι εντελώς προσωπικό και πρωτότυπο. Ακούστε τους και θα αντιληφθείτε ότι δεν υπερβάλλω καθόλου.

Δυστυχώς σε φυσική μορφή δεν υπάρχει άλλο δείγμα των Schwartz and Anger. Παρ' όλα αυτά σε ψηφιακή μορφή² μπορείτε να βρείτε τη δεύτερη, ακυκλοφόρητη δουλειά τους, δηλαδή ένα τεράσασιο (κυριολεκτικά και μεταφορικά) κομμάτι που ξεκινά όπως τελειώνει το τελευταίο κομμάτι του πρώτου CD. Πάνω-κάτω κινείται στο ίδιο στυλ, οπότε αν δεν το έχετε ακούσει, τσεκάρτε το.

² Δεν είμαι σίγουρος αν λειτουργούν ακόμα οι σύνδεσμοι, αλλά και οι δυο δουλειές του συγκροτήματος μπορούν να βρεθούν στο γνωστό blog Fifteen counts of arson. Μια επίσκεψη εκεί αξίζει ούτως ή άλλως.

Μία από τις αφορμές (όχι η μοναδική) για την έκδοση του πρώτου τεύχους του Duende ήταν και η απόκτηση του πρώτου τεύχους του fanzine που είχε βγάλει ο καλός φίλος Ντίνος από την Πάτρα (δε θα πούμε ποιο είναι γιατί εδώ δεν κάνουμε διαφήμιση –καλά, εντάξει, το Winterview ήλω). Τον ενθουσιασμό για τις προτάσεις και το όλο αποτέλεσμα γρήγορα αντικατέστησε μια ζήλεια, αλλιώς αυτή η καλή ζήλεια που ήες: «πω, ρε φίλε, τι γαμάτο, μπορώ κι εγώ να βγάλω κάτι τέτοιο με τις δικές μου σκέψεις και προτάσεις». Και κάπως έτσι βγήκε και το Duende μετά από λίγους μήνες.

Γιατί κάνουμε αυτήν την αναδρομή; Για τον απλούστατο λόγο ότι πριν λίγο καιρό βγήκε άλλο ένα εγχώριο fanzine που πλούτισε τον έντυπο punk λόγο, το **Valeriana's Collage** από την Αθήνα. Δεν το αναφέρουμε για λόγους τυπικούς, επειδή σώνει και καλά πρέπει να γνωστοποιούμε αντίστοιχες προσπάθειες. Το αναφέρουμε γιατί στο υλικό του είδαμε να καθρεφτίζονται πολλή από τα περιεχόμενα και τα σκεπτικά του Duende. Κι αυτό είναι ένα απερίγραπτο συναίσθημα, να βλέπεις ότι κι άλλοι άνθρωποι έχουν τις ίδιες ιδέες, την ίδια κάψα με σένα.

Δε γνωρίζω τους συντελεστές της Βαλεριάνας προσωπικά. Μόνο κάποιες εικασίες μπορώ να κάνω, βασισμένος σε αυτά που διαβάζω στις σελίδες τους. Όπως ότι:

1). Δε βλέπουν τη μουσική ξεκομμένη από την κοινωνική πραγματικότητα. Αντίθετα, το ένα τροφοδοτεί το άλλο. Σχολιάζουν τις

δηλώσεις του Φίλη περί «γενοκτονίας», μέσα από στίχους των Stress. Δεν πολυγουστάρουν τον στρατό, οπότε μας προτείνουν μια ωραία playlist για να το εμπεδώσουμε κι εμείς (τι γαμάτο που ξεκινάει από τους Doors και καταλήγουν στους Αρχή του Τέλους!). Προτείνουνε anarcho-punk μπάντες, και μέσω αυτών στηλιτεύουν την αστυνομική βαρβαρότητα.

2). Έχουν συγκεκριμένη άποψη για το πώς θέλουν το D.I.Y. τους, παρ' όλο που αυτό δεν αποτυπώνεται κάπου συγκροτημένα και συνοδικά. Αλλιώς θέτουν τις σωστές ερωτήσεις, και οι απαντήσεις είναι που θα κρίνουν,

τελικά, το αποτέλεσμα. Το μήνυμα απ' το «σωτήριο έτος 1996» μάλλον χρειάζεται μια ανταπόκριση, 20 χρόνια μετά, αλλιώς κινδυνεύει να καταντήσει μουσειακό έκθεμα.

3). Θέλουν να αναδείξουν τις ποικίλες εκφάνσεις του εγχώριου D.I.Y. ήχου. Γι' αυτό δεν αρκούνται στο κλασικό punk, αλλιώς κάνουν κι ένα πέρασμα από screamo, sludge, indie rock, ενώ δεν κρύβουν και

ένοχες απολαύσεις τύπου παλιακό, cult heavy metal!

Όπως καταλαβαίνει κανείς, ενθουσιαστήκαμε με το Valeriana's Collage. Ενθουσιαστήκαμε γιατί ψηλλιαζόμαστε ότι τα παιδιά που το τρέχουν προσεγγίζουν τη μουσική που γουστάρουν με τον ίδιο τρόπο που το κάνουμε κι εμείς: όχι απλά σαν μουσική. Αλλιώς σαν μία αντανάκλαση εμπειριών, επιθυμιών, σκέψεων. Καλή αρχή, λοιπόν, και μακάρι να βλέπουμε περισσότερες τέτοιες προσπάθειες!

Μια ζωή Απόντες

The program for this evening is not new,
You've seen this entertainment through and through,
You've seen your birth, your life and death,
You might recall all of the rest.
Did you have a good world when you died?
Enough to base a movie on?
(The Doors, 1978)

Στα 15 σου, στα 20, στα 25, η ίδια αφοπλιστική ερώτηση: «τι σκοπεύεις να κάνεις στη ζωή σου;», «πώς βλέπεις τον εαυτό σου σε πέντε χρόνια;», «πρέπει να σκέφτεσαι μακροπρόθεσμα». Κι εσύ, με απορία και ενδόμυχο φόβο, προσπαθείς να στριμώξεις το μέλλον σε κουτάκια:

Πτυχίο, τσεκ.

Μεταπτυχιακό, τσεκ.

Δουλειά, τσεκ.

Σοβαρή σχέση, τσεκ.

Οικογένεια, τσεκ.

Και τελικά αυτό που θα έπρεπε να είναι μία γιορτή, μία αναζήτηση, ένας διαρκής αγώνας για την απόκτηση όλο και περισσότερων εμπειριών καταλήγει σε έναν αργό θάνατο, μία πορεία ζωντανών νεκρών. Το βλέπεις στα βουβά βλέμματα στα ηλωφορεία, το νιώθεις στην ασφυξία στις αίθουσες αναμονής, σε πνίγει το βράδυ όταν κλείνεις τα μάτια. Αν ήμασταν ταινία, θα ήμασταν μία *γαμημένα βαρετή ταινία*.

When routine bites hard
And ambitions are low,
And resentment rides high,

But emotions won't grow,
And we're changing our ways, taking different roads,
Then love, love will tear us apart again.
(Joy Division, 1980)

Είναι ηυπηρό να βλλέπεις στο όνομα μιας αγάπης, ενός δεσίματος, να θυσιάζονται προσωπικές επιθυμίες, όνειρα και συνοηικές θεωρήσεις. Η γραμμή που χωρίζει το συμβιβασμό με την έκπτωση είναι λεπτή, και το χειρότερο είναι ότι αυτό συνήθως γίνεται για να εκπληρώσουμε επιθυμίες και απωθημένα τρίτων. Φυσικά στον έξω κόσμο όλα πρέπει να φαίνονται υποδειγματικά τέλεια, το ευτυχισμένο ζεύγος! Και όταν κλείνει η πόρτα βιώνουμε τον πόλεμο των Ρόουζ... Μέχρι ο καθένας/μία να βρει τις δικές του/της ενοχικές διεξόδους-εκτονώσεις απ' τη μιζέρια. Ω, *μα τι όμορφος κόσμος, μπαμπά!*

And you crave companionship
And someone to call your own,
Because for the whole of your life
You've been living alone.
(Van Der Graaf Generator, 1970)

Πόσο έχουν αυξηθεί οι πωλήσεις των αντικαταθλιπτικών στα χρόνια της κρίσης; Πόσο έχει «απενοχοποιηθεί» η επίσκεψη στον ψυχολόγο σε σχέση με παλιότερα; Πόσο συχνά ακούμε για ένα φίλο, ένα γνωστό να παθαίνει κρίσεις πανικού στη δουλειά, να παίρνει χαπάκια για το άγχος, να νιώθει αποτυχημένος λόγω μιας ερωτικής απογοήτευσης ή εργασιακής αποτυχίας; Το ηυπηρό με αυτήν την κατάσταση είναι ότι στις περισσότερες περιπτώσεις «έκπληκτοι» οι φίλοι/συγγενείς «ξαφνικά» ανακαλύπτουν ότι το κοντινό τους πρόσωπο εκφράζει διαταραχές, προβλήματα κλπ. Και προσπαθούν να θυμηθούν, στη συνέχεια, αν όλα ξεκίνησαν κάμποσο καιρό νωρίτερα, για πιο απηούς λόγους: για την αδιαφορία σε κάποιο προσωπικό πρόβλημα, για μια μελαγχολία που δε στηρίχτηκε, για την ένταση (που δεν αντέχεται) στο εργασιακό κότεργο, για τις γενικότερες ρηχές και απρόσωπες κοινωνικές μας σχέσεις. Αηλιά, δυστυχώς, από το να αναγνωρίσουμε (και να πολεμήσουμε) την εξατομίκευση που έχουμε ενσωματώσει, από το να κόψουμε από τη ρίζα εκείνες τις σχέσεις που ευθύνονται για την παραγωγή φόβων και πιέσεων, προτιμάμε κάτι πιο βολικό: την *απόθεση*. «Δε φταίμε εμείς, αυτός/ή έχει πρόβλημα, έτσι γεννήθηκε...». «Τον έστειλα σε πόσους γιατρούς, άκρη δε βρήκα...». Οτιδήποτε άλλο από το να αναγνωρίσουμε τις ευθύνες μας.

Την κάνουμε ένας-ένας, ο καθένας με τον τρόπο του.
(Ανδρέας)

Τα χρόνια περνάνε και κάποια στιγμή συνειδητοποιείς ότι φίλοι και σύντροφοι που μοιράζονταν κοινές αγωνίες με σένα, πλέον δεν είναι δίπλα σου. Αυτό άλλες φορές γίνεται βουβά, σιωπηλά, με μία αίσθηση ενοχής, άλλες φορές με βαρύγδουπες δηλώσεις τύπου «όλα είναι σκατά, δεν κινείται τίποτα πλέον». Γελιές απόψεις που προσπαθούν να κρύψουν την επιθυμία για παραίτηση από τον ανταγωνισμό και την αφιέρωση σε ατομικές πορείες και καριέρες. Κοινώς, την *ιδιώτευση*. Προσοχή εκεί στα 30, λοιπόν! Ο εγωισμός καιροφυλακτεί!

And then one day you find ten years have got behind you.
(Pink Floyd, 1973)

Ο χρόνος είναι μία από τις κύριες αιτίες *άγχους* και *πίεσης* εδώ και χρόνια. «Τα χρόνια περνάνε, κοίτα να σοβαρευτείς!», ακούς απ' τους γύρω σου. Οπότε βιάζεσαι. Βιάζεσαι να πετύχεις, επαγγελματικά και προσωπικά. Βιάζεσαι να καταθέσεις διαπιστευτήρια καλής διαγωγής, μπας και σου δώσουν καμιά προαγωγή. Βιάζεσαι γιατί στην τελική ζεις στον καιρό του «ο χρόνος είναι χρήμα», όπου τα πάντα κοστολογούνται, πόσο μάλλον η καθυστέρηση. Πόσο συχνά όταν ρωτάμε κάποιον «τι κάνεις;», αυτός μας απαντάει «τρέχω»; Πόσο συχνά δεν έχουμε παρεξηγηθεί με φίλους γιατί δεν σηκώσαμε/νε **κατευθείαν** το κινητό; Όλα τα παραπάνω είναι αποτέλεσμα των βάρβαρων ταχυτήτων του καιρού που ζούμε, των ημερών του ανταγωνισμού και του κέρδους. Και τα χρόνια περνάνε... *Τουλάχιστον περνάνε γρήγορα.*

What have we become? What have we chosen to be?
(Van Der Graaf Generator, 1976)

Ο/η καθένας/μία μας μεγαλώνει με ξεχωριστά όνειρα, με επιθυμίες και ανησυχίες. Γρήγορα συνειδητοποιούμε ότι τα περισσότερα από αυτά θα πρέπει να θυσιαστούν, εάν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές. Η ωμή πραγματικότητα μας μετατρέπει σε ψυχικά ακρωτηριασμένα άτομα, ικανά μόνο να εργάζονται και να καταναλώνουν. Το τραγικότερο είναι ότι ακόμα και οι όποιες «επιτυχίες» μας συνήθως είναι αποτελέσματα επενδύσεων πάνω μας: να γίνουμε τα όνειρα των πατεράδων και των θείων μας. Να επιβεβαιώνουμε κόμπηλεξ, ανασφάλειες και σύνδρομα μεγαλείου. *Άντε μετά να πείσεις ότι πρώτα είσαι άνθρωπος, και μετά γιος ή κόρη!*

Αυτό δε θα το συγχωρέσω στον αδελφό σου, έπρεπε να 'ρθει. Εμείς, δηλαδή, γιατί να πάμε στον
αρχαβώνα της Γιαννούλας;
(πατέρας Μανώλη)

Η ανατροφή ενός παιδιού στην αγία ελληνική οικογένεια μπορεί να παρομοιαστεί με την κατοχή (και την αύξηση) κεφαλαίου. Επενδύεις για χρόνια, ώστε κάποια στιγμή να πάρεις κάτι πίσω. Π.χ. η αποτυχία στις πανελλήνιες εξετάσεις εισπράττεται από τους γονείς σαν την ύψιστη προδοσία των κόπων τους. Κάτι τέτοιο φανερώνει μία εγωκεντρική συμπεριφορά που σαν στόχο έχει τη δική τους κοινωνική αναγνώριση (σε φίλους, συγγενείς κλπ.) και όχι την ευτυχία των παιδιών τους. Τα παιδιά παραμένουν αόρατα, έρμαιο προσδοκιών και ονείρων τρίτων. Θέλει τεράστιο αγώνα και σθένος να απαγκιστρωθείς από την ασφάλεια, την προστασία και τα υπόλοιπα υποκατάστατα κοινωνικότητας που προσφέρει η οικογένεια. Θέλει τεράστιο αγώνα να καταφέρεις να σταθείς στα πόδια σου όταν μια ζωή έχεις μάθει να είσαι το παιδί που χήζει φροντίδας, στοργής και αγάπης. Ας μην ξεχνάμε ότι η πατριαρχική εξουσία δεν εκφράζεται μόνο μέσω της καταπίεσης, αλλά και με μπούρδες περί ανωτερότητας και μοναδικότητας των τέκνων. Το μόνο που καταφέρνουν είναι να σε προετοιμάζουν για τον πόλεμο όλων εναντίων όλων.

There is no place that I belong
(Nick Cave & the Bad Seeds, 1986)

Είναι τρομερό να νιώθεις ότι είσαι μόνος, ότι δεν μπορείς να βρεις καμιά κοινωνική αναφορά στους γύρω σου. Η έννοια της κοινότητας, της *συλλογικής ταυτότητας*, έχει καταρρεύσει εδώ και χρόνια λόγω της επέλασης του ατομισμού. Προσοχή, δεν εννοούμε τον αυτο-εγκλωβισμό σε περιχαρακωμένες, αεροστεγείς κάψουλες («εμείς» και οι

«άλληλοι»). Η ουσία του ανθρώπου σαν υποκείμενο κρύβεται στο σύνολο των κοινωνικών του σχέσεων. Σε σχέσεις που θα αναδείξουν αντιφάσεις, προκλήσεις και ερωτηματικά. Σε σχέσεις που θα κλονίσουν βεβαιότητες και θα ενισχύσουν αμφιβολίες. Η εσωστρέφεια, σαν κοινωνική τάση, δεν είναι παρά ένας μηχανισμός προσαρμογής σε μία κοινωνία που αποξενώνει, μία βολική δικαιολογία για να αποφευχθούν «επικίνδυνες» σχέσεις ή ανταγωνισμοί. Αυτές οι επιλογές είναι που θρέφουν τη μοναξιά.

Κάθε καλοκαίρι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, θα βάλω να δω την ταινία “Απόντες” του Ν.Γραμματικού. Δεν ξέρω αν φτάνει το ίδιο το καλοκαιρινό mood της ταινίας με τις βούτες και τις ακρογιαλιές της Σαλαμίνας ή μία υποσυνείδητη ανάγκη επιβεβαίωσης ότι ακόμα δε φτάσαμε σε αυτό το σημείο, να σιχαινόμαστε να δούμε τους εαυτούς μας στον καθρέφτη. Η ταινία έχει το εξής αξιοπερίεργο: ενώ πραγματεύεται μία πολύ συγκεκριμένη χρονική συγκυρία (τέλη 80’s-αρχές 90’s) με πολύ συγκεκριμένες κοινωνικές και πολιτικές αναφορές (και μεταβολές) στον ελληνικό χώρο, παραμένει τραγικά επίκαιρη. Το «τέλος της αθωότητας», η μετατροπή των ονείρων σε στόχους και η άνευ-όρων παράδοση στη ρουτίνα της καθημερινότητας είναι κάτι που συνέβη εκείνα τα χρόνια, συνέβη χτες, εξακολουθεί να συμβαίνει και σήμερα. Τα πρόσωπα αλληλάζουν· οι σχέσεις, οι αναφορές και οι αιτίες μένουν.

Αυτό το πράγμα στην ταινία αποτυπώνεται αρκετά επιτυχημένα με τη σύγκριση της πρώτης και της τελευταίας σκηνής. Μια παρέα που ζει τα όνειρα, τις ελπίδες και την αισιοδοξία της νίκης στο EuroBasket του 1987, βρίσκεται μετά από λίγα χρόνια ουσιαστικά διαλυμένη, με τον καθένα από τους 6 φίλους να έχει επιλέξει το δικό του δρόμο. Παρ’ όλα αυτά μια νέα παρέα εμφανίζεται, με την ίδια όρεξη και προσδοκίες για ζωή, μόνο που αυτοί δε θα «βαπτιστούν» στις ένδοξες νίκες του παρελθόντος, αλλιώς στη συντριβή της Εθνικής στο Mundial του 1994. Οι σχέσεις, τα προβλήματα και οι εμπειρίες ανακυκλώνονται, απλά με νέα δεδομένα.

Δε μας ενδιαφέρει να κάνουμε μία κριτική της ταινίας, δεν είναι αυτός ο σκοπός του κειμένου. Απλά στα περιεχόμενα της, είδαμε να απεικονίζονται με συνταρακτικό τρόπο διπλανές καταστάσεις, φιλικές συμπεριφορές, προσωπικές σχέσεις. «Είναι αυτό δυνατό σε

μία ταινία με τόσο συγκεκριμένες ιστορικές αναφορές;», θα αναρωτηθεί κάποιος. Πριν απαντήσουμε καταφατικά, θα πρέπει να σκιαγραφήσουμε, όσο μπορούμε, αυτήν τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο:

Ουσιαστικά μιλάμε για τα τέλη της δεκαετίας του '80 με αρχές της δεκαετίας του '90. Ο μικροαστισμός δεν είναι κάτι καινούριο στην ελληνική κοινωνία, έχει φροντίσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για

αυτό. Οι «μη προνομιούχοι» (μετά από χρόνια αποκλεισμού) κατάφεραν, επιτέλους, να

στελεχώσουν κρατικές θέσεις και να βρεθούν με χρήμα και εξουσία στα χέρια τους. Η απενοχοποίηση του πλούτου, παρ' όλα αυτά, θα αργούσε λίγα χρόνια, δε θα εκφραζόταν αυτόματα το '81. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ελληνική κοινωνία ήταν μία κοινωνία κατά βάση συντηρητική που μέχρι πρότινος ακολουθούσε το μοντέλο της συσσώρευσης και της «σκληρής δουλειάς». Ωστόσο με τη μικροαστικοποίηση μεγάλων κοινωνικών κομματιών, με την επαγγελματική εξασφάλιση, με την εισροή φτηνού εργατικού δυναμικού από το πρώην ανατολικό μπλοκ και τη ρήξη των ταξικών φραγμάτων στην εκπαίδευση, αυτό το μοντέλο δεν άργησε να αλλιάξει. Ήδη από το '89 κάποιοι είχαν αρχίσει να εισπράττουν τους συμβιβασμούς του '81.

Τα παραπάνω εκφράστηκαν με δυναμικό τρόπο με την έκρηξη του **lifestyle**, κάτι που αποτυπώνεται έντονα και στην ταινία. Τι εννοούμε lifestyle; Εννοούμε την κοινωνική αυτή συνθήκη που εκφράστηκε με το νεοπλουτισμό, τον καριερισμό, την επίδειξη πλούτου

και, κυρίως, τον *ατομισμό*. Ο Έλληνας θέλησε να ξεφύγει από τα στενά όρια του επαρχιωτισμού, να νιώσει και λίγο Ευρωπαίος. Αυτή η κυριλοποίηση εκφράστηκε με τα τζιπάκια, τα κινητά, τις γκόμενες, τη συμπεριφορά του «γαμάω». Τα ανέκδοτα για Πόντιους που ακούγονται στην αρχή της ταινίας, αντικαθίστανται από ανέκδοτα για ξανθιές. Τα media, η ιδιωτική τηλεόραση και τα νέα lifestyle περιοδικά αποτυπώνουν την ιδεολογία της ατομικής ευημερίας. Η εκμετάλλευση του Αλβανού μετανάστη από τον καφετζή του χωριού πάει χέρι-χέρι με τον καριερισμό που στην ταινία συμβολικοποιείται στον Αντώνη που «δε γουστάρει να χάνει». Η κοινωνική ανέλιξη, η επένδυση στις ατομικές ικανότητες και ο στόχος του «αυτοδημιούργητου επιχειρηματία» γίνεται το νέο ευαγγέλιο. Πρέπει να είσαι επιτυχημένος, να έχεις υψηλό κοινωνικό status, αλλιώς είσαι ένα τίποτα. Σ' αυτόν τον ανηλεή αγώνα για την κατάκτηση της υψηλότερης κοινωνικής θέσης, θυσιάζονται πρότερες συλλογικές/ατομικές αρνήσεις, επιθυμίες και όνειρα. Ο Μανώλης παρατάει την αγάπη του, τη φωτογραφία, για χάρη της πληροφορικής, του

επαγγέλματος του μέλλοντος («*ίσως κάποια στιγμή ασχοληθώ ξανά*»). Η σκληρή πραγματικότητα και ο πρακτικισμός παίρνουν το πάνω χέρι.

Αυτή η στροφή στην επένδυση του εγώ, πέρα από την κοινωνική της σημασία, είχε και τις πολιτικές της αναφορές. Μην ξεχνάμε ότι μιλάμε για τα χρόνια του Κοσκωτά, το «βρώμικο '89», τις μέρες του νεποτισμού και των πελατειακών σχέσεων. Ξαφνικά έγινε «in» το να δηλώνεις απολιτίκ, η συμμετοχή σε συλλογικές, δημόσιες διαδικασίες απαξιώθηκε. Τα συλλογικά οράματα κατέρρευσαν κάτω από την επέλαση της ατομικής ευδαιμονίας, αηλιά και των ιαχών για το «τέλος της ιστορίας». Η συμβολική ήττα της αριστεράς και των ιδεών της απεικονίζεται στο θάνατο του κυρ-Θανάση, που λίγο καιρό πριν μονολογεί ότι «*τώρα είναι όλα θολά, μπερδεμένα. Μια χάβρα*». Μπορούσες να δηλώνεις αριστερός, αηλιά και να έχεις το μετανάστη ανασφάλιστο. Μπορούσες να δηλώνεις κομμουνιστής, αηλιά το κόμμα σου να συγκυβερνά με τη δεξιά. Όσοι επέμεναν να αγωνίζονται για μια απελευθερωτική προοπτική γρήγορα βρίσκονταν αντιμέτωποι με τις συμπληγάδες της εθνικής ομοψυχίας και της επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Σε μια τέτοια κοινωνική συνθήκη πόσο δύσκολο ήταν/είναι να «σπάσει» κάποιος; Πόσο δύσκολο είναι να υποκύψει στην παραίτηση όταν όλα γύρω του καταρρέουν; Ο Ανδρέας είναι ο «τρελός» της παρέας: αλκοολικός, τρελός και με τη βούλια για να γλιτώσει τον στρατό, απρόβλεπτος, κολλημένος σε μια άλλη εποχή με ένα διαφορετικό κώδικα ηθικής. Οι υπόλοιποι απλά δεν μπορούν να συντονιστούν μαζί του, οπότε τον παίρνουν στην πλάκα. Τον «πνίγουν» συμβολικά στην αρχή της ταινίας, αηλιά το μήνυμα είναι σαφές (και επιβεβαιώνεται με τραγικό τρόπο στο τέλος της ταινίας): κανείς δεν «πνίγεται» μόνος του. Πνίγεται απ' τις κοινωνικές σχέσεις γύρω του, ή μάλλον από την απουσία αυτών («*Να αυτοκτονήσει ήθελε, αηλιά δεν μπορούσε να το κάνει μόνος του*»).

Αηλιά για ποιες κοινωνικές σχέσεις μιλάμε; Μιλάμε ακριβώς για αυτές τις σχέσεις που θα αντιπαλέψουν τη *μοναξιά*. Μοναξιά στη δουλειά, όπου αναγκάζεσαι να ανταγωνιστείς ανθρώπους που δε γνωρίζεις. Μοναξιά στο super-market, όπου περιβάλλεσαι από άτομα, αηλιά βρίσκεστε εκεί για να αγοράσετε, όχι για να μιλήσετε. Μοναξιά στη γειτονιά, όπου δεν έχεις μιλήσει ποτέ σε αυτόν/ήν που μένει στο διπλανό διαμέρισμα. Μοναξιά στο λεωφορείο, όπου αμίλητοι πηγαίνουμε να καταναλώσουμε ή να καταναλωθούμε. Μοναξιά μπροστά σε μία οθόνη υπολογιστή, όπου ανάμεσα σε likes και blocks προσποιούμαστε ότι επικοινωνούμε ενώ οδεύουμε προς τον εικονικό αναχωρητισμό.

Η μοναξιά, στην ταινία, κατέχει κεντρική θέση. Η παρέα των 6 ατόμων φαντάζει αδιάσπαστη και δυνατή. Γελάνε με το Στέλιο που πήγε στο Άγιο Όρος και δεν τους περνάει καν απ' το μυαλό ότι σε λίγα χρόνια θα τον ακολουθήσουν. «Για πάντα μαζί» αναφωνούν τη στιγμή που αηλιάζει ο χρόνος, χωρίς να σκέφτονται ότι αυτή μπορεί να είναι η τελευταία Πρωτοχρονιά που περνάνε όλοι μαζί. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτός ο μετασχηματισμός, δηλαδή η επιλογή ατομικών πορειών σε βάρος των κοινωνικών σχέσεων, γίνεται αθόρυβα και σε βάθος χρόνου, όχι απ' τη μία μέρα στην άλλη. Χρόνο με το χρόνο οι συναντήσεις στο καφενείο γεμίζουν από σιωπές και βουβαμάρα, όχι από φωνές, γέλια και συζητήσεις. Κανείς δεν κοιτά τον άλλο στα μάτια, οι ενοχές και η υποκρισία έχουν πάρει τη θέση της ειλικρίνειας και της αμεσότητας. Ένα τέτοιο σημείο αναφοράς στην ταινία είναι η βουνοπλαγιά όπου η παρέα σκαρφάλωνε και ατένιζε το νησί. Τελικά κάποιοι επιλέγουν τον εύκολο δρόμο, από τα σκαλιά, ένα δρόμο χωρίς κόπο ή ιδιαίτερες απαιτήσεις. Τέτοιου είδους λειτουργικά ή συμπεριφορές (π.χ.

συλλογικές Πρωτοχρονιές σε άδεια σπίτια) πλέον αντιμετωπίζονται ως παράλογα από έναν μέρος της παρέας, απομεινάρια μιας άλλης εποχής. Γι' αυτούς το πρόβλημα έγκειται στο περιεχόμενο αυτών των σχέσεων, όχι στο ότι οι ίδιοι έχουν πάρει άλληλο δρόμο («τα σουβλάκια μια χαρά είναι, **εμείς** τα τρώγαμε αλληλιώς κάποτε»).

Άλλα ποιος είναι ο «άλλος δρόμος»; Μα κανένας άλλος από αυτόν της *ιδιώτευσης*, αυτήν την καταραμένη οδό απόδρασης από τις ταχύτητες μιας ζωής που βασίζεται πάνω στην εξωτερίκευση. Η κοινωνική κινητικότητα παγώνει για χάρη της απρόσκοπτης υποκειμενικής επένδυσης. Πρότερες εμπειρίες, σχέσεις και επιλογές ζωής αναιρούνται λόγω καταστάσεων που φαντάζουν να υπερκαθορίζουν τα πάντα («έχει υποχρεώσεις τώρα. Γυναίκα, παιδί...»). Το τραγικό είναι ότι το ίδιο το άτομο μοιάζει να αποξενώνεται από τον εαυτό του. Ο Μανώλης που καταλήγει με τη Σταυρούλα, δηλαδή αυτή που είχε χωρίσει επειδή του τα φόραγε, συμβολίζει όλους εκείνους που μπροστά στο φόβο της μοναξιάς τελικά επιλέγουν το συμβιβασμό. Ο Μανώλης αδυνατεί να επικοινωνήσει με το Νίκο γιατί όλη του η ζωή περιστρέφεται γύρω από τη δουλειά, την καριέρα. Οι ζωές κοστολογούνται και συγκρίνονται ανάλογα με το ύψος του μισθού, όλα τ' άλλα είναι άνευ σημασίας. Ακόμα κι ο θάνατος είναι ένα συμβάν που προσπαθεί να διεκδικήσει λίγη προσοχή μέσα στα ασφυκτικά προγράμματα που «πνίγουν» τους ανερχόμενους γιάπηδες, τα αυριανά αφεντικά...

Πώς διάολο φτάσαμε ως εδώ; Πώς φτάσαμε να μη δίνουμε σημασία σε μεταφορικούς ή κυριολεκτικούς θανάτους φίλων, πώς ενσωματώσαμε έτσι αυτήν την ήττα; Απαντήσεις σίγουρες δεν έχουμε, μόνο μερικές υποψίες: ζούμε και μεγαλώνουμε σε συνθήκες που ευνοούν την καταστροφή των κοινωνικών σχέσεων και εντείνουν την αίσθηση του κενού και της ματαιότητας (παντού: σε μια δουλειά δίχως νόημα, σε χώρους διασκέδασης-απόδρασης από την πραγματικότητα, σε ξοφλημένες ερωτικές σχέσεις). Σ' ένα τέτοιο πλαίσιο το πιο δύσκολο πράγμα είναι και το πιο σημαντικό: να καταφέρεις να συγκροτήσεις μια αντίληψη για το πώς θέλεις να ζήσεις. Χωρίς ένα συλλογικό όραμα αναπόφευκτα θα παραδοθείς στην αναζήτηση στρατηγικών επιβίωσης. Πρέπει να ξαναβρούμε αυτά τα σχεσιακά δίκτυα που νοσηματοδοτούν τον αγώνα, τους όρους με τους οποίους η κοινότητα θα περιλημβάνει και τον αυτοκαθορισμό.

Μία από τις μεγαλύτερες κοινωνικές ήττες είναι η απώλεια της ιστορικής συνέχειας, η συντριβή μιας αντίληψης κοινής πορείας. Θα ήμασταν ρομαντικοί αν υποστηρίζαμε ότι μία διέξοδος από τη μιζέρια είναι και η αίσθηση του καθήκοντος, το ότι δεν είμαστε μόνοι; Κάποτε ένας Ιταλός αναρχικός που εκτελέστηκε από σταλινικούς κατά τη διάρκεια της Ισπανικής Επανάστασης είχε πει το εξής: «*Τους φυλάγω όλους, δουλεύω για 'κεινους που θα 'ρθουν μετά. Αυτό είναι το μοναδικό εξαίσιο πράγμα. Πιο απόλυτο από την αγάπη, πιο αληθινό κι από την ίδια την πραγματικότητα. Τι θα ήταν ο άνθρωπος, αν δεν είχε αυτή την αίσθηση του καθήκοντος, αν δεν τον κινούσε η σκέψη της απόλυτης ενότητάς του με όσους έζησαν, με τους άγνωστους ανθρώπους του παρελθόντος και με όσους είναι να 'ρθούν στο μέλλον;*». Ίσως τα βήματα μας οδηγήσουν κάπου όταν βρουν αυτά τα ίχνη. Ίχνη απουσιών, ναι. Αλλά δεν παύουν να δείχνουν το δρόμο.

-Λείπουν οι άνθρωποι.

-Δε λείπουν. Μόλις έφυγαν. Έχουν αφήσει τα ίχνη τους.
(Σάκης, Μανώλης)

Το νου σας!

Οι Σουηδοί **Terrible Feelings**, χρόνο με το χρόνο, γιγαντώνουν το όνομα τους. Όποιος δεν τους ξέρει, ας ξεκινήσει απ' τα πρώιμα συγκλάκια και θα κολλήσει άσχημα. Το νέο τους album, "Tremors", δε μας ξετρέλανε, αλλά με αφορμή την (ακρωθείσα, τελικά) συναυλία τους στη Θεσσαλονίκη, επικοινωνήσαμε με τον **Andy** και τη **Manuela**.

Ας ξεκινήσουμε από το εξής: τον τελευταίο καιρό είχατε διάφορες ανακατατάξεις στην μπάντα, μπορείτε να μας πείτε κάποιες λεπτομέρειες για τα άτομα που απαρτίζουν τώρα τους **Terrible Feelings**; Πώς επηρεάζονται οι δυναμικές μέσα στο συγκρότημα με όλες αυτές τις αλλαγές; Π.χ. υπάρχουν νέες οπτικές για παλιά τραγούδια, όρεξη για πειραματισμό, διαφωνίες, τσακωμοί;

Andy: Μετά από κάμποσες αλλαγές στη θέση του μπασίστα, που μας έκαναν να νιώθουμε σαν τους Spinal Tap, αποφασίσαμε πριν λίγα χρόνια να συνεχίσουμε σαν τριό: ο Anton, η Manuela και εγώ. Οι μπασίστες ήταν προσωρινοί και είχαμε συζητήσει ακόμα και την πιθανότητα να έχουμε έναν μπασίστα στις Η.Π.Α., για όταν θα περιοδεύαμε εκεί. Τότε εμφανίστηκε ο Jambolo, κι επειδή ταίριαζε τόσο καλά στην παρέα μας το ρωτήσαμε εάν ήθελε να γίνει full-time μέλος, στο οποίο συμφώνησε πρόθυμα. Οπότε σήμερα είμαστε οι Anton, Andy, Manuela και Jambolo. Το πραγματικό του όνομα είναι Anton, άρα καταλαβαίνεις γιατί του δώσαμε νέο όνομα. Συνεισφέρει με νέες ιδέες όταν μορφοποιούμε τα κομμάτια, κάτι που είναι τέλειο.

Manuela: Το "Tremors" το ηχογραφήσαμε μόνο οι τρεις μας, και δε νομίζω ότι θα μπορούσε να γίνει κι αλλιώς. Ο Andy, ο Anton κι εγώ είμαστε έντονοι σαν χαρακτήρες, οπότε απλά έπρεπε να συνειδητοποιήσουμε ότι ο καλύτερος συνδυασμός θα ήταν οι τρεις μας μόνο. Τότε εμφανίστηκε ο Anton νούμερο 2 και το πράγμα κατέληξε να λειτουργεί μια χαρά. Είναι πολύ ήρεμος και χαλαρός, κι αυτό έρχεται σε καλή ισορροπία με κάποιες δικές μας νευρωτικές συμπεριφορές.

Με τις μπάντες που γουστάρω θέλω να είμαι πάντα ειλικρινής: το "Tremors" μου φάνηκε κατώτερο από τις παλιότερες δουλειές σας. Κυρίως νιώθω ότι λείπει ένα από τα χαρακτηριστικά που λάτρεψα στο "Shadows", αυτό της μοναδικής φύσης του κάθε κομματιού, αποτέλεσμα των ποικίλων στυλ που εναλλάσσονταν μέσα στο δίσκο. Στο "Tremors" μου ακούγεστε πιο «ασφαλείς». Εσείς που θα εντοπίζατε τις κύριες διαφορές του "Tremors" με τις παλιότερες δουλειές σας;

Andy: Σ' ευχαριστούμε που το πρόσεξες αυτό! Δεν είσαι ο μόνος. Τα καινούρια κομμάτια έχουν μία

γραμμικότητα (αποτελούν μία οντότητα, αν θες) που κάνει το δίσκο να έχει περισσότερη συνοχή. Επίσης είναι και πιο άμεσα. Μας αρέσουν ακόμα τα παλιότερα τραγούδια, αλλά είμαστε περισσότερο ενθουσιασμένοι με τα καινούρια.

Manuela: Προσωπικά πιστεύω ότι το “Shadows” είναι πολύ μπερδεμένο. Είχαμε πραγματικά υψηλές προσδοκίες για αυτό το album, κι όταν το ακούω τώρα μερικές φορές νιώθω ότι προσπαθούσαμε υπερβολικά πολύ. Με το “Tremors” θέλαμε να γράψουμε απλά, καλά τραγούδια, χωρίς πολλές φανφάρες, που θα θέλαμε να ακούμε εμείς οι ίδιοι ξανά και ξανά. Ακόμα δεν έχω βαρεθεί να τα ακούω.

Είστε μία μπάντα που έγινε γνωστή για τα καταπληκτικά 7” της. Όταν αποφασίσατε να ηχογραφήσετε το πρώτο σας full-length album, υπήρχε διαφορετικό κλίμα απ’ ό,τι συνήθως μέσα στην μπάντα; Ενωώ από άποψη πίεσης, προσδοκιών ή προσμονής.

Andy: Έχει πλάκα να βγάζεις 7” σινγκλάκια και E.P., αλλά, ειλικρινά, σπάνια ακούω μουσική σε τέτοιο format πλέον. Στα full-length είναι η ουσία! Πιστεύω ότι απαιτούν περισσότερη δουλειά και πάθος, και γι’ αυτό είναι και πιο ενδιαφέρον να τ’ ακούς. Το ωραίο με τα 7” είναι ότι συχνά είναι αρκετά brutal και ωμά. Αλλά ξέραμε ότι δε θα μπορούσαμε να κάνουμε 7” για πάντα, οπότε νομίζω ότι το πρώτο μας LP ήταν ένα φυσιολογικό βήμα για μας.

Manuela: Λατρεύω τα 7”! Νιώθω ότι είναι ένα εκφραστικό μέσο που δε χρειάζεται να το πάρεις τόσο στα σοβαρά, αλλά με την καλή έννοια. Πάντα ένιωθα ότι τα πρώτα μας 7” έγιναν φιλο-τυχαία. Απλά ηχογραφήσαμε μερικά τραγούδια που μας άρεσαν πολύ κι έτυχε να αρέσουν και σ’ άλλους. Προσεγγίσαμε το “Shadows” μ’ έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο, όπως είπε κι ο Andy, επειδή θέλαμε να είχε συνοχή. Θέλαμε να δημιουργήσουμε μία ατμόσφαιρα, παρότι ένα καλό τραγούδι. Ξέρω ότι μερικοί πιστεύουν ότι το “Impending doom” είναι ό,τι καλύτερο έχουμε βγάλει. Είναι ΔΥΣΚΟΛΟ να επαναλάβεις ένα χιτάκι!

Πριν λίγα χρόνια είχατε δώσει μια συνέντευξη σε ένα ελληνικό webzine, το Projekt Fishtank. Σε μια ερώτηση περί D.I.Y., ο Anton δήλωσε: «Υπάρχει μια μεγάλη απόσταση μεταξύ του να

είσαι DIY και να πηγαίνεις να υπογράψεις στην Warner. Να σου πω, δεν νομίζω να το κάναμε, αλλά δεν μας βλέπω να μένουμε μια DIY μπάντα που δεν θέλει να προσοδεύσει και να ανοιχτεί λίγο παραπάνω, τόσο στο εμπορικό κομμάτι, όσο και στο καθαρά μουσικό». 3 χρόνια μετά, ποια είναι η θέση των Terrible Feelings στο μουσικό στερέωμα; Πόσο πολύ έχει αλλάξει η οπτική σας σχετικά με πράγματα όπως η εμπορικότητα και τα D.I.Y. προτάγματα;

Andy: Είμαστε ακόμα αρκετά χωμένοι στην D.I.Y. σκηνή με άλλες μπάντες και με το να κανονίζουμε συναυλίες. Αλλά η μπάντα μας έκανε ένα αποφασιστικό βήμα μπροστά επειδή επιτέλους έχουμε ατζέντη. Είναι φίλος μας κι εντελώς προσγειωμένος. Μας πιάνει και τον πιάνουμε. Λίγο μετά απ’ τα πρώτα live που μας κανόνισε έλαβα ένα mail από έναν promoter στη Γερμανία που έλεγε ότι μας γουστάρει ακόμα περισσότερο τώρα επειδή ο ατζέντης μας είναι τόσο καλός (σ.σ.;;;).

Manuela: Κάθε συγκρότημα στην D.I.Y. σκηνή γνωρίζει ότι θέλει ΠΟΛΥ δουλειά για να τρέχει μια μπάντα. Αυτήν τη στιγμή δεν μπορούμε να περιοδεύσουμε τόσο όσο πριν λίγα χρόνια, κι αυτό γιατί πρέπει να βγάλουμε τα προς το ζην, να σπουδάσουμε και να ασχοληθούμε με «φυσιολογικά» πράγματα ώστε να κρατηθούμε στην επιφάνεια, να βγάλουμε λεφτά, να πληρώσουμε τα νοίκια κλπ. Πρέπει να βιοπορίζεσαι έξω απ’ τη μουσική για να ‘σαι D.I.Y., αλλά αν αρχίσεις να βγάζεις λεφτά απ’ τη μουσική σου ξαφνικά παύεις να είσαι D.I.Y.; Θα ‘θελα πολύ οι Terrible Feelings να μας έφεραν μερικά φράγκα, αλλά νομίζω είμαστε υπερβολικά περίπλοκοι για να γίνουμε «εμπορικοί». Θέλουμε να ελέγχουμε αυτό που κάνουμε.

Η μουσική σας προφανώς έχει εξελιχθεί μέσα στα χρόνια. Το “Shadows” είχε ένα καταπληκτικό 70’s classic rock συναίσθημα σε σχέση με τα πρώιμα post-punk τραγούδια σας. Π.χ. το τραγούδι “Darkness of man” ασυναίσθητα σου θυμίζει κάτι από το “White rabbit”. Παρ’ όλα αυτά δεν ακούγεστε καθόλου retro ή νοσταλγικοί. Έχουν αλλάξει τα μουσικά γούστα σας μέσα στο χρόνο ή κάτι τέτοιο συμβαίνει τυχαία;

Andy: Το μόνο που έχω να πω είναι ότι μόλις ανακάλυψα ότι το τραγούδι μας “Sin city” τελειώνει

ακριβώς με τον ίδιο τρόπο που τελειώνει το “I drink the wine” των Murder City Devils. Αυτό είναι γαμάτο απ’ όποια πλευρά και να το πιάσεις. Υποθέτω οι επιρροές μας έχουν αλλάξει λιγάκι τα τελευταία έξι χρόνια, αλλά οι κλασικές παραμένουν.

Manuela: Δεν νομίζω ότι λαμβάνουμε πολύ υπόψη τις επιρροές μας όταν γράφουμε ή ηχογραφούμε, αλλά έχουν υπάρξει διάφορες φάσεις όπου συνειδητοποιούμε ότι αυτό που μόλις ηχογραφήσαμε ακούγεται ακριβώς σαν κάτι άλλο.

Τον Οκτώβρη θα παίξετε για πρώτη φορά στην Ελλάδα (σ.σ. τελικά φάγαμε παπάρρα), μία συναυλία την οποία προσμένουμε πολλοί εδώ. Πείτε μας μερικές on the road εμπειρίες που σημάδεψαν τους Terrible Feelings. Αξέχαστες συναυλίες, περιεργασκηνικά ή οτιδήποτε άλλο.

Andy: Είμαστε πολύ ενθουσιασμένοι μ’ αυτήν τη συναυλία! Θα ‘ναι επική νύχτα! Έχουμε μπόλικες αναμνήσεις. Μια φορά το 2012 το βανάκι μας χάλασε κάπου έξω απ’ το Lincoln, στην Αλαμπάμα. Δεν υπήρχε καμία διακολεμένη περίπτωση να ακυρώσουμε το επερχόμενο live, οπότε διασχίσαμε κάτι χωράφια από κατεστραμμένες καλλιέργειες κουβαλώντας τα όργανα μας και ιδρώνοντας σαν γουρούνια. Τελικά βρήκαμε ένα μοτέλ όπου η Manuela άρχισε να καλεί ταξί και να χρησιμοποιεί τις τζεντάι ικανότητες της για

να πετύχουμε τη χαμηλότερη δυνατή τιμή. Οπότε, μετά από καμιά ώρα, εμφανίζεται ένα station wagon που δεν έμοιαζε στο ελάχιστο σε ταξί. Ο τύπος μέσα είναι γεμάτος με φυλακισμένα tattoo και βάζει τα πράγματα μας στο πορτ-μπαγκάζ. Έπειτα ταξιδεύουμε για δυόμισι ώρες ακουώντας τις τρέλες του για τη γυναίκα του που τον κατέδωσε στους μπάτσους επειδή έκανε ντίλια· για την περίοδο του στη φυλακή· για τη γάτα του που είχε 6 δάχτυλα και της άρεσαν η φούντα και τα γλειφιτζούρια, ενώ ο σκύλος του προτιμούσε ροσμπίφ· για τον ίδιο που ήταν πάστορας ή/και αιδεσιμότατος με την άδεια να παντρεύει ζευγάρια· για τη νέα του τρελή γκόμενα που τον πήρε 6.000 φορές ενώ οδηγούσε και την έβριζε. Επίσης μας ρώτησε τι είδος μουσική παίζουμε. Του είπαμε «rock» και το ρωτήσαμε τι γούσταρε αυτός. Είπε «βασικά τα πάντα, αλλά δε γουστάρω τη rap, αν με καταλαβαίνετε» και συνέχισε με ένα ρασιιστικό παραλήρημα. Α ναι, είχε και όπλο πάνω του. Κι ενώ συνέβαιναν όλα αυτά η τηλεόραση στο αμάξι έδειχνε κατ’ επανάληψη μια ταινία κινουμένων σχεδίων με έντομα. Σουρεαλιστικό μέχρι αηδίας. Όταν φτάσαμε στην Ατλάντα ήμασταν διανοητικά εξουθενωμένοι. Μετά παίζαμε με κάποιες τρελές μπάντες που σχετίζονταν με τους Black Lips, ήπια όσο δεν πάει, λιποθύμησα στο πεζοδρόμιο και ξύπνησα τυλιγμένος με την αμερικάνικη σημαία.

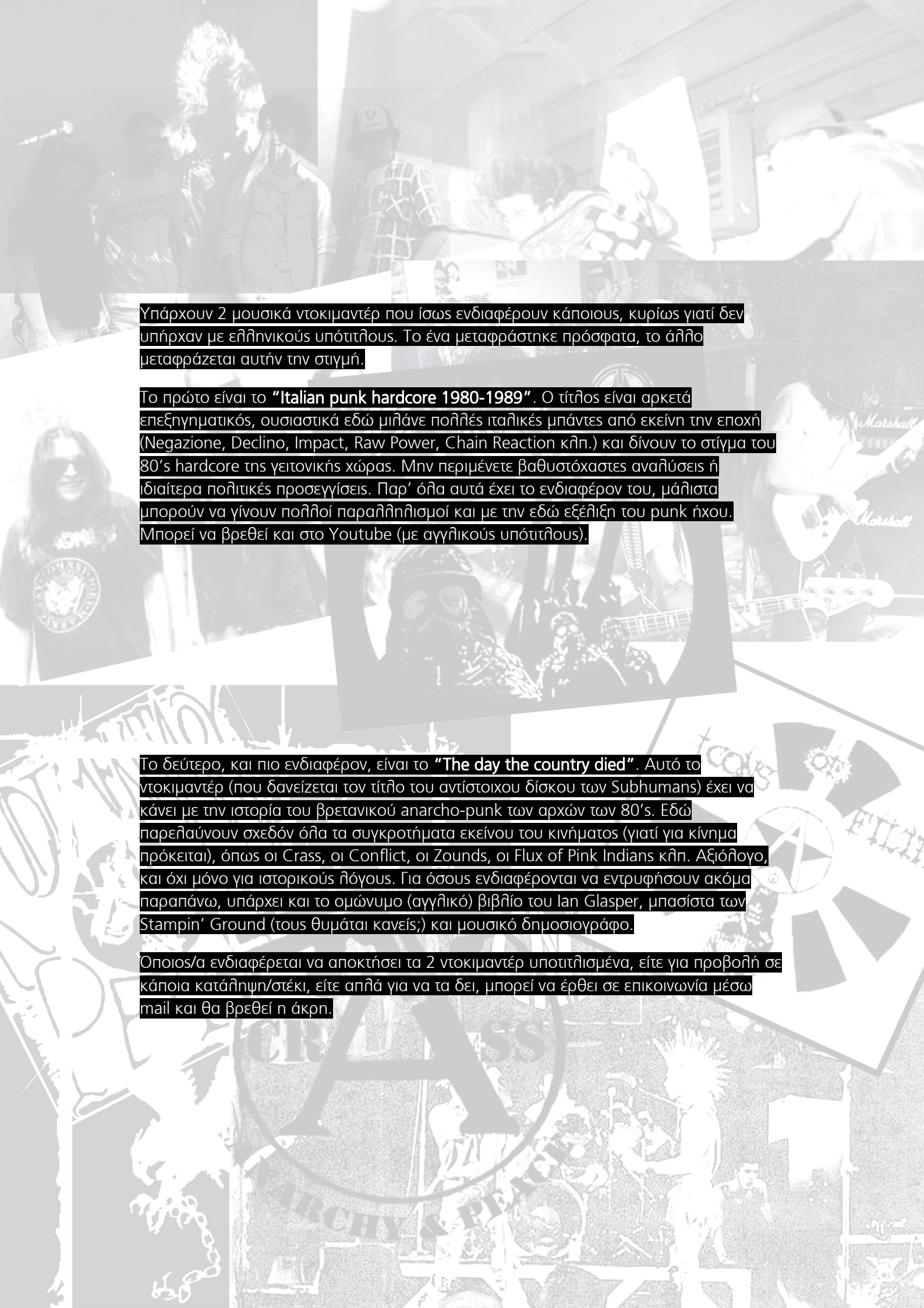
Manuela: Ό,τι είπε ο Andy!

Επί του πιεστηρίου: Πραγματικά λίγες ώρες πριν τυπωθεί το fanzine μάθαμε για την απροσδόκητη διάλυση του συγκροτήματος! Παρακάτω ακοιουθεί η δήλωση του συγκροτήματος (αμετάφραστη):

TERRIBLE FEELINGS 2009 – 2016.

We are calling it quits.

It's been a pleasure, but the time has come to let go. No bad blood, no drama, only the best of memories, and the best of friends. Thank you to everyone for these past years. It's been one hell of a ride. We will play a final show in Malmö at the end of summer. More on that soon. We leave you with this. A final video we managed to put together. Who knew the ending would fit our own storyline so well? Out of the ashes and into the sky. Forever, Terrible Feelings.

Υπάρχουν 2 μουσικά ντοκιμαντέρ που ίσως ενδιαφέρουν κάποιους, κυρίως γιατί δεν υπήρχαν με ελληνικούς υπότιτλους. Το ένα μεταφράστηκε πρόσφατα, το άλλο μεταφράζεται αυτήν την στιγμή.

Το πρώτο είναι το **"Italian punk hardcore 1980-1989"**. Ο τίτλος είναι αρκετά επεξηγηματικός, ουσιαστικά εδώ μιλάνε πολλές ιταλικές μπάντες από εκείνη την εποχή (Negazione, Declino, Impact, Raw Power, Chain Reaction κλπ.) και δίνουν το στίγμα του 80's hardcore της γειτονικής χώρας. Μην περιμένετε βαθυστόχαστες αναλύσεις ή ιδιαίτερα πολιτικές προσεγγίσεις. Παρ' όλη αυτά έχει το ενδιαφέρον του, μάλιστα μπορούν να γίνουν πολλοί παραλληλισμοί και με την εδώ εξέλιξη του punk ήχου. Μπορεί να βρεθεί και στο Youtube (με αγγλικούς υπότιτλους).

Το δεύτερο, και πιο ενδιαφέρον, είναι το **"The day the country died"**. Αυτό το ντοκιμαντέρ (που δανείζεται τον τίτλο του αντίστοιχου δίσκου των Subhumans) έχει να κάνει με την ιστορία του βρετανικού anarcho-punk των αρχών των 80's. Εδώ παρελαύνουν σχεδόν όλα τα συγκροτήματα εκείνου του κινήματος (γιατί για κίνημα πρόκειται), όπως οι Crass, οι Conflict, οι Zounds, οι Flux of Pink Indians κλπ. Αξιόλογο, και όχι μόνο για ιστορικούς λόγους. Για όσους ενδιαφέρονται να εντριφήσουν ακόμα παραπάνω, υπάρχει και το ομώνυμο (αγγλικό) βιβλίο του Ian Glasper, μπασίστα των Stampin' Ground (τους θυμάται κανείς;) και μουσικό δημοσιογράφο.

Όποιος/α ενδιαφέρεται να αποκτήσει τα 2 ντοκιμαντέρ υποτιτλισμένα, είτε για προβολή σε κάποια κατάληψη/στέκι, είτε απλά για να τα δει, μπορεί να έρθει σε επικοινωνία μέσω mail και θα βρεθεί η άκρη.

*Η συναυλιακή/μουσική ομάδα **Hak Nam Collective** εδρεύει στην πόλη της Θεσσαλονίκης και εδώ και πάνω από ένα χρόνο έχει κάνει αισθητή την παρουσία της με τη διοργάνωση πολλών live, καφερειών, προβολών κλπ. Θεωρούμε τέτοιες κινήσεις κρίσιμες για τον απλό λόγο ότι χωρίς τέτοιους ανθρώπους (και τον κόπο τους, το μεράκι τους κλπ.) η διοργάνωση εκδηλώσεων με τους όρους που θέλουμε, θα ήταν μια πολύ πιο δύσκολη δουλειά. Παρακάτω τα παιδιά δίνουν τη δική τους οπτική για το πώς βλέπουν τα πράγματα.*

Πρώτα απ' όλα πείτε μας τι σημαίνει το όνομα σας, γιατί το διαλέξατε κλπ.

Η Hak Nam ήταν μία πόλη στο Hong Kong της Κίνας όπου χτίστηκε μέσα στα τείχη ενός παλιού οχυρού και για αυτό το ορθογώνιο σχήμα της. Στην «ακμή» της ο πληθυσμός ξεπέρασε τα φυσιολογικά πλαίσια, με την αναλογία να είναι κάτι παραπάνω από έναν άνθρωπο ανά τ.μ. Το κράτος και η αστυνομία απείχαν από αυτή, χωρίς όμως να υπάρχει κάποια πολιτική δομή, με την μαφία να έχει μεγάλη επιρροή σε αυτήν. Εν τέλει, κατεδαφίστηκε το 1994. Για κάθε έναν από εμάς ο λόγος και η ερμηνεία του είναι διαφορετικός, αλλά ισχύει το ότι μπορείς να το παραλληλίσσεις με την κοινωνία, τη μιζέρια και τις καταστάσεις που ζούμε.

Δώστε μας ένα μικρό ιστορικό της συναυλιακής σας ομάδας. Πως γνωριστήκατε, τι live/κινήσεις έχετε διοργανώσει μέχρι τώρα, σε ποιους χώρους έχετε επιλέξει να στεγαστείτε και γιατί, ή ό,τι άλλο θεωρείτε σημαντικό.

Λοιπόν, αρχικά γνωριστήκαμε μέσω της μουσικής. Πριν από περίπου 1,5 χρόνο έτυχε να βρεθούμε όλοι στο ίδιο studio/ προβάδικο το οποίο χρησιμοποιούσαμε ως χώρο για να βρισκόμαστε, να αράζουμε, αλλά κυρίως για να παίζουμε τις μουσικές

μας. Καθώς μαθαίναμε ο ένας τον άλλον είδαμε πως είχαμε κοινές βλέψεις και κοινούς στόχους για την μουσική μας, άσχετα που αυτές διέφεραν από είδος σε είδος.

Έτσι λοιπόν ειπώθηκε η ιδέα για τη δημιουργία αυτής της μουσικής ομάδας και όλοι αρχίσαμε να το τρέχουμε. Υπήρξε η πρόταση για το πρώτο live που θα διοργανώναμε και έπρεπε να στηθεί κάπου και έτσι αρχίσαμε να ψάχνουμε χώρους που θα μπορούσαν να μας φιλοξενήσουν για αρχή. Με τα πολλά και τα λίγα, ήρθαμε σε επαφή με τα άτομα του χώρου της Βιοτεχνίας και το live στήθηκε εκεί, μιας και τα πολιτικά πλαίσια του χώρου περιέχονται στα πολιτικά θέσφατα που είχαμε στο μυαλό μας και που θέλαμε να έχουμε σαν ομάδα (χωρίς όμως αυτά να ταυτίζονται απόλυτα φυσικά). Στη συνέχεια και μετά από διάφορες πολιτικές διεργασίες (οι οποίες δεν έχουν τελειώσει και συνεχίζουν μέχρι τώρα) το αποτέλεσμα ήταν να στεγαστούμε εκεί μιας και όλα κύλησαν καλά. Σε αυτόν τον 1,5 χρόνο ύπαρξης της ομάδας η σύστασή της άλλαξε αρκετά, μιας και από δυσκολίες και διαφωνίες που συναντάς οι δρόμοι χωρίζουν. Τα live που έχουμε στήσει είναι αρκετά και ποικίλουν σε είδη όπως π.χ. hardcore, c rust, post metal, sludge, punk.

Λοιπόν, σε ένα από τα τελευταία live που διοργανώσατε, σηκώσατε ένα συγκεκριμένο πανό πάνω στη σκηνή: «*Αυτοοργάνωση ενάντια στον πολιτισμό του κέρδους. D.I.Y. or die*». Με αφορμή αυτήν τη φράση θα ήθελα να μου εξηγήσετε τι σημαίνει για σας ο όρος D.I.Y., τι σας ώθησε να στηρίζετε αυτόν το χώρο και ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά του.

Αρχικά για εμάς D.I.Y. είναι η αυτοοργάνωση στη μουσική σκηνή και ο τρόπος που υιοθετήσαμε για να δημιουργούμε και να προωθούμε τις μουσικές μας. Στη συνέχεια, μας ωθεί να καλλιεργούμε σχέσεις αλληλεγγύης μεταξύ μας καθώς και με όλους όσους ερχόμαστε σε επαφή. Έτσι, καταργούμε την απόσταση ανάμεσα σε εμάς, τον καλλιτέχνη και το κοινό. Όλα αυτά, όμως, δεν μένουν μόνο στη μουσική και στο στήσιμο των συναυλιών, αλλά ενσωματώνονται και στην καθημερινότητά μας. Ούτως ή άλλως οι πρακτικές του D.I.Y. εισχωρούν σε κάθε πτυχή της και είναι τρόπος για την εναντίωση στη λογική του κέρδους.

Οι λόγοι που στηρίζουμε αυτόν το χώρο είναι ότι βαρεθήκαμε να περιμένουμε από τρίτους να στήσουνε τη μουσική μας, από το κομμάτι της παραγωγής έως το live. Το υποχρεωτικό αντίτιμο στη είσοδο των μαγαζιών, το μεγάλο κόστος των τιμών, το face-control και οι μπράβοι έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό μεγάλης μερίδας κόσμου. Επίσης είμαστε κατά της εκμετάλλευσης των μουσικών, και την αντιμετώπιση τους ως ένα προϊόν που θα αποφέρει έσοδα στην επιχείρηση. Φυσικά δεν είναι μόνο αυτά. Βασικοί λόγοι για την επιλογή αυτή είναι τα πολιτικά χαρακτηριστικά του χώρου αυτού. Δηλαδή ότι δεν υπάρχουν φυλετικές διακρίσεις ή κακόβουλη κριτική προς το διαφορετικό. Ο ρατσισμός, η ομοφοβία, ο σεξισμός, οι macho συμπεριφορές δε χωράνε στην σκηνή της αυτοοργανωμένης μουσικής.

Όσον αφορά τα αρνητικά, λοιπόν, πρώτα θα αναφερθούμε στο ευκαιριακό D.I.Y., μία πρακτική που κατά καιρούς χρησιμοποίησαν πολλοί και θα το ξανακάνουν, για παράδειγμα την επιλογή των ελεύθερων μουσικών χώρων ως μέσο ατομικής προβολής και για το στήσιμο ενός γρήγορου live, χωρίς καμία σκέψη και πρόθεση για τη βοήθεια προς το χώρο.

Δεύτερον, και ακόμη πιο σημαντικό, είναι το γεγονός ότι αρκετές φορές έχουμε παρατηρήσει την έλλειψη σεβασμού προς το χώρο είτε από τη μπάνα είτε από το κοινό λόγο έλλειψης συνείδησης. Αυτό είναι ιδιαίτερος θλιβερό γιατί αν αυτός που έρχεται σε μια τέτοια συναυλία είτε για να παίξει είτε για να παρακολουθήσει, απλά για να περάσει καλά τότε χρησιμοποιεί το χώρο, τη συλλογικότητα και τους γύρω του για δική του εξυπηρέτηση, έρχεται σε σύγκρουση με τις πολιτικές θέσεις της ομάδας που το διοργανώνει και μπορεί να προκαλέσει διάφορες τριβές. Άλλωστε, όταν υποτίθεται ότι ανήκεις σε έναν πολιτικό χώρο ο οποίος προτείνει λογικές αλληλεγγύης και πολιτικής ορθότητας, αλλά στην πράξη είσαι χειρότερος από πολλούς εκεί έξω, τότε μάλλον κάτι έχεις κάνει λάθος. Είναι γεγονός ότι δε γουστάρουμε αστυνομίες και μπράβους που θα σε βάλουν στη θέση σου, αλλά θα προτιμούσαμε ο καθένας να περιορίζει τον εαυτό του ως εκεί που θεωρεί ο ίδιος ότι πρέπει.

Άλλο ένα αρνητικό στοιχείο, επίσης ξεκάθαρο αποτέλεσμα της έλλειψης συνείδησης, είναι το πολύ μικρό ποσό που συγκεντρώνεται στο κουτί συνεισφοράς. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μη βγαίνουν τα έξοδα της συναυλίας οπότε ο χώρος να μην μπορεί να παρέχει ένα καλό backline, με αποτέλεσμα ο ήχος να είναι κακός, να μη συμπληρώνονται τα μεταφορικά έξοδα για τις μπάντες και γενικά να περιορίζονται οι κινήσεις του χώρου. Ακόμα πολλά άτομα χρησιμοποιούν το χώρο ως ένα μέσο εναλλακτικής, φθηνής διασκέδασης. Φυσικά για να αποφευχθεί όλο αυτό είναι αναγκαίο να υπάρχει ενημέρωση για το που βρίσκεσαι και τι χρειάζεται ο χώρος για να συντηρηθεί.

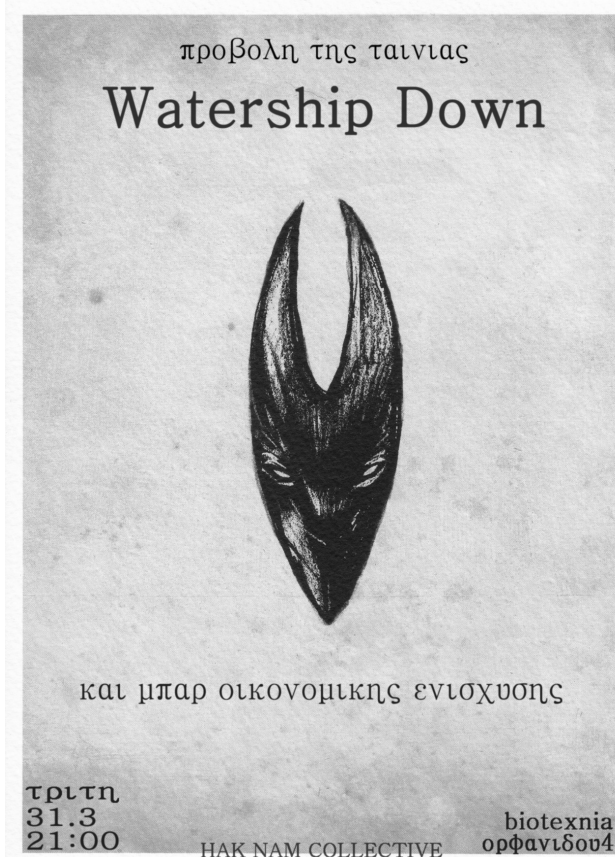
Πρόσφατα διοργανώσατε το D.I.Y. or Die Fest. Είναι κάτι που επιθυμείτε να έχει συνέχεια; Πώς αποτιμάτε την κίνηση αυτή;

Ψηνόμαστε σίγουρα για την διοργάνωση ανάλογων festival. Όλη η διαδικασία του fest ήταν πολύ ωραία από το στήσιμο μέχρι και το καθάρισμα/κουβάλημα. Γνωρίσαμε αρκετό κόσμο, βρεθήκαμε με φίλους, μοιραστήκαμε ιδέες, ήρθαμε πιο κοντά με μπάντες. Άλλωστε αυτός πρέπει να είναι και ο τελικός σκοπός και στόχος μια αυτοοργανωμένης συναυλίας: να δημιουργήσει γνωριμίες, να δικτυώσει, να ζυμώσει, πάντα μέσα στα πλαίσια της αυτοοργάνωσης και της αλληλεγγύης.

Γενικά είμαστε πάρα πολύ ευχαριστημένοι από τη συνεργασία μας με άλλα άτομα. Η βοήθεια από τις μπάντες ήταν πολύτιμη και νομίζω πως πέτυχε τον σκοπό του δηλαδή την επαναπροώθηση της D.I.Y. λογικής. Το διήμερο αυτό ηχογραφήθηκε και βιντεοσκοπήθηκε και ελπίζουμε στη δημιουργία κάποιου υλικού, είτε ήχου είτε βίντεο. Μακάρι να υπήρχε η δυνατότητα να γίνονται τέτοια σκηινικά κάθε μήνα.

Πείτε μου λίγα πράγματα για την αυτοοργανωμένη σκηνή της Θεσσαλονίκης. Ξέρω ότι πέρα από τη Hak Nam εμπλέκεστε και σε μπάντες, στηρίζετε γενικά με την παρουσία σας κι άλλες κινήσεις που διοργανώνονται σε στέκια και καταλήψεις, οπότε θα 'θελα να μου πείτε συνολικά τι γνώμη έχετε αποκομίσει για τον D.I.Y. χώρο στην πόλη όλα αυτά τα χρόνια που ασχολείστε.

Η αυτοοργανωμένη σκηνή, όπως λες κι εσύ, στην πόλη της Θεσσαλονίκης έχει όπως είναι φυσικό καλά και κακά. Εννοείται πως γίνεται αυτό και είναι λογικό καθώς κανείς δεν είναι τέλειος. Ευτυχώς, πάντως, στην πόλη μας, η σκηνή μας είναι καλά εδραιωμένη και βαθιά ριζωμένη στην καθημερινότητα της, καθώς τα στέκια που διοργανώνουν D.I.Y. live , και όχι μόνο, είναι πολλά και κυρίως έχουν αρκετό κόσμο από πίσω ο οποίος είναι διαθέσιμος να τρέξει και να δημιουργήσει αρκετά. Φυσικά στον αντίποδα όλη αυτή η καθημερινή ενασχόληση με τέτοιου είδους δραστηριότητες από τα ίδια άτομα είναι φυσικό να κουράζει, οπότε είναι σχεδόν απαραίτητο να μπει λίγο «φρέσκο αίμα» σε όλες αυτές τις διαδικασίες. Κατά τα άλλα, και με εξαίρεση φυσικά όλων αυτών που είπαμε πιο πάνω, όλα βαίνουν καλώς.

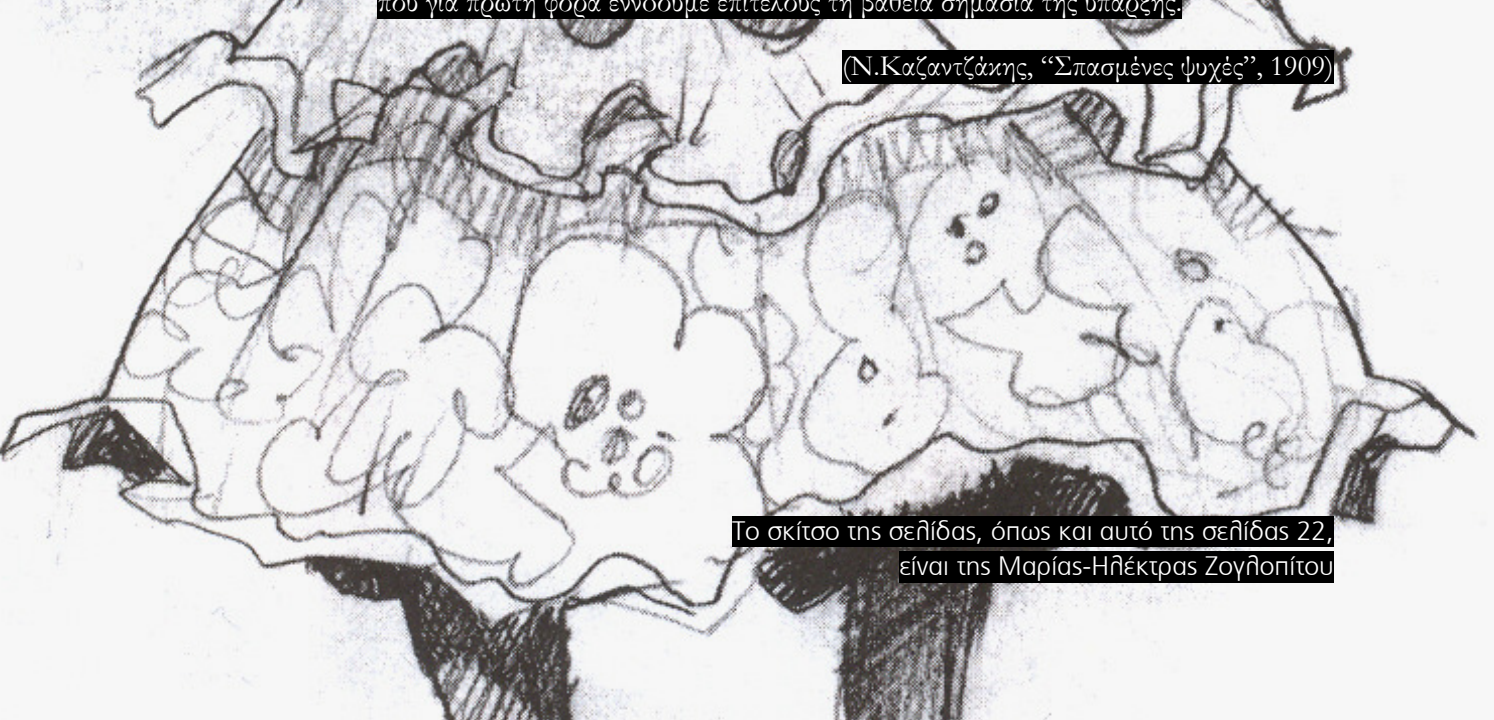

mevo

Για κάποια περίοδο έψαχνα διάφορους ορισμούς για το duende, μάλιστα στο πρώτο τεύχος προσπαθούσα με κάποιον τρόπο να περιγράψω τι ακριβώς είναι. Γρήγορα αντιλήφθηκα ότι ίσως δεν έχει και πολύ νόημα αυτό. Μάλλον μιλάμε περισσότερο για ένα προαίσθημα, για μία στιγμή, παρά για κάτι συμπαγές που επιδέχεται ορισμού και ανάλυσης. Παρ' όλα αυτά δεν μπορούμε να κρύψουμε τη χαρά μας όταν βρίσκουμε εδώ κι εκεί ψηλαφήσεις για το τι ακριβώς εννοούμε όταν μιλάμε για το duende. Κάτι τέτοιο, νομίζω, βρίσκεται και στο παρακάτω απόσπασμα ενός παλιού λογοτεχνικού βιβλίου.

Μόνο η αγάπη, η μουσική κι ο ωραίος θάνατος μας ξεσκεπάζουν για μια στιγμή και μας σπαινουνε μπροστά μας σπαρταριστή κι ολόγυμη την ουσία της Ζωής. Φαίνεται πως αυτά τα τρία είναι ένα και μόνο και σ' αυτό αποκορυφώνεται και σμίγει η υπέρτατη χαρά κι ο υπέρτατος πόνος. Αγκαλιάζουνε το ένστιχτο και το αίσθημα και τη σκέψη και είναι κάτι τι διαφορετικό απ' όλα αυτά, κάτι τι πιο αυτοκρατορικό και πιο παγκόσμιο. Δίνουνε στη μαγανοπηγαδίστικη ζωή μας ένα χαρακτήρα τόσο συμβολικό και τόσο σφιχτά κι αδερφικά δεμένο με όλα τ' αλαργινά και άψαστα, που για πρώτη φορά εννοούμε επιτέλους τη βαθειά σημασία της ύπαρξης.

(Ν.Καζαντζάκης, "Σπασμένες ψυχές", 1909)

Το στίχο της σελίδας, όπως και αυτό της σελίδας 22, είναι της Μαρίας-Ηλέκτρας Ζογλοπίτου

I come from a place that I call home
That year the rains refused to come
That year the crops refused to grow
The kids were sick when I left home
There was no work there to be done
There was some money that I owed
I had no option but to go
To go somewhere to make some dough

I come from Mexico, I come from Vietnam
From Albania and from Kazakhstan
I nearly died at sea, and I was robbed on land
I didn't want to go but what choice did I have
They called me immigrant and refugee
They called me criminal and stared at me
And now I know what it is I will be
All I will be, is Deportee

I came upon these city walls
Waiting for all the cards to fall
But I was getting nothing at all
Except the curse of one and all
I did a bit of this and a bid of that
Made some pennies selling cigarettes
Biding my time and laying low
Until the time I am forced to go
Zounds "Deportee", 2011

